

VERSLAG VAN DE OPENBARE VERGADERING VAN DE GEMEENTERAAD VAN GEMEENTE DORDRECHT D.D. 2 JULI 2025

Raadzaal

Voorzitter: De heer Mol
Raadsgriffier: Mevrouw Wepster
Verslag: NotuBiz

Aanwezig:

Mevr. Boom-Vos (VVD)
Dhr. Burakçin (GroenLinks)
Mevr. Van Engelen (GroenLinks)
Dhr. De Feijter (ChristenUnie/SGP)
Dhr. Groenewege (Partij voor de Dieren)
Dhr. Gündogdu (Op ons Eiland)
Dhr. Hartmeijer (SP)
Dhr. Den Hartog (GroenLinks)
Dhr. De Heer (ChristenUnie/SGP)
Dhr. Den Heijer (VVD)
Dhr. Katif (Beter Voor Dordt)
Dhr. Klerk (CDA)
Mevr. Koene (Gewoon Dordt)
Mevr. Kruger (GroenLinks)
Dhr. Kuhlmann (VVD)
Dhr. Van der Meer (GroenLinks)
Dhr. Van der Net (VVD)
Mevr. Nieuwland-van den Bosse (CU/SGP)
Dhr. Noldus (VVD)
Mevr. Pichel (Forum voor Democratie)
Dhr. Schalken-den Hartog (Beter voor Dordt)
Mevr. Schnabel (Partij van de Arbeid)
Mevr. Simon-van Waardhuizen (Op Ons Eiland)
Dhr. Van der Spoel (Fractie van der Spoel)
Dhr. Stam (Fractie Stam)
Dhr. Stolk (VSP)
Mevr. Stolk (VSP)
Mevr. Striebeck (VSP)
Dhr. Struijk (ChristenUnie/SGP)
Mevr. Van den Tol (VVD)
Dhr. Uysal (GroenLinks)
Dhr. In 't Veld (VSP)
Dhr. Venderbos-Lambinon (Partij voor de Dieren)
Mevr. Van Vugt-Roose (CDA)
Dhr. Wringer (Beter Voor Dordt)

Portefeuillehouders: de heer Burggraaf, mevrouw Van Benschop, de heer Van der Kruijff,
de heer Van der Linden, mevrouw De Jonge, de heer Merx

Opening

1. Opening en vaststellen agenda, mededelingen

De voorzitter: Goedenavond, mag ik de leden van de raad vragen hun plekken in te nemen. Heel goed. De fractie van GroenLinks en de wethouder van GroenLinks. We gaan beginnen. Het is 20.00 uur geweest. De fractievoorzitter van de VVD loopt nog los rond. Geldt ook voor de fractievoorzitter van de VSP. Goedenavond, hierbij open ik de vergadering van woensdag 2 juli 2025. Fijn u allen alweer zo te zien, want gisteravond waren we hier ook al bij elkaar voor de Perspectiefnota. Ik heet de leden van de raad natuurlijk welkom en van het college. Maar vooral ook iedereen op de publieke tribune en de mensen die thuis meekijken of op het Stadskantoor, van harte welkom. En ik denk dat de afgelopen weken veel mensen naar deze vergadering hebben toegeleefd, want er staat een buitengewoon belangrijk onderwerp op de agenda vandaag. Het Maasterras staat in de bespreking vanavond centraal. En ik zie dat er ook veel betrokkenen zijn. Wat fijn dat u er bent. En ook u vooral van harte welkom. Het is wat koeler dan gisteren, maar nog steeds hebben we wat klimaatbeheersing te doen. De ventilatoren draaien nog volop. En we kijken gedurende de avond of we daar nog iets mee moeten doen. Verder hebben we afmeldingen ontvangen van de heer Oostenrijk, de heer Van Dam Timmers, beiden van het CDA, de heer Safranti van DENK, de Fractie van Leeuwen. En de heer Burakçin is wat later, van de fractie van GroenLinks. En dan een heuglijk feit. De heer De Heer viert vanavond zijn verjaardag met ons. Maar er ontbreekt hier wel wat tekst, want er staat niet hoe u dat viert, met gebak of geeft u een rondje?

De heer De Heer: Ik denk rond 22.00 uur met bitterballen.

De voorzitter: Kijk, heel goed.

De heer De Heer: Bedankt.

De voorzitter: En dan even een serieus punt. Ik meld graag dat ik zojuist een petitie in ontvangst heb genomen van het Platform van de Weeskinderendijk. De petitie heet Hanteer de menselijke maat op het Dordtse Maasterras. Wat goed dat u uw stem hebt laten horen. Hij is ruim ondertekend. De raad heeft vandaag al een mail ontvangen met de tekst van de petitie. Iedereen heeft al kennis kunnen nemen van de tekst. En ik heb er als voorzitter van de raad ook een roze olifant bij gekregen, voor op kantoor, met I love Weeskinderendijk. En ook meerdere sleutelhangers. Die zal ik zo neerzetten. En hij wordt natuurlijk nog digitaal verspreid, de tekst van de petitie, voor wie hem nog niet heeft. Dan kijk ik even naar de agenda, zoals die nu voorligt. Kan het even stil blijven? De fractie van de Partij voor de Dieren, mijnheer Groenewege, wilt u naar uw plek gaan alstublieft? We zijn bezig met een vergadering. Dan leg ik aan u voor de agenda die u heeft ontvangen. Kunnen wij deze zo vaststellen? Dat is niet helemaal het geval. Mevrouw Koene.

Mevrouw Koene: Dat is niet helemaal het geval, voorzitter. Ik wil eigenlijk een voorstel doen. Want op punt 2 staat het erratum, het is een beetje lastig praten zo, geagendeerd op het voorstel bestemmingsplan. En ik wilde eigenlijk voorstellen om daar alleen over te

stemmen en de inhoud ervan gewoon te betrekken bij punt 3, zoals we dat al gepland hadden.

De voorzitter: Ik kijk even rond. Het is vooral heel technisch. De heer Hartmeijer.

De heer Hartmeijer: Alleen stemmen is ook met een stemverklaring, neem ik aan. Daar kan ik me in vinden.

De voorzitter: Dat kan ook. Willen we een discussie of zeggen we, het erratum is vooral heel technisch, dat behandelen we snel met een stemverklaring? Ik doe een voorstel. Kan iedereen ermee leven?

Mevrouw Stolk: Voorzitter.

De voorzitter: Mevrouw Stolk.

Mevrouw Stolk: Ik heb daar toch wel wat bezwaren tegen, want dat is die bijlage waar we het over gehad hebben. En die is er als het ware als een bijlage tussen geformeld. En dat wordt nu als een technisch amendement erin gefietst. Ik vind dat niet de normale gang van zaken op zo'n groot dossier, waar zoveel mee gemoeid is. Ik vind het eigenlijk een beetje gerommel in de marge.

De voorzitter: Ik snap dat dat uw mening is, maar wat stelt u voor? Zegt u, ik wil dat ook inbrengen bij agendapunt 3? Of zegt u, ik wil echt een aparte bespreking bij agendapunt 2?

Mevrouw Stolk: Voorzitter, volgens mij hebben wij duidelijk aangegeven in de agendatool dat we dit eerst wilden bespreken, voordat we hier een technisch amendement in fietsten.

De voorzitter: Ik kijk even rond. Bespreken is natuurlijk altijd goed. Laten we het gewoon maar als regulier agendapunt? Jullie moeten nu even helpen, als jullie een mening hebben.

De heer Noldus: Voorzitter. Deze kant, voorzitter.

De voorzitter: Fractie Stam, gaat uw gang.

De heer Stam: Ik sluit me aan bij de woorden van mevrouw Stolk. Het proces is niet netjes gelopen en we willen dat ordentelijk doen, op de juiste manier.

De voorzitter: De heer Noldus.

De heer Noldus: Voorzitter, dank u wel. De inhoud van het stuk staat voor ons voor. En het lijkt me goed om in het voorstel van mevrouw Koene het gewoon te stemmen. En alle inhoudelijke discussie die we willen voeren met elkaar, wat er vrij principieel is, kan volgens mij prima bij het inhoudelijke volgende agendapunt. Dat zou wat ons betreft een prima invulling zijn.

De heer Den Hartog: Voorzitter.

De voorzitter: De heer Groenewege.

De heer Groenewege: Voorzitter, ik ben van mening dat als een aantal fracties dit wil bespreken, dat we dat moeten kunnen toelaten.

De voorzitter: Duidelijk. De heer Den Hartog.

De heer Den Hartog: Ik wil me graag aansluiten bij de woordvoering van de heer Noldus.

De voorzitter: Ik kijk nog even rond. Het CDA.

De heer Klerk: Wij sluiten ons ook aan bij het voorstel van mevrouw Koene en de heer Noldus.

De voorzitter: De heer Van der Spoel.

De heer Van der Spoel: Dank u wel, voorzitter. Ik heb er zelf geen behoefte aan om het te bespreken. Maar zoals de heer Groenewege ook zegt, als anderen daar wel behoefte aan hebben, dan moeten we dat doen. Ik had het ook alleen met een stemverklaring gekund.

De voorzitter: Mevrouw Pichel.

Mevrouw Pichel: Ik sluit me aan bij de woorden van mevrouw Stolk, van de VSP.

Mevrouw Schnabel: Voorzitter.

De voorzitter: Beter voor Dordt, gaat uw gang.

De heer Wringer: Dank, voorzitter. Wij sluiten ons ook aan bij de woorden van de VSP.

Mevrouw Schnabel: Voorzitter.

De voorzitter: De heer De Feijter nog.

De heer De Feijter: Wij kunnen ons vinden in het ordevoorstel van mevrouw Koene.

De voorzitter: Ik denk dat we het gewoon moeten gaan ... Mevrouw Schnabel.

Mevrouw Schnabel: Wij sluiten ons ook aan bij wat de Partij voor de Dieren erover heeft gezegd.

De voorzitter: Laten we het dan maar gewoon bespreken, jongens, anders krijgen we een hele discussie over wel of niet bespreken. En over de vorm moet het eigenlijk niet gaan. We maken er een besprekstuk van. Even zien. Kunnen we dan nu zo de agenda vaststellen? Dat is het geval. Dan is hierbij de agenda vastgesteld.

Stukken ter bespreking

2. Erratum op voorstel tot gewijzigde vaststelling bestemmingsplan Maasterras fase 1 - Raadsvoorstel

De voorzitter: Dan kom ik bij agendapunt 2. Dat is het erratum op het voorstel tot gewijzigde vaststelling van het bestemmingsplan Maasterras fase 1. Gebleken is dat het voorstel dat u heeft ontvangen over het bestemmingsplan Maasterras abusievelijk verkeerde bijlage bevatte. Het college heeft u hierover een raadsvoorstel aangeboden, waarin ze u vragen voor de besluitvorming de juiste bijlage te vervangen voor de oude bijlage. Daar gaat dit voorstel over. Over dit raadsvoorstel is vorige week dinsdag in het college besloten. En de griffie heeft het donderdag ontvangen. De normale route voor ingekomen stukken via de Agendacommissie zou te veel tijd vragen om nog voor vandaag tot besluitvorming hierover te kunnen komen. Daarom heeft de Agendacommissie de griffier per mail toestemming gegeven om het stuk bij uitzondering direct te agenderen bij de gemeenteraad als bespreekstuk, omdat niemand hier via de tool van de Agendacommissie op heeft kunnen reageren. Hierbij geldt een spreektijd per fractie van 2 minuten. En dat gaan we doen. Ik ben natuurlijk nieuw. Ik weet niet of alle fracties hierover wensen te spreken, maar ik ga ze gewoon maar even langs. De VVD, wenst u het woord bij dit agendapunt?

De heer Noldus: Ja, voorzitter. Heel kort, voorzitter. Dank. Op zich prima om hier even bij stil te staan, want het is een heel technische stuk. En ik heb daar ook al eerder in de agendatool aangegeven, ik heb wat gezoem volgens mij, ik heb eerder in de Agendacommissie wel aangegeven dat het natuurlijk anders is gelopen dan dat we normaal gesproken de werkwijze met elkaar hebben, als het gaat om wijzigingen die vanuit het college op stukken zijn naar de commissie. Ik kan me heel goed voorstellen dat er de behoefte is om daarover te spreken met elkaar. Tegelijkertijd denk ik, als we het over de inhoud willen hebben, dan hebben we het volgens mij over het agendapunt wat hierna volgt. Dat is wat ons betreft ook het enige wat wij hier over dit stuk nu in te brengen hebben.

De voorzitter: Dank u. Fractie van GroenLinks, de heer Den Hartog.

De heer Den Hartog: Dank u wel, voorzitter. Dat komt behoorlijk overeen, denk ik, met de vorige spreker. Het is duidelijk dat het anders is gelopen dan had gemoeten en zoals wij het hadden gewild. Dat is dan uitgesproken. Ik denk wel dat we het vooral over het volgende punt moeten hebben. En daar wil ik eigenlijk mijn woordvoering toe beperken. Dank u.

De voorzitter: Dank. Dan kijk ik naar de fractie van Beter voor Dordt. De heer Wringer.

De heer Wringer: Dank, voorzitter. We hebben er geen behoefte aan om te bespreken. Alles wat technisch ingebracht kan worden, kan ook bij het volgende punt, wat ons betreft.

De voorzitter: Dan ga ik naar de fractie van de VSP.

Mevrouw Stolk: Voorzitter, u zei het heel mooi, abusievelijk bijgesloten. Wij zien het gewoon als een fout, die het college heeft gemaakt. En dat hebben ze ertussen willen frommelen met een bijlage. En dat wil ik toch echt wel gezegd hebben, omdat het hele

proces wat we doorlopen hebben, en daar kom ik dadelijk in mijn woordvoering nog wel even op terug, is niet de normale weg die we zouden moeten bewandelen op een dossier wat zo megalomaan is en wat zoveel impact heeft op inwoners van onze stad en onze financiën. Tot zover, voorzitter.

De voorzitter: Dank, mevrouw Stolk. De fractie van de ChristenUnie/SGP, de heer De Feijter.

De heer De Feijter: Dank u wel, voorzitter. Er was inderdaad een fout geslopen in de stukken. Met dit erratum wordt dat op de nette Koninklijke wijze weer opgelost. Er zit natuurlijk een heel principieel besluit achter. Maar wat ons betreft behandelen we dat bij de inhoud van agendapunt 3. Dank u.

De voorzitter: De heer Klerk, van het CDA.

De heer Klerk: Dank u wel, voorzitter. Wat ons betreft, er is een fout gemaakt, die wordt opgelost. Het doel van deze agendering in de tool destijds, met name vanuit de Partij voor de Dieren, was dat het niet te impliciet, maar dat het wel zodanig impact heeft dat we er met zijn allen goed kennis van hebben moeten nemen. Dat is gebeurd. En tot zover.

De voorzitter: Dank u wel. Ik kijk naar mevrouw Schnabel.

Mevrouw Schnabel: Dank u wel, voorzitter. Wij komen hier later op terug. Dat was het voor even.

De voorzitter: Dank u wel. Dan mevrouw Koene.

De heer Groenewege: Ik geloof dat ik aan de beurt ben.

De voorzitter: Ik heb hier staan Gewoon Dordt. Duidelijk. Ik zie het non-verbaal. Helemaal goed. Dan de fractie van Op Ons Eiland. Partij voor de Dieren, de heer Groenewege.

De heer Groenewege: Dank u wel, voorzitter. We hebben het over het herstellen van een fout van het college, over het gebruik van bouwhoogte als onteigeningsgrond. De Partij voor de Dieren is niet enthousiast over bouwhoogte als onteigeningsgrond.

Dit zorgt namelijk voor een muur van woningen, die uittorent boven de Vlietweg, boven Oud-Krispijn. Maar we zien helaas geen andere mogelijkheid om deze ontwikkeling door te laten gaan. En dat vinden we wel heel belangrijk, dat dit gebied een upgrade krijgt, dat de Brugweg wordt aangepakt en dat we huizen bouwen. De procedure is ook wat twijfelachtig verlopen. Dat is ons opgevallen. Daar hebben we wat over gezegd in de Agendacommissie. We zijn blij dat we nu middels een raadsvoorstel deze fout kunnen corrigeren. Daarom stemmen we met enige tegenzin voor dit erratum.

De voorzitter: En u bent vooral ook heel scherp geweest, volgens mij, toch? De fractie van Op Ons Eiland. Nee? Heel goed. De SP, de heer Hartmeijer.

De heer Hartmeijer: Voorzitter, anderhalf jaar na de terinzagelegging van het bestemmingsplan en volledige afronding van de inspraak, komt het college op de valreep met een wijziging om de bepaling die onteigening Weeskinderendijk onmogelijk maakt eruit te halen. Maar dat vinden wij niet kunnen. Wij stemmen zo meteen tegen.

De voorzitter: Dank u wel. Dan mevrouw Pichel, Forum voor Democratie.

Mevrouw Pichel: Dank, voorzitter. Er wordt hier gesproken over een foutje. Dit heeft ook te maken met de hele onteigeningsgrond. En dat is natuurlijk na twee jaar deze discussie heel pijnlijk. En ik snap ook dat voor het college dit uiterst frustrerend is, dat het zo gaat. Maar inderdaad, de manier waarop dit in de Agendacommissie erdoor is gekomen, en dat ligt niet alleen bij het college, maar dat ligt ook in hoe de griffie dit behandeld heeft, uiteraard zijn wij hier ook niet blij mee. Maar uiteindelijk is dit wel iets wat technisch opgelost moet worden. En daar wil ik het even bij laten.

De voorzitter: Dank u wel. Fractie Stam.

De heer Stam: Voorzitter, ik sluit me aan bij de woorden van de VSP. Met de toevoeging dat we het bijzonder jammer vinden dat hier het proces niet ordentelijk wordt gevolgd, omdat we de laatste tijd hier regelmatig rond onze oren zijn geslagen op stukken die wij niet via het juiste proces hebben gelopen. En nu komt het even niet uit, wordt er een ander proces doorlopen. Dat vinden wij jammer.

De voorzitter: Dank. Fractie van der Spoel.

De heer Van der Spoel: Dank u wel, voorzitter. Ik mag nu sinds 2022 lid zijn van de Agendacommissie. En dit is niet de eerste keer dat zo iets gebeurt. En ik stoor me eraan. En dat heb ik in de Agendacommissie gezegd. Dat heb ik vorige week ook gezegd. En voor de rest sluit ik me aan bij de woordvoering van de VSP.

De voorzitter: Dank. Volgens mij hebben vrijwel bijna alle fracties hier hun mening gegeven. Maar ik heb niet echt vragen aan het college gehoord. Ik kijk nog even naar de wethouder of hij de behoefte heeft om hierop te reageren. Maar volgens mij is een eerste termijn ook gewoon voldoende en kunnen we overgaan tot stemming, is mijn voorstel. Mevrouw de griffier?

Mevrouw Wepster: Eens.

De voorzitter: We gaan stemmen.

Mevrouw Stolk: Voorzitter, mag ik nog een stemverklaring afleggen?

De voorzitter: Dat mag u.

Mevrouw Stolk: Wij zullen tegen dit amendement stemmen, omdat dit de grond is waarop onteigening plaats kan vinden.

De voorzitter: Mevrouw Schnabel.

Mevrouw Schnabel: Dank u wel, voorzitter. Wij sluiten ons aan bij hetgeen de VSP hierover zegt. En wij zullen ook tegenstemmen.

De voorzitter: Duidelijk. Zijn de stemmen uitgebracht? Ik vraag u vriendelijk uw stem uit te brengen. U ziet het, '...' even als een soort proefstemming. Kijk, het voorstel is aangenomen met 25 stemmen voor en 9 stemmen tegen. En de fracties van Forum voor Democratie, PvdA, SP, Fractie Stam, Fractie van der Spoel, VSP hebben tegengestemd. En de overige fracties hebben voorgestemd. En daarmee is het voorstel aangenomen. Even, als u denkt dat ik heel vragend nu de zaal in kijk, dat komt omdat wij heel veel omgevingsgeluid hebben van de ventilatie. We moeten even een beetje harder werken om u goed te horen. Dat verklaart dat. Als het niet meer werkt, dan zetten we hem zo meteen uit als we zeggen, het is een prima temperatuur. Daarmee hebben we een gewijzigde bijlage voor agendapunt 3.

3. Bestemmingsplan Maasterras fase 1 - Raadsvoorstel

De voorzitter: En dan kom ik bij het bestemmingsplan Maasterras fase 1. Over de ontwikkelingen rondom het Maasterras.

De heer Kuhlmann: Voorzitter. Hier.

De voorzitter: De heer Kuhlmann.

De heer Kuhlmann: Een punt van orde. Ik zag zojuist bij de stemuitslag, dacht ik, ook de naam van de heer Van Dam Timmers ertussen te zien staan. En als dat zo is, dan lijkt de stemming niet correct te zijn verlopen.

Mevrouw Van Vugt-Roose: Voorzitter, het klopt dat zijn naam ertussen stond, maar er stond geen groen blokje. Zijn stem is niet geteld. Is ook niet gestemd.

De voorzitter: Het klopt. Het is toch fijn dat we met zijn allen hier besturen. Even kijken, over de ontwikkelingen rondom het Maasterras is al langere tijd meermaals technisch gesproken in uw commissie. Over het bestemmingsplan is in ieder geval op 3 en 10 juni beeldvormende gesproken. En de avond van 10 juni stond ook geheel in het teken van onze sprekers.

Vervolgens is op 24 juni oordeelsvormend over het bestemmingsplan gesproken. En de commissie heeft hier besloten dat het stuk ter bespreking doorgaat naar de gemeenteraad van 2 juli. Waarbij er naar verwachting veel moties en amendementen worden ingediend. En deze worden voor het debat kort en maximaal 2 minuten per fractie toegelicht en ingediend. En daarna krijgt iedere fractie in de gebruikelijke volgorde een spreektijd van 5 minuten. Hierbij hoeft het niet alleen over de moties en amendementen te gaan, maar kunt u alles wat betrekking heeft op dit voorstel inbrengen. Dit betekent dat ik zo meteen in de gebruikelijke volgorde eerst alle fracties afa en vraag of ze eventuele moties en amendementen willen toelichten en indienen. En als alles is ingediend, starten we met de eerste termijn in de gebruikelijke spreekvolgorde, met zoals ik al zei 5 minuten spreektijd. Dan start ik nu met het indienen van de moties en amendementen. En voor de goede orde, het gaat om een

korte toelichting. We gaan niet met elkaar in debat. Dat komt straks. En dan kijk ik eerst naar de fractie van de VVD.

De heer Noldus: Vanuit ons geen moties en amendementen vandaag voorzitter.

De voorzitter: Dank u wel. Ik kijk naar de fractie van GroenLinks. De heer Den Hartog.

De heer Den Hartog: Dank u, voorzitter. We hebben 2 moties voorsnog ingediend. Die 2 moties zijn bedoeld om uiteindelijk te komen tot 30 procent sociale huurwoningen op het Maasterras. En dat gaat in 2 stappen. Vandaar 2 moties, die samenhangen. De eerste motie heet Bouw voldoende sociaal. Die roept op om te onderzoeken hoe minimaal 25 procent sociale huurwoningen gerealiseerd kunnen worden op het Maasterras. En dat willen we doen door de aangevraagde extra provinciale subsidie daar volledig in te zetten ter dekking, indien dat mogelijk is. Dat hangt af van het definitieve bedrag. Dat ook nog te doen ten koste van de dure koop. De tweede motie, die daarmee samenhangt, is een logisch vervolg op de eerste. Hierin roepen we op om het aantal sociale huurwoningen dat er op het Maasterras minder wordt gebouwd dan de gewenste 30 procent elders te compenseren, zodat het totaal voor Dordrecht wel op 30 procent uitkomt. En op die manier werken we aan het probleem van de wachtlijst voor een sociale huurwoning. Die moeten inkorten. Die lopen nu richting 8 jaar. Bovendien, dat is nog een extra ding, voeren we daarmee ook uit wat de provincie van ons vraagt om te bouwen. Dank u.

De voorzitter: Dank u wel. U levert ze ook even in? Heel goed. Dan ga ik meteen door, omwille van de tijd, naar de fractie van Beter voor Dordt. De heer Schalken. Of nee, de heer Wringer.

De heer Wringer: Dat ben ik. Dank, voorzitter. We hebben een motie. En die heet Geen zwaar en gevaarlijk vrachtverkeer over de Brugweg. En die roept op om in gesprek te gaan met Rijkswaterstaat, om te kijken of de Brugweg vrijgemaakt kan worden van zwaar en gevaarlijk vrachtverkeer. Het afgelopen jaar was die al vrij van zwaar vrachtverkeer. En dat is goed verlopen. En wij denken dat dit ten goede komt aan de nieuwe bewoners op de Weeskinderdijk. Daarnaast hebben we een amendement. Die gaat over iets meer parkeerplaatsen op het Maasterras. Dit college gaat voor het absolute minimum, zoals jullie hebben kunnen lezen in het amendement.

En wij willen dat een beetje opkrikken naar wat meer realistische parkeerplaatsen. En we dienen een aantal moties mee in van andere partijen. Dat is het, voorzitter.

De voorzitter: Dank, mijnheer Wringer. En ook aan u de vraag of u ze wil inleveren. Dan kijk ik naar de fractie van de VSP. Mevrouw Stolk.

Mevrouw Stolk: Voorzitter, dank. Wij hebben een amendement Cultuurbehoud en culturele identiteit zijn belangrijke factoren in de afweging om meer standplaatsen te realiseren. Onderling samenleven op zeer korte afstand van elkaar is essentieel voor het voortbestaan van de cultuur. En het verder versplinteren, verspreiden van de woonwagengemeenschap heeft een negatief effect op hun cultuur en waarden. Het Europese Hof van de Rechten van de Mens en de fundamentele vrijheden heeft in zijn uitspraak Chapman versus Verenigd Koninkrijk 3 bevestigd dat het zijn van

woonwagenbewoner een integer onderdeel uitmaakt van hun etnische identiteit als woonwagenbewoner van de Sinti's en Roma's. En daarom zal er bij eventuele verplaatsing van de woonwagenbewoners aan de Brandts Buysstraat naar een locatie de huidige standplaatsen niet met 3, maar met 7 plaatsen uitgebreid moeten worden. Tot zover, voorzitter.

De voorzitter: Dank, mevrouw Stolk. En ook het verzoek aan u om het amendement bij onze griffier in te leveren. Dan kom ik bij de ChristenUnie/SGP, de heer De Feijter.

De heer De Feijter: Dank u wel, voorzitter. Wij dienen een aantal moties en amendementen mede in. Die worden door andere partijen aangekondigd.

De voorzitter: Dat doet u goed. Dan de fractie van het CDA, de heer Klerk.

De heer Klerk: Dank u wel, voorzitter. Dat geldt ook voor ons. En wij dienen een amendement in. En dat is een amendement wat technisch is van aard. En dat gaat erover dat het in lijn brengen van een minimumpercentage sociale huurwoningen in het bestemmingsplan, waar een percentage van 20 procent staat genoemd, en de GREX waar 22 procent staat genoemd. En het leek ons verstandig dat die 2 percentages in de beide stukken gelijk zijn.

De voorzitter: Dank, mijnheer Klerk. En we ontvangen uw voorstel graag. Mevrouw Schnabel.

Mevrouw Schnabel: Dank u wel, voorzitter. Wij hebben twee amendementen mee ingediend.

De voorzitter: Dank. Dat is namens de Partij van de Arbeid. Dan de heer Groenewege, van de Partij voor de Dieren.

De heer Groenewege: Dank u wel. Voorzitter, de Partij voor de Dieren dient zes amendementen en een motie in. We beginnen met het onderwerp bouwen. Op dit onderwerp hebben we een amendement en een motie.

De Partij voor de Dieren vindt het belangrijk dat er niet een wijk ontstaat met een rijke en een arme kant, maar juist een gemengde wijk waar Dordtenaren de wijk echt samen maken. Waar rijk en arm elkaar tegenkomt op straat. Vandaar ons amendement Gemengd bouwen, dat we samen met het CDA en de ChristenUnie/SGP indienen. Daarnaast hebben veel insprekers hun zorgen geuit, en terecht denk ik, over de rij flats die gaat uittorenen boven de Vlietweg. Er moet ons inziens meer aandacht zijn voor hoe het Maasterras aansluit op Oud-Krispijn. Ook kunnen we als gemeente beter sturen op hoe het Maasterras er überhaupt uit gaat zien. Dat doen we bij vrijwel alle andere ontwikkelgebieden wel. Vandaar onze motie Beeldkwaliteitsplan. Voorzitter, over het onderwerp groen heeft de Partij voor de Dieren vier amendementen. Allereerst een amendement om te borgen dat er bomen komen op het Maasterras, ook op plekken waar een ontwikkelaar daar uit zichzelf niet veel zin in zou hebben. Ons amendement Een groene wijk kan niet zonder bomen. Ten tweede een amendement om te borgen dat

ontwikkelaars de tuinen van nieuwe woningen niet van schutting tot schutting dichtgetegeld opleveren. Het amendement Groene tuinen voor een groene wijk. Ten derde een amendement om ervoor te zorgen dat de gemeente ontwikkelaars niet de onmogelijke opdracht meegeeft om een exact oppervlakte groen te realiseren, maar juist een minimum. Waarom zou je een maximum willen opleggen aan de oppervlakten groen? Het amendement Geen beperking op groen, samen met GroenLinks. Ten vierde een amendement om ervoor te zorgen dat de groenstructuur, die allerlei deelgebieden met elkaar moet gaan verbinden, ook toegankelijk wordt voor landdieren. Het amendement Een veilige oversteek voor dieren. Tot slot hebben we een amendement op het een ander thema. Het amendement Bakker op de hoek. Want in de oorspronkelijke regels zijn naast een supermarkt geen andere winkels voor dagelijkse goederen mogelijk. Geen bakker op de hoek, geen groenteboer. Zonde vinden wij. Met ons amendement Bakker op de hoek maken we dat, samen met CDA, VVD en GroenLinks, wel mogelijk. Dank u wel, voorzitter.

De voorzitter: Dank, mijnheer Groenewege. En we ontvangen uw voorstellen graag. Dan kijk ik naar mevrouw Koene van Gewoon Dordt.

Mevrouw Koene: Dank, voorzitter. Wij dienen, samen met de Partij voor de Dieren, een motie in. En die gaat over de onderdoorgang die naar de Hoge Bakstraat gaat. Die hoort in het bestemmingsplan. Tenminste, het moet zo vastgesteld worden. Maar wij roepen op om na vaststelling van het bestemmingsplan te onderzoeken of daar wellicht een mogelijkheid is om de locatie te veranderen.

De voorzitter: Dank, mevrouw Koene. En dan ga ik meteen door naar de fractie van Op Ons Eiland. De heer Gündogdu.

De heer Gündogdu: Voorzitter, dank u wel. Voorzitter, wij hebben een viertal moties, waarbij we 1 motie samen met de collega's van GroenLinks gaan indienen. Motie 1, Dordtenaren eerst. Voorzitter, wij stellen voor dat de woningen die straks op het Maasterras gebouwd gaan worden tenminste voor 6 weken voorafgaand aan de definitieve verkoop aan Dordtenaren beschikbaar worden gesteld. En dat daar in de anterieure overeenkomst met de ontwikkelaars afspraken over worden gemaakt. Inhoud van de motie ga ik straks nog verder toelichten. Motie 2 is 50 procent.

Voorzitter, de nieuwe Huisvestingswet biedt de gemeente de gelegenheid om 50 procent van de woningen die worden gebouwd in een bepaald project ook te bestemmen voor de Dordtenaren die dat heel hard nodig hebben. Maar dat moet goed onderbouwd worden. Vandaar onze oproep richting het college, zoek dat uit en franker dat ook in het Huisvestingsverordening. Motie 3, die we samen met GroenLinks indienen, is Samenleven op en samen bouwen aan het Maasterras. Voorzitter, 2.100 woningen in een relatief klein gebied. Wij moeten ervoor waken dat het een loshangend geheel is. We moeten investeren, voorafgaand aan de oplevering van de woningen, in de sociale cohesie. Inhoud ga ik straks nog verder uitdiepen. Voorzitter, vierde motie, Dordtse huurders eerst. Er worden om en nabij 400 woningen gebouwd op het Maasterras, sociale huurwoningen. En gezien de druk op de sociale huurwoningmarkt legitimeert het ons om ook met de corporaties om de tafel te gaan zitten, om te onderzoeken in hoeverre het mogelijk is om die woningen beschikbaar te stellen voor de sociale huurwoningzoekers in Dordrecht. Dank u wel.

De voorzitter: Dank. En ook van uw fractie ontvangen we graag de ... U doet een rondje om. Dan de fractie van de SP. De heer Hartmeijer.

De heer Hartmeijer: Dank u wel, voorzitter. 3 amendementen en 2 moties. Het eerste amendement Behoud ruimte voor optimalisatie en voorkom dwang, is wat technisch. Maar het ziet erop toe dat de raad vooraan blijft zitten bij verdere uitwerking in de toekomst na besluitvorming. Er is al geregeld dat er op punten flexibiliteit is ingebouwd. En waar dit amendement toe oproept, is op voorhand geen beperkingen op te leggen. Er moet nog veel onderzoek plaatsvinden richting optimalisatie van het plan. En waarom zou je dan opties als bijvoorbeeld behoud Weeskinderendijk daarvan uitsluiten? Allerlei varianten zijn nog denkbaar. Onder de streep kost dat iets, maar je zou ook de dure woningen met een beperkt percentage in prijs kunnen verhogen, waarbij we wel onder de 4,5 ton blijven. De ruimte en bevoegdheid voor dit soort keuzes regelt dit amendement. Tweede amendement gaat over het woonwagencentrum. En dit voorstel regelt dat het uitgangspunt dat er pas sprake kan zijn van verplaatsing als er een geschikte locatie gevonden wordt, opgenomen wordt in de regels. Want nu staat het alleen in de toelichting. Maar de regels, het fundament van het plan, zijn bindend. Dit technisch amendement gaat over het formeel vastleggen van dit punt. Derde amendement Voldoende sociale huur, gaat over 30 procent sociale huur. Hiermee beantwoorden we ook de zienswijze van de provincie. Als je ergens je doelstelling van 30 procent wil waarmaken, dan is het natuurlijk bij uitstek in dit plan, want het gaat over een groot aantal woningen. Dit gaat vooral ten koste van de duurdere woningen. Dit creëert een financieel gat. En die dekking willen we vinden via keuzes in de Perspectiefnota. Wij hebben zelf al een dekking gevonden, maar we nodigen de ondersteuners van dit amendement uit om eventueel met een eigen dekking te komen, zodat we een goede keus kunnen maken. Heel snel nog 2 moties. Mocht het eerste amendement in een uitzonderlijk geval het niet halen, dan hebben wij een motie Ruimhartige compensatie Weeskinderendijk, omdat we vinden dat het financieel bod geen recht doet. Deze mensen verdienen bij verplicht vertrek gewoon een andere, gelijkwaardige woning en een zo compleet mogelijke ontzorging.

En de laatste Niet profiteren, maar delen, waarin we oproepen om het voordeel voor de gemeente voor een deel bij de straks oud-bewoners van de Weeskinderendijk terecht te laten komen, ook omdat dit binnen het onteigeningrecht geregeld is. Dank u wel.

De voorzitter: Dank. Gaat u uw eerste termijn ook in dit tempo doen? Een iets lager tempo is ook goed. Mevrouw Pichel, fractie van Forum voor Democratie.

Mevrouw Pichel: Dank u, voorzitter. Wij dienen een aantal moties en amendementen mede in. En wij hebben hier een motie, die dienen we in samen met Partij voor de Dieren Verankering cultureel-historisch erfgoed Weeskinderendijk. Gezien de ontwikkeling in de commissies zullen naar verwachting de Weeskinderendijk en de woningen niet blijven bestaan. En in het kader van het culturele gedachtegoed verzoeken wij het college dit te verankeren in de uitwerking van het Maasterras. Zoals u kunt lezen, doen we hiervoor wat suggesties en laten we het college ook vrij voor een creatieve invulling.

De voorzitter: Dank, mevrouw Pichel. Fractie Stam.

De heer Stam: Voorzitter, wij hebben twee moties, die we met een aantal andere partijen indienen. Ik zal ze kort toelichten. De een is, Voor niets gaat de zon op. De reden waarom wij deze motie inbrengen, is dat het college de bewoners in de gelegenheid heeft gesteld een alternatief plan op te stellen, wat getoetst zou worden aan de gemeentelijke plannen. Op basis hiervan zijn de bewoners aan de slag gegaan. De bewoners hebben hiervoor allerlei externe partijen ingeschakeld. Normaliter is er een risico voor bewoners op het moment dat zij zich voorbereiden op een weerwoord ten opzichte van de gemeentelijke besluitvorming. Dat zou je kunnen interpreteren als een eigen keus om hier kosten voor te maken. Echter in dit plan, wat twee jaar heeft gelopen, zijn de vragen zo specifiek geweest en de expertise die daarbij is gevraagd, dat wij van mening zijn dat die meerkosten, die zijn gemaakt door de bewoners, door de gemeente vergoed zullen moeten worden. En een tweede motie, Bewoners kennen geen onuitputtelijke financiële bronnen. In vervolg op de vorige motie zijn er een aantal inwoners van de Weeskinderdijk, die door hun inzet in de werkgroep van de Weeskinderdijk ook zelf financiële veren hebben moeten laten richting hun werkgever en het niet kunnen maken van declarabele uren. En daarvan willen wij het college verzoeken om daarmee aan de slag te gaan en te kijken wat voor oplossingen daarvoor zijn.

De voorzitter: Dank u wel. En ook uw voorstellen ontvangen wij graag. Dan kijk ik nog naar de Fractie van der Spoel. Helemaal niets. Dan wachten we even tot we alles ontvangen hebben. U heeft allemaal ook de moties en amendementen in concept kunnen lezen en kennis van kunnen nemen. Dan geef ik nu bij aanvang van de eerste termijn als eerste het woord aan de heer Noldus van de VVD-fractie.

De heer Noldus: Dank u wel, voorzitter. In de commissie zei ik het al, de vraag die nu voorligt, is groter dan alleen het bestemmingsplan. De fundamentele vraag is, wat voor politici willen wij zijn en wat laten wij achter na deze periode?

In de commissie hebben wij uiteengezet waarom wij dit plan ook steunen. Omdat we hier bouwen aan een nieuw stuk stad voor 4.000 Dordtenaren, die nu nog tussen wal en schip vallen. 4.000, dat is het stadion van FC Dordrecht vol Dordtenaren, die op zoek zijn naar een nieuw hoofdstuk en een nieuwe stap in hun leven. Voorzitter, maar dit plan kent ook moeilijke punten. We zien wat het doet met de bewoners aan de Weeskinderdijk, want van hen vragen we ook een groot offer. Door toedoen van de overheid word je geraakt in de basis van je bestaan, je thuis. En dat is iets, voorzitter, waar we ons terdege van bewust zijn. Zij verdienen dan ook duidelijkheid en perspectief vandaag. In de commissie hebben wij gepleit voor het principe van sleutel tot sleutel. Ontzorgen waar nodig in het komende proces en maatwerk voor specifieke situaties, die verschillend zijn per voordeur. We hebben de afgelopen maanden ook als politiek verwachtingen gewekt voor het vergelijken van de varianten, die niet hebben geleid tot hetgeen we ermee bedacht hadden. De motie Voor niets gaat de zon op, voelen wij dan ook in mee. Vraag aan het college die we hebben, past een gevraagde compensatie in de motie voor de gemaakte kosten en het eerder benoemde maatwerk, of is een additionele regeling nodig en mogelijk? En voorzitter, datzelfde geldt in soortgelijke mate ook voor de motie Bewoners hebben we geen onuitputtelijke middelen. Graag horen we wat hierin mogelijk is. Dan voorzitter, over het woningbouwprogramma. Ook een aantal moties en amendementen gaan hierover. In het politiek akkoord hebben we afgesproken dat we 1.500 betaalbare

koopwoningen gaan bouwen. En die woningen zijn keihard nodig. Huizen waar mensen een volgende stap in hun leven kunnen zetten en niet vastzitten. Dat, voorzitter, is bouwen aan een stad die vooruit wil. En toch zien we opnieuw amendementen voorbijkomen die vragen om meer sociale huur. Maar laten we eerlijk zijn, de huizen zijn de afgelopen jaren enorm veel duurder geworden. De grootste reden voor het enorme tekort aan koophuizen is de reden voor deze prijsstijging. Een simpele rekensom dat het nu schrappen van koopwoningen in de plannen het kopen van een huis voor deze doelgroep nog moeilijker maakt.

De heer Den Hartog: Voorzitter.

De voorzitter: De heer Den Hartog heeft een interruptie.

De heer Den Hartog: Ik hoor de heer Noldus zeggen over wat de belangrijkste reden voor de koopstijging is. Maar is de heer Noldus het gewoon niet met mij eens dat de grootste reden voor de stijging van al die prijzen de liberalisatie van de woningmarkt is geweest in 2013, waar toen alle experts van hebben gezegd, dat gaat in de jaren 20 helemaal mis? En dat nu uitkomt. Dat is toch gewoon de oorzaak?

De voorzitter: De heer Noldus.

De heer Noldus: Voorzitter, als je kijkt naar welke ingrepen er zijn in de woningmarkt, kun je heel lang over twisten. Maar liberalisering heeft heel veel gebracht. En we zien dat overheidsbemoeienis in de afgelopen jaren, ook met de wetgeving die nu wordt ingevoerd, leidt tot een verdere krapte, leidt tot het opstuwten van die prijzen. En voorzitter, dat zien we ook in de amendementen die nu hier voorliggen van een aantal partijen, die wederom vragen weliswaar om meer sociale huur en daarmee minder koopwoningen in onze stad. En dat heeft effect op de woningprijs in onze stad.

Niet alleen op het Maasterras, waar we het vandaag over hebben. Dat drijft de prijs van woningen in onze hele stad op, voorzitter. En dat is niet de keuze die de VVD gaat maken. Voorzitter, dat is ook niet sociaal, het is schadelijk en het laat duizenden verpleegkundigen, politieagenten, monteurs en doorstromende senioren in de kou staan. Wij gaan die plannen niet steunen. Dan op een aantal andere moties. En er zijn de afgelopen 24 uur nog redelijk wat bijgekomen.

De heer Klerk: Voorzitter.

De voorzitter: De heer Klerk.

De heer Klerk: Dank u wel. Ik hoor het betoog van de heer Noldus aan. Ik vraag me even af hoe hij tegenover het amendement staat wat eigenlijk technisch is ingestoken, wat die percentages met GREX en bestemmingsplan in lijn brengt, die 22 procent? Want dat gaat niet ten koste van welke woning dan ook.

De voorzitter: De heer Noldus.

De heer Noldus: Voorzitter, de heer Klerk zegt zo vaak dat het technisch is, dat het bijna wel politiek moet zijn, zou ik bijna zeggen. Maar voorzitter, technisch gezien klopt het

dat die in die 2 plannen gelijkgetrokken worden. Maar het is natuurlijk altijd een politieke keus of je het minimum op 20 procent legt of het minimum op 22 procent. Wat ons betreft is die 20 procent prima. Met die eerdere 18 procent in de voorgaande versie konden we ook leven conform de Woonvisie. Eigenlijk conform de afspraken die we ook met elkaar hebben in de Woonvisie. Wij snappen het amendement, maar we zullen hem niet steunen, voorzitter. Ga ik verder. Motie van Beter voor Dordt vraagt een gesprek met Rijkswaterstaat voor zwaar verkeer. Die vinden we sympathiek. We wachten even af wat de technische haalbaarheid is, maar zeker sympathiek. Amendement van VSP over het woonwagenkamp. Belangrijk dat ook de woonwagenbewoners, die hier zullen moeten gaan kijken voor deze ontwikkeling, perspectief hebben op een nieuwe locatie. Zorg die we hebben, is dat in het amendement van de VSP het vinden van die locatie alleen maar moeilijker wordt gemaakt, door het omhoog leggen van die drempel. Daar zullen wij ook in het debat en in de reactie van het college zeer scherp op wegen. Maar we zien dat met die extra eis dat het alleen maar moeilijker wordt.

Mevrouw Stolk: Voorzitter.

De voorzitter: Mevrouw Stolk.

Mevrouw Stolk: Even een verduidelijkende vraag. Wat zou dan het probleem zijn of je drie plekken erbij zet of je zet er vijf, zes of zeven bij? Kunt u dat aangeven?

De voorzitter: De heer Noldus.

De heer Noldus: Voorzitter, als je zegt, je moet er zeven plekken bij doen, wordt de logistieke zoekpuzzel qua locatie moeilijker dan dat je zoekt voor het huidige aantal, voor de huidige plus drie.

In die zin met hoe die nu geformuleerd is ook het amendement is dit gewoon drempelverhogend, maakt het het zicht op de uitkomst minder goed en is er risico voor het plan en het überhaupt vinden van een goede locatie.

Mevrouw Stolk: Voorzitter, vervolgvraag.

De voorzitter: Mevrouw Stolk.

Mevrouw Stolk: Dit amendement is afgetikt met de ambtenarij. Het is ambtelijk afgetikt. En die hebben niet aangegeven, als je er drie, vier, vijf of zes neerzet. Ik snap niet waar dan de heer Noldus het vandaan haalt dat het een moeilijke zoektocht wordt. Tegelijkertijd is er een zoektocht en zijn er drie locaties op het oog. Normaal gesproken kunnen er geen locaties gevonden worden. Maar als er een megalomaan plan de grond uit gestampt moet worden, dan hebben we ineens drie locaties.

De voorzitter: De heer Noldus.

Mevrouw Stolk: Hoe kijkt u daartegenaan?

De heer Noldus: Die laatste vraag zat ik nog even op te wachten inderdaad. Voorzitter, kijk, ik ben niet bekend met de locaties die mevrouw Stolk kent. Maar even los van hoe

je kijkt naar de aantallen, als je meer woonwagenplekken wilt realiseren, zal er wellicht een groter aantal locaties afvallen. Ik hoor dat er al een positief advies is meegegeven aan dit amendement in de afstemming. Dat wachten we dan zo meteen in het debat ongetwijfeld verder af. Maar wij zien dit amendement als risicoverhogend op het niet kunnen vinden van een locatie en daarmee het kunnen realiseren van dit plan, voorzitter.

De heer Van der Spoel: Voorzitter.

De voorzitter: De heer Van der Spoel.

De heer Van der Spoel: Dank u wel. Ik hoor de rede van de heer Noldus. En dat klinkt best logisch. Maar als we dat doortrekken, dan zou de VVD toch juist moeten opperen om nog minder standplaatsen te creëren? Want met drie is ook best wel een lastige zoektocht. Waarom doen we er dan geen nul? Dan zou je hem ook die kant op kunnen redeneren. Maar blijkbaar vindt de VVD drie dan wel een hele goede optie. Waarom is dat dan wel een hele goede optie?

De voorzitter: De heer Noldus.

De heer Noldus: Voorzitter, die drie hebben we niet bedacht. We hebben in ieder geval eerder in het proces de toezegging gehad dat er voor alle bewoners van het kamp een nieuwe plek gezocht gaat worden. Dat vonden we een belangrijk uitgangspunt ook, dat er gewoon een nieuwe locatie komt. Het college heeft in een nota van zienswijze aangegeven dat er richting drie extra gekozen wordt. Dat is niet ons verzoek geweest. Maar als dat in de lijn der verwachting ligt, dan gaan we daar ook niet voor liggen.

En als er dadelijk een locatie is waar wellicht naast drie misschien vier gevonden kan worden, dan is daar ook nog over te spreken met elkaar. Daar zitten we helemaal niet zo heel geharnast in. Maar we zouden nu niet het risico willen opwerpen dat we zoveel eisen gaan opleggen aan een locatie, dat we met elkaar weten dat er geen locatie te vinden is. En dat risico voorzien wij in dit amendement.

De heer Van der Spoel: Voorzitter.

De voorzitter: De heer Van der Spoel.

De heer Van der Spoel: Als ik het goed begrijp, voorzitter, zegt de VVD, die drie is ons maar gegeven. We denken dat dat dan wel een hele logisch getal is. Daar vertrouwt de VVD het college dan op, terwijl het ook misschien wellicht een zeven had kunnen zijn, toch?

De voorzitter: De heer Noldus.

De heer Noldus: Die vraag wordt zo meteen wellicht beantwoord door het college, waar die drie vandaan komt en hoe haalbaar dat is. En als Fractie van der Spoel met een amendement komt om van drie naar nul te gaan, zullen we dat in overweging nemen, maar in ieder geval wel gedurende dit debat. Wat ons betreft is het iets wat we heel goed moeten organiseren. Er wonen hier mensen. Dat geldt zowel voor de

Weeskinderendijk als voor het kamp. Daar moeten we voor zorgen dat er nieuwe locaties komen, dat er perspectief is. En laten we niet met elkaar die drempel zo hoog leggen dat we wellicht van tevoren weten dat het onhaalbaar is. Daar zit onze zorg. Als ik zo meteen van het college een omarming hoor, die tien plekken erbij is een fantastisch idee, dat gaat passen en helemaal leuk, dan zijn we daar wellicht in de tweede termijn ook nog wel voor te vinden. Maar wij zien het in ieder geval als risico voor het vinden van een locatie. Ga ik verder.

De voorzitter: De heer Stam.

De heer Stam: Voorzitter, een vraag aan de heer Noldus. Kijk, u weet dat het lastig is, risicovol, nieuwe plekken zoeken. Dat weet ik. Dat weet het college. En als je dat weet dat het zo risicovol is, bent u het dan met me eens dat het veel beter was geweest om ze dan maar op de huidige locatie te laten zitten? Want dan heb je een probleem minder. Maar nu creëert het college zelf een aantal problemen, door plekken te noemen die eigenlijk heel moeilijk zijn. U noemt het risicovol. Of zegt u eigenlijk, we willen ze liever helemaal niet meer in onze stad?

De voorzitter: De heer Noldus.

De heer Noldus: Voorzitter, dat laatste absoluut niet. En kijk, als je zegt, we willen niks aanpassen in het gebied, dan kies je ervoor om dit gebied altijd te laten zoals het is. We hebben met elkaar, niet alleen in de coalitie, maar als politiek, breed de handschoen opgepakt om te investeren in woningbouw, om te zorgen voor die duizenden woningen voor die Dordtse woningzoekenden. En daar horen grootste keuzes bij.

En die doen af en toe pijn. We hebben het hier over een gebied waar, naast die 2.000 woningen, nog enorm veel meer te winnen is. En dat geeft knelpunten. Maar als we ervoor kiezen om alles te laten zoals het nu is, dan kunnen we die woningen ook wel op onze buik schrijven.

De voorzitter: Ga verder met uw betoog.

De heer Noldus: Ga ik verder, voorzitter. Ik was bij de moties van Op Ons Eiland. En dan moet ik heel eerlijk zeggen, de moties die ik tot nu toe gehad heb. Ik had de heer Gündogdu al het een en ander beloofd. De motie Sociaal programma vinden we erg interessant. Is voor ons een zeer positieve insteek om een gebied ook al te laten leven voordat er woningen staan. We zijn benieuwd naar de rest van het debat. Maar de eerste reactie is positief. Dan de volgende is een wat Trumpistische motie. Dordtenaren eerst, make Dordrecht great again, had ook de titel kunnen zijn. En in de basis is de VVD geen fan van dergelijke regels, want die bepalen voor een groot deel waar je vooral niet kan wonen. Tegelijkertijd zien we ook wel in het voorstel, waar gevraagd wordt die zes weken voorrang voor Dordtenaren, echt als zetje in de rug naar die Dordtse woningzoekende. En dat is toch ook de rode draad van ons verhaal, voorzitter

De voorzitter: U heeft een interruptie van de heer Gündogdu.

De heer Gündogdu: Voorzitter, een mooie opmerking van mijnheer Noldus. Ik wilde de motie ook zodanig de naam geven dat het ook zou prikkelen. Maar concreet even een

vraag. Voorzitter, de VVD, maar ook de meerderheid van deze raad, heeft altijd gezegd, wij bouwen vooral voor Dordtenaren. Nu wordt er met heel veel gemeenschapsgeld straks een Maasterras ontwikkeld, waarbij we heel veel geld gaan investeren, Dordts gemeenschapsgeld. En deze motie zegt concreet, geef Dordtenaren die echt op zoek zijn naar een woning, die dat niet kunnen krijgen of achter net vissen, zes weken maar een stukje voorsprong op de rest van Nederland om een woning te kunnen bemachtigen. En u heeft het zo vaak over de brandweerman, de politieagent, de leraar, lerares. En die woont ook hier in Dordrecht. Wat zou hier uw principiële bezwaar tegen zijn?

De voorzitter: De heer Noldus.

De heer Noldus: Voorzitter, mijn antwoord was, maar ik was misschien niet expliciet genoeg, in de basis zijn we hier geen fan van. Maar waar ik mee afsloot, dat we de motie met die zes weken ook zien als zetje in de rug van Dordtenaren die een woning zoeken. We hebben daar in die zin een positieve grondhouding. We hebben wel een zorg bij uw motie, bij de motie van Op Ons Eiland, moet ik zeggen. En die zit vooral in die zelfbewoningsplicht, in het anti-speculatiebeding. Hoe handhaafbaar is dat? Hoe afdwingbaar is dat? Het zit allemaal in een motie verpakt. Die motie van die zes weken voorrang vinden we sympathiek. Dat is onze reactie daarop, voorzitter. Dan de massaproductie van de Partij voor de Dieren. En dank voor het harde werk, aan de Partij voor de Dieren. De motie Bakker op de hoek is ons uit het hart gegrepen. Dienen we dan ook graag mede in. De motie Gemengd bouwen van de Partij voor de Dieren, die is nog aangepast vandaag, zag ik net. We steunen het idee van een goede mix van alle woontypen over de hele wijk heen. Onze zorg zit wel op de flexibiliteit van de uitvoering. We gaan een langdurig project aan. Daar zit onze zorg. We horen zo graag of dat aangepast is in de andere versie. Geen beperking op groen, klinkt ons logisch. Wachten we nog even af. En de andere amendementen gaan voor ons wat te ver op dit punt, met de hoge regeldruk, voorzitter. Dan tot slot, voorzitter, we kunnen alles kapot analyseren of we kunnen zeggen, genoeg gepraat. De afgelopen twintig jaar is elk plan voor dit gebied in de prullenbak verdwenen. Telkens was het makkelijker om te stoppen dan om door te zetten. Met als grote gevolg nul woningen, nul oplossingen en nul perspectief. Voorzitter, iedereen heeft wel wat wensen, ideeën en zorgen bij een plan, zo groot als het Maasterras. Maar laten we stoppen met wikken en wegen, laten we er geen zoektocht van maken, op zoek naar geitenpaadjes om tegen te kunnen stemmen. Voorzitter, stilstand, en daarmee achteruitgang, is geen optie. De Dordtse VVD kiest voor vooruitgang. Het Maasterras is geen makkelijke route, maar wel de juiste. Want iedereen in Dordt kent wel iemand die dringend een huis zoekt. En dit plan is er voor hen. Dank u wel.

De voorzitter: Dank, mijnheer Noldus. Ik ga naar de heer Den Hartog, van GroenLinks. Gaat uw gang.

De heer Den Hartog: Dank u, voorzitter. De woningnood in Dordrecht is hoog. En dan is een groot woningbouwproject, zoals het Maasterras, zeer welkom. Maar dat alleen is niet voldoende. Gelukkig staan er zaken als duurzaamheid, toegankelijkheid, circulair en klimaatadaptief bouwen, voldoende groen en ook het volgen van het STOMP-principe in het plan. Dat zijn voor GroenLinks plussen. Maar er is ook een te nemen hobbel. En dat is het aantal sociale huurwoningen. Niet voor niks een speerpunt uit ons verkiezingsprogramma was 30 procent sociale woningbouw. En daarvan is het een en

ander in het politiek akkoord terechtgekomen. Dat het niet in de pas loopt met andere prijsklassen, dat er een inhaalslag nodig is, dat we het been moeten bijtrekken. En voorzitter, GroenLinks is een partij voor wie de praktijk belangrijk is. En als we naar de praktijk kijken, dan zien we dat de wachtlijsten voor die sociale huurwoningen nog steeds langer worden. En als je op straat zegt dat 400.000 euro betaalbare koop is, dan word je recht in je gezicht keihard uitgelachen. Er moeten betaalbare woningen bij. En dan bedoelen we echt betaalbaar. Betaalbaar met het salaris van die verplegers, agenten en docenten, die steeds genoemd worden. En dat doe je niet door bij het grootste bouwproject, het Maasterras, in eerste instantie maar met die 18,8 procent sociale huurwoningen en bijna 3 keer zoveel, 46 procent, rijke patserwoningen uit de onbetaalbare sector voor te stellen.

De heer Noldus: Voorzitter.

De heer Den Hartog: Het steeds maar weer bouwen voor de allerrijksten, terwijl gewone Dordtenaren het nakijken hebben, is domweg het politieke equivalent van een middelvinger opsteken.

De voorzitter: U krijgt een interruptie van de heer Noldus, van de VVD-fractie.

De heer Noldus: Voorzitter, toch een vraag. Want ik hoor de heer Den Hartog praten over, we moeten bouwen. De woningen zijn duur, de koopwoning. Betaalbare koopwoning is 4 ton. Dat moet je maar kunnen betalen. Zeker, 100 procent eens. Dat moet je maar kunnen betalen. Dat is niet niks. Tegelijkertijd, in ons betoog heb ik net gezegd dat als je kiest voor minder koopwoningen, dat je daarmee ook die prijs opdrijft. Ik ben toch benieuwd wat dan toch maakt dat GroenLinks kiest om sociale huurwoningen te bouwen, meer, en niet te kiezen voor die mensen die nu al in een sociale huurwoning wonen en er gewoon niet tussenkomen op die koopmarkt.

De voorzitter: De heer Den Hartog.

De heer Den Hartog: Voorzitter, bedankt voor de vraag. Dat is heel duidelijk. Ik interrompeerde net al eventjes. Volgens mij moet even heel duidelijk zijn dat de oplopende prijzen, dat komt door de liberalisatie van de woningmarkt, het opheffen van het ministerie van Volkshuisvesting, de verhuurdersheffing, allemaal dat soort zaken in 2013. Ik denk dat je daar vooral moet kijken. Daar liggen de fundamentele problemen. En als we nu kijken naar wat er hier in Dordrecht is, dan hebben we het over die mensen met een kleiner, een beperkt inkomen. En die komen helemaal niet toe aan wat wij dan betaalbare koop noemen. Dat is helemaal geen keuze voor die mensen. Die mensen kunnen alleen maar terecht bij die sociale huurwoningen. En ik zei net al, wij zijn van de praktijk. Het feit dat die wachtlijsten steeds langer worden, betekent dat we dit probleem nog lang niet getackeld hebben en dat dat opgelost moet worden.

De heer Noldus: Voorzitter.

De voorzitter: De heer Noldus.

De heer Noldus: Dan toch een vraag. Want ik hoor de heer Den Hartog ver terugkijken in de tijd. Ondertussen zitten we al geruime tijd, waar het ministerie weer is opgericht, met heel veel wet- en regelgeving en sturing vanuit het Rijk. En dat heeft niet bepaald een prijsremmend effect, zullen we maar zeggen. Ik hoor in het betoog van GroenLinks vooral ook dat iedereen die misschien niet direct een koopwoning nu kan betalen in die sociale huurwoning zit. We zien vooral ook heel veel groepen, voorzitter, die net te veel verdienen voor die sociale huurwoning. Die kunnen niet meer terecht in die middenhuurwoning of de vrije sector, want die zijn er niet meer. Die komen er ook niet tussen in die koopwoning. Ik ben toch benieuwd wat dan het verhaal is van GroenLinks richting deze doelgroep.

De voorzitter: De heer Den Hartog.

De heer Den Hartog: Voorzitter, het is ook niet voor niks dat we in heel veel commissies steeds hebben gepleit om binnen de betaalbare koop nog een nieuwe groep te definiëren. Die is dan ook gedefinieerd, de sociale koop. Want die is zeker nodig. Maar wij moeten met lede ogen toezien dat die sector of dat contingent op 0 procent staat. En wat ons betreft moet daar zeker wat bij. Zal ik verdergaan?

De voorzitter: Graag.

Mevrouw Stolk: Voorzitter.

De voorzitter: Mevrouw Stolk.

Mevrouw Stolk: Voorzitter, een warm pleidooi, wat de heer Den Hartog houdt, over de sociale woningbouw. Dat is ons uit het hart gegrepen. Alleen is wel even de vraag, u zit in deze coalitie, u zit nu aan de knoppen, u kan echt de broekriem aantrekken. Want ik heb volgens mij nog een paar andere partijen erop zien staan, het CDA en ChristenUnie/SGP, die voor tussen de 25, 30 procent sociale huurwoningen zijn. Waarvoor legt u dat nu niet vast, nu op dit moment dat u aan de knoppen kan draaien, want dan vindt u ons aan uw zijde, om daar 30 procent van te maken, maar dat te veranderen in een amendement? Want dan leggen we vast dat we echt die 30 procent op het Maasterras gaan bouwen. Hoe kijkt u daartegenaan?

De voorzitter: Jongens, het is bijna 21.00 uur en we zitten pas bij de tweede inbreng van de eerste termijn. Ik ga gewoon even wat interrupties verzamelen. Dan kan de heer Den Hartog op alles reageren. Misschien wordt dat wat efficiënter. Fractie Stam heeft ook een interruptie. Dan mevrouw Schnabel nog op dit punt.

Mevrouw Stolk: Voorzitter, dat vind ik een beetje lastig, want dan gaat het een beetje door elkaar heen lopen. Ik zou graag een voor een gewoon de interrupties af willen lopen. Want dan gaan we allemaal door elkaar praten. Dan wordt het interruptie op interruptie. Daar zou ik voor willen waken.

De voorzitter: Dat is goed, maar dan is het van ons allemaal afhankelijk om een beetje gedoseerd met de interrupties om te gaan. Anders weten we dat dit een tweede avond gaat worden uiteindelijk. De heer Den Hartog.

De heer Den Hartog: Dank u wel, voorzitter. Ik krijg bij deze vraag een beetje een déjà-vu. Want volgens mij vroeg mevrouw Stolk over de Spuiboulevard precies hetzelfde. En het zal mevrouw Stolk dan misschien ook niet verbazen dat ik nu hetzelfde antwoord ga geven. Wij bekijken alles in samenhang. En dat betekent, zaken moeten ook bekostigd worden. Precies hetzelfde als toen we bij de Spuiboulevard zeggen, als we daar 30 procent doen, dan kost dat zo duur, dan kunnen we dat op andere projecten waarschijnlijk niet halen. Dat denken wij hier nu ook. Vandaar die tweetrapsraket van 25 dan Maasterras, maar wel die compensatie naar die 30. Want ik denk dat we daarin hetzelfde staan. Het zijn financiële afwegingen.

Mevrouw Stolk: Voorzitter.

De voorzitter: Mevrouw Stolk.

Mevrouw Stolk: Dat zijn inderdaad financiële afwegingen. Maar volgens mij, en nogmaals, u vindt mij aan uw zijde hoor, juist op dit moment kunt u het verschil maken om te zeggen, we gaan nu voor die 30 procent. Want je kan niet blijven zeggen bij ieder project, die 30 procent halen we niet, want er is geen geld genoeg.

Dan moet u man en paard noemen en moet u zeggen, daar hebben we 10 miljoen voor over of 20 miljoen, we trekken de portemonnee. Dan bent u een spekkoper.

De voorzitter: De heer Den Hartog.

De heer Den Hartog: Dank u wel, voorzitter. Kijk, het mag voor iedereen duidelijk zijn, als ik een geldboom kon amenderen, dan zou ik dat doen. Helaas, die is er niet. Ik kan denk ik mevrouw Stolk wel, en daar moet de wethouder misschien straks eventjes iets over zeggen, in een bepaalde manier geruststellen, dat het compenseren, dat zou kunnen zijn optoppen, en bij andere kleine woningprojecten dat het waarschijnlijk eerder gerealiseerd kan worden dan het Maasterras. In zoverre, als we dat er maar doorheen krijgen, zijn die woningen er nog eerder ook.

Mevrouw Stolk: Voorzitter, eentje nog?

De voorzitter: Ja, heel kort.

Mevrouw Stolk: Het gaat erom, het is een politieke keuze, het is een politieke afweging die u nu vandaag kunt maken. 2030 gaat er pas een paal de grond in. Tot 2030 gaat daar niet gebouwd worden. Daar zegt u nu vandaag tegen, we gaan niet bouwen tot 2030 voor die politieman, de verpleegkundige. Want dat zijn allemaal mooie kreten. Maar daar kunt u vandaag het verschil in maken.

De voorzitter: En wat is uw vraag? Want dit is een heel mooi één-twee-drietje, maar dan moet het wel een vraag zijn.

Mevrouw Stolk: Bent u het met mij eens dat het financieel een politieke keus is?

De heer Den Hartog: Dank u. Zeker. Natuurlijk is dat een politieke keus. Allicht, zou ik zeggen. Maar ik heb in mijn vorige antwoord ook proberen aan te geven dat juist via

deze tweetrapsraket, met een compensatie in andere projecten, dat de werkelijkheid zeer waarschijnlijk is dat dat gedeelte, die extra sociale woningen, eerder gerealiseerd wordt. Dat zou u toch enigszins blij moeten maken.

Mevrouw Stolk: Voorzitter.

De voorzitter: Nou is hij echt duidelijk. U heeft drie interrupties achter elkaar gehad.

Mevrouw Stolk: Hij stelt toch een vraag? Daar wordt u toch blij van? Daar mag ik toch antwoord op geven, of niet?

De voorzitter: Voor nu, en jongens, geen één-twee-drietjes meer vanavond, anders komen we echt niet aan het eind. Mevrouw Schnabel. U had geen interruptie? De heer Den Hartog, gaat u verder.

De heer Den Hartog: Even kijken. Ik weet het alweer. Onze Dordtenaren worden feitelijk geschoffeerd wanneer ze 8 jaar moeten wachten op een woning, terwijl ondertussen rijke Rotterdammers zo even de dure koopwoningen in Dordt voor onze neus weggapen. Want het gaat al een beetje traag in die verkoop. Dat is ook al een teken. GroenLinks staat hierin overigens niet alleen. In de commissies horen we deze geluiden bij andere partijen. En ook de provincie hanteert dezelfde lijn. Die willen totaal 30 procent sociale woningen en ook, eventueel door iets minder bij het ene project, te compenseren bij andere projecten. En om die reden willen we naar die 25 procent. Dat is onze eerste motie. Dan moet er nog wel iets extra's gebeuren, om op die 30 procent uit te komen. Daar gaat onze tweede motie over. Wat we onder de 30 procent bouwen op het Maasterras ...

De voorzitter: U heeft een interruptie van de heer Hartmeijer.

De heer Hartmeijer: Dank, voorzitter. Precies op die motie, want daar heb ik een specifieke vraag over. GroenLinks gaat voor 25 procent sociale huur. Voor welk scenario kiest GroenLinks dan? Want er zijn diverse alternatieven doorgerekend. Voor welk percentage goedkope en dure koop kiest GroenLinks dan?

De voorzitter: De heer Den Hartog.

De heer Den Hartog: Dank u wel. Ook hier is weer de afweging van, het moet te betalen zijn. Dat betekent, die aangevraagde provinciale subsidie. Ik heb natuurlijk geen glazen bol, wat gaat daar precies uitkomen? Vooropstaat, dat is de prioriteit, 25 procent sociaal. En als daar dan binnen dat bedrag wat we hebben ontvangen meer mogelijk is, dan zal dat steeds gaan ten koste van de dure koop. Maar zolang je het geld niet hebt, is dat helaas niet mogelijk.

De voorzitter: De heer Hartmeijer.

De heer Hartmeijer: Voorzitter, dat is duidelijk. Maar juist in dit project, waar het om grote aantallen woningen gaat, is het slim om voor 30 procent te kiezen, want dan heb je ook een groot aantal te pakken. Het is natuurlijk een percentage. De heer Den Hartog zei vorig jaar nog dat in het Maasterras het uitgangspunt voor hem 30 procent is. Dat is een

letterlijk citaat. Als GroenLinks kiest voor 25, dan moet je minstens 208 sociale huurwoningen ergens compenseren. Waarom is de heer Den Hartog van gedachte veranderd? En waar ziet GroenLinks dan die 208 woningen, op korte termijn?

De voorzitter: De heer Den Hartog.

De heer Den Hartog: Ik licht graag toe waarom we weer hetzelfde standpunt hebben. Namelijk, we gaan weer voor die 30 procent, net als bij de Spuiboulevard, en weer zorgen we voor compensatie, mits onze moties worden aangenomen. Waar ik ook natuurlijk de SP van harte toe oproep.

De voorzitter: Fractie Stam.

De heer Stam: Voorzitter, de heer Den Hartog maakt terecht een opmerking over allerlei woningzoekenden. U bent het denk ik wel met me eens, vraag één, dan heb je toch een mix van maatregelen nodig?

Nou hebben we bij de Huisvestingsverordening die woningsplitsing besproken. Daar hebben wij een motie ingediend, om meer voorrang te geven aan Dordtse woningzoekenden, jongeren, starters. Daar was u volgens mij geen voorstander van. En als ik dan de moties zie die u nu inbrengt, dan denk ik echt bij mezelf, dat is toch een beetje voor de Bühne? Ik bedoel, moties, daar kan een college mee aan de gang gaan. Maar ik kan denk ik het antwoord al raden van, we hebben ons best gedaan, maar het is in deze projecten niet te realiseren. Dan is toch weer de vraag, is dit niet een beetje te open en had je het dan toch niet beter via een amendement kunnen doen?

De voorzitter: De heer Den Hartog.

De heer Den Hartog: Dank u wel. Bij de Spuiboulevard hebben we wel het nodige ook voor elkaar kunnen krijgen. Maar als de heer Stam enig geduld heeft, later in de woordvoering heb ik er iets over opgeschreven. Dat ik er dan even op verder in ga. Of wilt u per se nu het ...

De voorzitter: Fractie Stam.

De heer Den Hartog: Ja? Dan ga ik even door. Zeker, want ik kom erop terug. Zal ik verdergaan?

De voorzitter: Ja, graag zelfs. De heer Stam, graag uw microfoon uit.

De heer Den Hartog: Even kijken, waar was ik gebleven? Dat is dan altijd weer even zoeken. Daar. Over die compensatie. En daarom is het zo belangrijk dat die eerste motie ook wordt aangenomen, want 25 procent op het Maasterras betekent al ruim 100 woningen elders compenseren. De heer Hartmeijer zei dat ook net al. Maar als deze motie niet wordt aangenomen, dan zitten we op percentage 22. En dan heb je het al over 167 woningen die gecompenseerd moeten worden. Dat past niet in kleine projecten. Daarom moet het samen. Het is een tweetrapsraket. En de dekking, heb ik denk ik net al gezegd, voor de plannen willen we halen uit die extra subsidie Zuid-Holland. Dan kom ik nu toe aan het punt waarop ik ook antwoord zal geven op de heer

Stam. Ik wil graag aandacht vragen op het belang van het loslaten van de minimale 70 vierkante meter woonoppervlakte. Want dat is niet heel krap. Er zijn heel veel Dordtenaren, studenten, starters, jonge stelletjes, zelfs kleine gezinnen, die dolblij zijn met een goed ingerichte woning van 40, 50 of 60 vierkante meter. Even persoonlijk. Toen ik voor het eerst een woning van meer dan 70 vierkante meter kreeg, zaten mijn kinderen al op de basisschool. Een supertijd was het. Maar daar liggen de kansen. Daar liggen ook de behoeften. Met hetzelfde bouwoppervlak, dezelfde grondprijs, geen extra kosten, kunnen er wel degelijk meer woningen worden gebouwd, kunnen er ook goedkopere woningen worden gebouwd. We kunnen iets extra's doen. En in eerste instantie heb ik het natuurlijk over de goedkope huur. Ditzelfde idee zou je ook goedkopere koop kunnen realiseren. Ik zou daar graag een reflectie van de wethouder op horen, wat daar mogelijk is, want het kan gewoon, het is een keuze. En ik hoorde gisteravond, bij monde van de heer Den Heijer, de VVD zeggen dat ze ook willen zoeken naar goedkope woningen. Allereerst, ik ben heel erg blij met deze draai van de VVD.

En ik wil de VVD dan ook vragen om samen met ons op te trekken om wat extra's te doen, door een hele simpele keuze. Het is een keuze, kleiner bouwen. En daardoor ervoor te zorgen dat er meer kleine, betaalbare woningen gebouwd kunnen worden voor studenten en jongeren. Ik heb begrepen dat de VVD die doelgroep belangrijk vindt. Mijn simpele vraag is, bent u bereid om voor studenten en jongeren ook iets extra's te doen? Ik heb eventueel daarover een motie achter de hand. We kunnen zaken doen.

De voorzitter: De heer Wringer, van Beter voor Dordt, gaat uw gang.

De heer Wringer: Dank, voorzitter. De woningcorporaties hebben ook ingesproken.

De heer Den Hartog: Kunt u harder praten, alstublieft?

De heer Wringer: De woningcorporaties hebben ook ingesproken. En die zeggen, wij willen eigenlijk geen woningen kleiner dan 70 vierkante meter, want die zijn lekker flexibel inzetbaar. Wat vindt GroenLinks daarvan, van dat argument?

De voorzitter: De heer Den Hartog.

De heer Den Hartog: Dank u. Ik heb die vraag al eens eerder gehoord, of die opmerking moet ik eigenlijk zeggen. Maar het komt niet overeen met onze bevindingen. Wij hebben juist van woningcorporaties niet eens de vraag gesteld en het daarna gehoord, maar dat ze zelf kwamen van, daar zien wij mogelijkheden in. Ik denk dat de ene de andere nog niet is en dat daar wel degelijk mogelijkheden liggen. Al met al roepen we op om de kansen te grijpen, onze inwoners te bieden waar ze op wachten en waarnaar ze smachten, echt betaalbare woningen, die je kan betalen met een zorgsalaris, een agentsalaris of een docentensalaris. Ik zie dat mijn tijd op is. Ik zou nog heel snel alleen maar steun, steun, steun, tegen, tegen, tegen kunnen noemen over de moties en amendementen. Maar ik kijk even naar u, voorzitter.

De voorzitter: Ik denk dat dat zo meteen ook wel gaat blijken, toch?

De heer Den Hartog: Dat is prima.

De voorzitter: Dank u wel. Dan ga ik naar de fractie van Beter voor Dordt. De heer Wringer, gaat uw gang.

De heer Wringer: Dank, voorzitter. We zitten hier bijeen om een belangrijke stap te zetten in de ontwikkeling van onze mooie stad. Zonder te veel in herhaling te vallen wat ik vorige week tijdens commissievergaderingen had uitgesproken, is Beter voor Dordt blij dat er binnenkort snel gebouwd kan gaan worden op het Maasterras. Dit is het afronden van de eerste fase van het project dat in de vorige raadsperiode al in gang is gezet, onder leiding van toenmalig wethouder Piet Sleeking, waarbij de bewoners van de Weeskinderendijk in die tijd mochten blijven wonen in hun huizen. Dordrecht heeft de woningen op het Maasterras nodig. En dit is een groot gebied om veel woningen toe te voegen aan de stad, zonder dat er groen voor hoeft te sneuvelen in onze polders. Die vorige zin heb ik vorige week ook al uitgesproken, maar dat is belangrijk voor ons. Vorige week sprak ik ook de waardering uit, namens Beter voor Dordt, voor de ambitie die dit college heeft getoond om dit gebied verder te ontwikkelen, maar was ik niet kritisch op het handelen. Hoewel de ambities van het college nog veel groter waren met het autoloos maken van de Brugweg, het opheffen van het rangeerterrein en de stamlijn, ligt er nu een realistisch alternatief plan voor ons, dankzij de heer Bas Kurvers. Als dit college wat realistischer en minder hooghartig was geweest tegenover onze inwoners, onze ondernemers die afhankelijk zijn van de stamlijn, die het opheffen van de stamlijn in de krant hebben moeten lezen, en de gemeente Zwijndrecht, die zonder overleg voor een dilemma gezet werd om de Brugweg autoloos te maken, en ProRail maar even verteld om hun rangeerterrein op te rollen, dan zaten de eerste heipalen waarschijnlijk nu al in de grond. Ik verwacht dat het college nog gaat reflecteren op wat er allemaal fout is gegaan, inclusief het handelen van de wethouders naar onze inwoners, ondernemers en buurgemeenten toe. Wat betreft de woningen op de Weeskinderendijk Oost. Beter voor Dordt heeft moeten concluderen dat dit college heeft gewonnen. We moeten eerlijk zijn, de overgebleven woningen op de Weeskinderendijk Oost zullen worden aangekocht. Degenen die blijven vechten voor hun woningen, worden onteigend. En alle woningen worden gesloopt. Van de 38 overgebleven woningen, zijn er inmiddels 12 aangekocht door de gemeente. En zij zijn met 8 andere woningeigenaren in gesprek. En volgens het Platform Weeskinderendijk zelf met een paar meer. Zo blijven er niet veel woningen over om actief te onteigenen. De verwachting is dat van deze laatste groep huiseigenaren er nog een aantal zullen meewerken om hun woning aan de gemeente te verkopen. Dat klinkt heel anders nu opeens. Wat Beter voor Dordt betreft hadden de woningen er mogen blijven staan, maar dan wel een grote meerderheid en niet een klein deel verspreid over de Weeskinderendijk Oost, want daar kan je ook niks mee. De woningen op de Weeskinderendijk Oost hadden een historisch herkenbaar plekje kunnen worden in Dordrecht. Een beetje zoals de bewoners van een klein dorpje in Gallië, die vechten tegen de Romeinen en erin slagen om de invasie te weerstaan. Helaas hadden onze inwoners geen toverdrank. We hadden nog een motie voorbereid om een knip te maken tussen de woningen op de Weeskinderendijk Oost en de rest van het Maasterras. De motie riep op om door te gaan met de ontwikkeling van het Maasterras en voor de woningen op de Weeskinderendijk Oost een nieuw stedenbouwkundig plan te ontwikkelen, met alle noodzakelijke onderzoeken die nodig zijn om een eerlijke keuze te kunnen maken op gelijkwaardig niveau. Maar dat heeft in onze ogen geen zin meer en zou meer voor de Bühne zijn. Wat ons blijft verbazen, is dat dit college nooit serieus heeft gekeken naar varianten, waarbij het overgrote deel van de woning kon blijven

staan. Het voelde alsof de uitkomst sloop allang vaststond. Dan is het geen afweging meer, maar gewoon een collegebesluit dat al genomen was, ondanks dat in de plannen van Mecanoo de woningen zouden blijven staan. Want laten we eerlijk zijn, het college heeft nooit echt meegeholpen om er een eerlijk speelveld van te maken. We zullen moties die oproepen om te ontzorgen, de gemaakte kosten te vergoeden en eigenaren ruimhartig te compenseren dan ook ondersteunen. Beter voor Dordt heeft veel respect voor alle woningeigenaren die zo hard hebben gestreden voor hun huis. Beter voor Dordt hoopt van harte dat jullie uiteindelijk allemaal weer een plekje vinden in onze stad, of in een andere stad, want niet iedereen wil meer in Dordrecht wonen.

Maar dat jullie ook weer de rust zullen vinden in jullie leven en je met andere, leukere dingen bezig kunnen gaan houden. Verder dient Beter voor Dordt een motie in om in gesprek te gaan met Rijkswaterstaat, zoals ik al eerder heb gezegd, en een amendement om wat meer parkeerplaatsen te realiseren bij het Maasterras. Want autoluwe wijken zijn een trend geworden in Nederland, maar er wordt al veel geklaagd. Bijvoorbeeld in de autoluwe wijk Merwede in Utrecht, waar geklaagd wordt over het parkeren. Of de autoluwe wijk Park Vijfsluizen in Vlaardingse, waar bewoners ook klagen over parkeeroverlast. Beter voor Dordt voorziet veel parkeerproblemen in de toekomst.

De heer Noldus: Voorzitter.

De voorzitter: De heer Noldus. Eigenlijk eerst de heer Hartmeijer. Gaat uw gang.

De voorzitter: Dank u, voorzitter. Vraag aan Beter voor Dordt over dat laatste voorstel. Wij delen denk ik de opvatting als het gaat om die parkeervraag. Daar hebben wij ook de nodige vraagtekens bij gezet, gedurende het proces. Maar hoe wil de heer Winger dit gaan inpassen in de schaarse ruimte? En hoe ziet hij het qua dekking voor zich? Welke mogelijkheden ziet hij?

De voorzitter: Even een puntje van orde. U doet het precies goed, namelijk u spreekt over de heer Winger, en via de voorzitter. En ik zou het fijn vinden als de andere fracties even dat voorbeeld volgen, want anders gaan we heel erg rechtstreeks tot elkaar spreken. Dank, de heer Hartmeijer. De heer Winger, gaat uw gang.

De heer Winger: Dank, voorzitter. Ik ben geen specialist op ruimtelijke ordening. Dat laat ik graag aan het college over. Maar we kunnen natuurlijk denken aan een paar parkeerlagen meer in de parkeergarages. En dat kan ook weer betaald worden met de parkeeropbrengsten natuurlijk, zoals de rest van de parkeergarages in Dordrecht ook betaald worden.

De voorzitter: De heer Noldus.

De heer Noldus: Voorzitter, dank. Een vraag aan mijn collega Winger. Eigenlijk een beetje in lijn met de vraag van de heer Hartmeijer. Ook benieuwd naar de dekking. En niet zozeer financieel, maar ook hoeveel minder woningen is Beter voor Dordt dan bereid om te bouwen? Want op zich onderschrijven we het idee, omdat parkeren voor nieuwbouw belangrijk is. Maar we missen nog hoeveel woningen er, wat Beter voor Dordt betreft, minder gebouwd mogen worden?

De voorzitter: De heer Wringer.

De heer Wringer: Dank, voorzitter. We willen geen minder woningen. We willen gewoon wat meer parkeerplaatsen. Dat de parkeernorm iets omhooggaat. Een paar lagen erbij op de parkeergarage zou van harte welkom zijn, wat ons betreft.

De heer Noldus: Voorzitter, een vervolgvraag.

De voorzitter: De heer Noldus.

De heer Noldus: En is dat dan, wat Beter voor Dordt betreft ... Kiest niet voor minder woningen. Nou ben ik benieuwd of dat haalbaar is, want we hebben best wat verkeersstudies gezien die dat volgens mij ontkrachten. Maar kiest Beter voor Dordt dan voor een verdere stijging van de parkeertarieven in dit voorstel?

De voorzitter: De heer Wringer.

De heer Wringer: De parkeertarieven stijgen al. En sommige vaak 440 procent, als je een garageparkeervergunning hebt. Ik denk dat dat wel een genoeg stijging is, want het gaat uiteindelijk ook al 2,5 miljoen per jaar meer parkeeropbrengst opleveren.

De voorzitter: Dank, mijnheer Wringer. Gaat u door.

De heer Den Hartog: Voorzitter.

De voorzitter: De heer Den Hartog.

De heer Den Hartog: Als we het dan hebben over die meer parkeerplaatsen. Wat vindt mijnheer Wringer dan van het feit dat dat ook voor meer verkeer zorgt, en daarmee meer geluid en een negatieve invloed op de luchtkwaliteit? Hoe beoordeelt mijnheer Wringer dat?

De voorzitter: De heer Wringer.

De heer Wringer: Dank, voorzitter. Ik denk, met meer parkeerplaatsen kan iedereen zijn auto netjes parkeren. Er komen steeds meer elektrische auto's. Maar wat wij voorzien, is dadelijk parkeerproblematiek in de wijk Krispijn, in de 19e-eeuwse Schil, in de binnenstad en op het Maasterras. En dat een veel grotere ergernis is dan die paar verkeersbewegingen.

De voorzitter: Gaat u door.

De heer Wringer: Ik was er bijna.

De voorzitter: De heer De Feijter, nog als interruptie.

De heer De Feijter: Dank u wel, voorzitter. Ik hoor een hoop wensen inderdaad van de heer Wringer, van Beter voor Dordt. Wensen over het laten staan van woningen, meer parkeerplaatsen. Ik denk inderdaad dat de kosten zo gaan van woningen. En daar vallen ook subsidies mee weg, waardoor denk ik dit hele plan niet meer door kan gaan. Maar

goed, hij wil geen minder woningen. Gaat denk ik niet. Maar het zal ergens ten koste van moeten gaan. Wellicht iets van groen. Is dat waar Beter voor Dordt het dan ten koste van zou willen laten gaan? Gunt hij dan de inwoners van dit gebied geen groen? Moeten ze daarvoor naar die geliefde polder fietsen?

De voorzitter: De heer Wringer.

De heer Wringer: Nee, natuurlijk niet. Het groen komt misschien een beetje hoog te liggen, als er een paar extra parkeerlagen op de parkeergarage worden gebouwd. Maar groen is natuurlijk heel belangrijk voor ons. Dat moet gewoon blijven. Het ligt alleen een beetje een paar meter hoger.

De voorzitter: Gaat u door.

De heer Wringer: Dank, voorzitter. Ik zie dat ik nog 11 seconden heb. We wachten de reactie van de wethouder af op alle ingediende moties en amendementen. Dank u. Dat was het, voorzitter.

De voorzitter: Dank, mijnheer Wringer. Het woord is aan mevrouw Stolk, van de VSP. Gaat uw gang.

Mevrouw Stolk: Voorzitter, vanavond ligt het Maasterras ter vaststelling bij de gemeenteraad. De weg daarnaartoe, naar dit moment, is te vergelijken met een klucht in 7 bedrijven. Maar het is helaas geen klucht geworden waarom je kunt lachen en plezier aan kunt beleven. Met het college in de hoofdrol is er van alles misgegaan. Een megalomaan plan, uitgewerkt door Mecanoo. Vervolgens op geen enkele wijze rekening houden met wie er nu eigenlijk zeggenschap heeft over het stamlijntje, spooreplacement en de brug. Pijnlijk duidelijk is wel geworden dat de gemeente Dordrecht dit niet is. Inzet externe troubleshooter nodig om de scherven op te ruimen. Inbreng en belang van de bewoners van de Weeskinderdijk en woonwagenkamp niet serieus genomen, met tegenwerking als absoluut dieptepunt. Geen oog voor de woningzoekende Dordtenaren. Uitgangspunt van slechts 18,8 sociale huurwoningen. Financiën als drijfveer voor de ontwikkeling. Een raad die onvoldoende alert is geweest.

De heer Noldus: Voorzitter.

De voorzitter: De heer Noldus, gaat uw gang.

De heer Noldus: Voorzitter, ik hoorde in de start van de bijdrage van de VSP toch een aantal bevindingen die vooral betrekking hebben op het plan van anderhalf jaar geleden. Er zijn een hoop dingen veranderd sinds die tijd. Het percentage sociale huur, de stamlijn. Er zijn een hoop dingen veranderd. Ziet VSP dat dan ook niet als een verbetering in het afgelopen jaar, op een aantal aspecten die we met elkaar gelopen hebben?

De voorzitter: Mevrouw Stolk.

Mevrouw Stolk: Voorzitter, volgens mij heb ik dat vorige week of de week ervoor in de commissie al gezegd, dat het plan op onderdelen, ik zie mijnheer Den Heijer knikken,

heb ik gezegd dat het op onderdelen wat verbeterd is. Maar dat wil nog niet zeggen dat het helemaal zo is, zoals wij het zouden willen.

De voorzitter: Gaat u verder.

Mevrouw Stolk: Voorzitter, de VSP wil zien dat het huidige plan van tafel verdwijnt en dat serieus gekeken wordt naar het alternatieve plan van bewoners van de Weeskinderdijk. Het alleen maar afschieten van dit plan is tot op heden de gevolgde weg. Helaas is de wil van de bewoners om samen met de gemeente op te trekken, om het alternatieve plan aan te passen, met behoud van het totaal aan gewenste woningen tot op heden echter tegenover dovemansoren van het college gezegd.

De heer Noldus: Voorzitter.

De voorzitter: Nog een keer de heer Noldus.

De heer Noldus: Voorzitter, ik hoor net in de bijdrage dat toch wel het een en ander veranderd is. Ik hoor in de bijdrage van mevrouw Stolk, en dat herken ik, want dat vinden we met zijn allen, en mevrouw Stolk vraagt het al heel lang, vinden we woningbouw echt enorm belangrijk in onze stad. En tegelijkertijd hoor mevrouw Stolk in de bijdrage ook zeggen dat ze liever kiest voor niks besluiten, geen woningbouw, nu afschieten wat er aan plannen ligt en vervolgens dit gebied twintig jaar in de koelkast zetten. Ik ben benieuwd, wat wil mevrouw Stolk nu? Wil ze vooruit en die woningen realiseren, of liever nog even twintig jaar praten?

De voorzitter: Mevrouw Stolk.

Mevrouw Stolk: Voorzitter, ik kom daar in mijn inbreng op terug. Mag ik daarop reageren?

De voorzitter: Gaat uw gang.

De heer De Feijter: Voorzitter.

De voorzitter: De heer De Feijter, excuus.

De heer De Feijter: Voordat ze dan verdergaat met de woordvoering, heb ik ook nog een interruptie. Want ik hoorde inderdaad zeggen, dit hele plan van tafel, betekent ongelooflijk veel belastinggeld wat door de wc gewoon wordt gespoeld, subsidies van het Rijk die weg komen te vallen. En eigenlijk is er dan gewoon niks meer mogelijk voor dit gebied. Dat is toch geen behoorlijk bestuur?

De voorzitter: Mevrouw Stolk.

Mevrouw Stolk: Voorzitter, die bal kan ik ook terugkaatsen. Wat er de afgelopen twee jaar is gebeurd en wat er met bewoners is gedaan, een bureau wat ingesteld is, wat plannen ontwikkeld heeft die niet serieus genomen zijn, wilt u zo met uw inwoners omgaan? Is dat behoorlijk bestuur?

De voorzitter: De heer De Feijter.

De heer De Feijter: Voorzitter, dit lijkt me een heel ander punt. Ik kom hier uiteraard in mijn eigen woordvoering ook nog op terug, over het gelopen proces wat is gebeurd. Maar we hebben het over het plan wat nu voor ons ligt, waarin we voor, Robin Noldus zei 4.000 mensen, maar ik denk dat het wel misschien 4.500 mensen zijn. Dordtenaren die op zoek zijn naar een woning, waar we voor gaan bouwen eindelijk. En de VSP zegt gewoon, we stoppen ermee. We vegen het van tafel. Alle belastinggeld weg, wat hierin is gegaan. En we gaan weer vrolijk door met niks.

Mevrouw Stolk: Voorzitter, dan heeft u niet goed geluisterd naar mijn inbreng.

De voorzitter: Mevrouw Stolk, gaat u verder.

Mevrouw Stolk: Ik heb gezegd, dit plan van tafel. En we gaan aan tafel zitten met het plan, wat echt een goed plan is van de bewoners van de Weeskinderendijk, die daar ook een bureau voor hebben ingehuurd. Dat dat serieus genomen wordt. Ik zeg niet, er moet niet gebouwd worden, maar er moet anders naar gekeken worden. Mag ik doorgaan, voorzitter?

De voorzitter: Ja, gaat uw gang.

Mevrouw Stolk: De VPS dient, met een aantal andere partijen, een amendement in om, indien het woonwagencamp onverhoopt mocht verdwijnen bij verplaatsing, het aantal standplaatsen uit te breiden met zeven. Dit omdat hun kinderen, die elders wonen, de gelegenheid te geven om zich weer aan te sluiten bij hun familie. Vergeet niet hierbij dat het woonwagencamp aan de Brandts Buysstraat inmiddels voor de vijfde keer op de nominatie staat om weer van hun plek verjaagd te worden. De wijze waarop het gehele proces met de woonwagencampbewoners is gecommuniceerd, is van een bedenkelijk niveau. Laten we niet vergeten dat de bewoners van het woonwagencamp ook gewoon Dordtenaren zijn, zoals u en ik. College, kunt u zich voorstellen dat de bewoners van het woonwagencamp zich als derderangs burgers behandeld voelen? De VSP heeft zich vanaf het begin af kritisch uitgelaten over de wijze waarop het Maasterras zich ontwikkelde. En dan met name op de volgende punten. Te weinig sociale huurwoningen en betaalbare huur- en koopwoningen. De focus op het van buitenaf aantrekken van hoogopgeleide mensen met een dikke portemonnee. Hierbij ontstaat het beeld dat vermogende mensen in hun dure appartement of penthouse op het Maasterras een aalmoes van enkele duizenden euro's over het balkon gooien om in dit plan ook enkele sociale woningen mogelijk te maken.

De heer Noldus: Voorzitter.

De voorzitter: De heer Noldus, gaat uw gang.

De heer Noldus: De beeldspraak is inderdaad wel leuk. Maar dan toch een vraag richting de VSP, als dat mag, voorzitter? Want de VSP maakt een punt van het percentage sociale huur wat hier is. Ik zou mevrouw Stolk willen vragen, via u, voorzitter, wat is dan die 22 procent van die 2.100 woningen waard voor de VSP?

De voorzitter: Mevrouw Stolk.

Mevrouw Stolk: Voorzitter, wij gaan echt voor die 30 procent. En ik heb dat net ook al tegen de heer Den Hartog gezegd, het is een politieke keuze, waar wil je je geld aan uitgeven en hoe kan je een plan realistisch maken? En wij kiezen ervoor om dit plan aan te passen, minder dure woningen. Het hoeft allemaal niet zo megalomaan. De wereld is veranderd. De bouwkosten lopen op. Wij kiezen voor een andere insteek.

De voorzitter: De heer Noldus.

De heer Noldus: Voorzitter, dan toch de vervolgvraag, waar is die insteek dan? Want ik zie vooral argumenten worden opgenoemd om niet voor dit plan te hoeven stemmen en waarmee de VSP kiest voor niet die 450 sociale huurwoningen, maar voor 0 sociale huurwoningen, voorzitter.

De voorzitter: Mevrouw Stolk.

Mevrouw Stolk: Voorzitter, ik heb het daar gisteren ook al een keer over gehad. Ik heb gisteren tegen mijnheer Den Heijer gezegd, de 17.000 woningzoekenden, die hebben nu een woning nodig en niet in 2030. We moeten keuzes gaan maken. We kunnen daar op het Maasterras best snel gaan bouwen. Alleen dan moet je je ambities bijstellen.

De heer Noldus: Voorzitter, dat brengt me toch op de vraag die ik uiteindelijk stelde, welke ambities wil mevrouw Stolk dan bijstellen? Want we zien daar geen alternatieve voorstellen voor. We zien alleen een plan liggen waar we nu voor kunnen gaan. Of dat we nu weg kunnen stemmen, het gebied alleen kunnen laten, de Brugweg wordt niet aangepast en het gebied ligt 20 jaar stil. Ik ben benieuwd naar de gewijzigde ambitie die de VSP hier vandaag wil inbrengen.

Mevrouw Stolk: Voorzitter.

De voorzitter: Mevrouw Stolk.

Mevrouw Stolk: Via u, volgens mij hebben we voldoende moties en amendementen vandaag ingediend om een en ander bij te stellen. Ik snap niet waar u het probleem vandaan haalt nu. U kunt blijven vragen, maar ik blijf hetzelfde antwoord geven. Wij zeggen niet, wij willen niet bouwen. We willen wel bouwen, maar we willen anders bouwen. En dan zitten wij meer op de lijn van GroenLinks dat die 30 procent voor ons echt een harde dobber wordt voor de bewoners van de Weeskinderendijk en het verplaatsen van het woonwagenkamp.

De voorzitter: Mevrouw Stolk, gaat u door alstublieft.

Mevrouw Stolk: Even kijken. Ik had het over die aalmoes, dat over het balkon gooien. Geen oog voor de belangen van de bewoners van de Weeskinderendijk en het woonwagenkamp. Een proces waarbij schijnparticipatie is gevolgd. Zijn de risico's en kosten van dit aangepaste plan wel goed en volledig in beeld?

Is er voldoende inzicht in extra kosten voor geluidswallen en luchtkwaliteit? Kortom, als de amendementen niet leiden tot waar de VSP voor stond en staat, dan zullen wij niet instemmen met het voorstel. Dit betekent overigens niet, en daar komt hij weer, dat wij tegen woningbouw zijn op het Maasterras. Verre van dat zelfs. Echter, het gevolgde proces en het woningbouwprogramma doen geen recht aan de woningbehoefte van en voor de Dordtenaren. College, doe uw huiswerk opnieuw. Tot slot dienen wij nog twee moties in die betrekking hebben op compensatie van de bewoners van de Weeskinderendijk. Dit betreft compensatie voor financiële aspecten. Echter, het veroorzaakte leed en de onzekerheid voor de bewoners van de Weeskinderendijk is eigenlijk vele malen erger. Mensen zijn er zelfs letterlijk ziek van geworden, mede doordat ze stukje bij beetje hun toekomstbeeld zagen verdwijnen, geen gehoor vonden en tegenwerking vanuit de gemeente moesten trotseren. Kijkend naar de commissievergadering met de insprekers en de reacties hierop van eigenlijk alle aanwezige politieke partijen, verwacht de VSP dat deze moties vrijwel unaniem aangenomen worden. Of wordt er als dieptepunt nog een hoofdstuk aan de klucht toegevoegd en laten we deze bewoners alsnog keihard vallen. Tot zover, voorzitter.

De voorzitter: Dank, mevrouw Stolk. Komen er nog extra moties?

Mevrouw Stolk: Nee, die hebben we met andere partijen ingediend.

De voorzitter: Heel goed. Dan ga ik naar de ChristenUnie/SGP. De heer De Feijter.

De heer De Feijter: Dank u wel, voorzitter. Voorzitter, daar ligt hij dan, net bestemmingsplan Maasterras fase 1. Het startschot voor de bouw van ruim 2.000 woningen, waar zo'n 4.000 tot 4.500 woningzoekenden mee geholpen worden. En voorzitter, als je wijken bouwt, dan bouw je ook gemeenschappen. En de ChristenUnie/SGP gelooft in gemengde gemeenschappen. Een wijk waar de rijken aan de ene kant wonen en de armen aan de andere kant, past niet bij de samenlevingsvisie die de ChristenUnie/SGP voor ogen heeft. Daarom dienen we, samen met Partij voor de Dieren en het CDA, een amendement Gemengd bouwen in. En om diezelfde reden heeft de motie van Op Ons Eiland over Samenleven op en samen bouwen aan het Maasterras ook onze steun. Voorzitter, voor de meest kwetsbaren op de woningmarkt komen er zo'n 450 woningen bij in het sociale huursegment. Maar de nood is hoog en de wachttijden zijn lang voor deze groep woningzoekenden. Daarom dient de ChristenUnie/SGP, samen met GroenLinks en het CDA, een motie in om in te zetten op onder andere een provinciale subsidie, om er 25 procent sociale huur in het totaalprogramma van te maken, in plaats van 22.

De heer Van der Spoel: Voorzitter.

De voorzitter: De heer Van der Spoel.

De heer Van der Spoel: Als het goed is, hoorde ik, het moest even landen bij mij, de ChristenUnie/SGP zeggen dat voor de meest sociaal kwetsbaren zijn de sociale huurwoningen.

Maar een sociale huurwoning, volgens mij mag je tot 50.000 verdienen per jaar, 49.000 nog wat, voor een sociale huurwoning. Volgens mij ben je dan niet een sociaal

kwetsbare. Volgens mij heb je het dan best goed voor elkaar. Kunnen we alstublieft stoppen, beste ChristenUnie/SGP, om mensen die een sociale huurwoning hebben, weg te zetten als mensen die het sociaal niet zo goed voor elkaar hebben?

De voorzitter: De heer De Feijter.

De heer De Feijter: Voorzitter, sociaal kwetsbaar was, als het goed is, niet mijn woord. Kwetsbaar wel. In die zin, ten opzichte van alle andere mensen op de woningmarkt zijn dit degenen met minder keus over het algemeen. Bij die woorden sta ik wel. Voorzitter, waar was ik gebleven? Daarnaast dienen we ook die tweede motie, samen met GroenLinks en CDA, in om het resterende percentage tot 30 procent sociale huur elders te realiseren. En dat is ook goed mogelijk.

Mevrouw Schnabel: Voorzitter.

De voorzitter: Mevrouw Schnabel, gaat uw gang.

Mevrouw Schnabel: Dank u wel. In aanvulling eigenlijk op wat net de heer Van der Spoel aangeeft. Waarom zou je deze kwetsbare situaties van mensen dan niet per amendement vastleggen in het bestemmingsplan, juist om deze situatie beter te maken?

De voorzitter: De heer De Feijter.

De heer De Feijter: Voorzitter, als we al het geld van de wereld zouden hebben, zouden wij een andere keuze daarin maken. De keuze die ChristenUnie/SGP op dit moment maakt, is vooral dat we gaan bouwen. We zien dat er een woningbehoefte is binnen alle segmenten. We zien voor de komende jaren dat de behoefte aan betaalbare koop, maar zelfs koop net in het segment daarboven, en dan heb ik het over woningen rond de NHG-grens, die voor veel mensen ook nog wel betaalbaar zijn, of net op het randje daar nog van zitten, die neemt enorm toe. En die is, uit mijn hoofd, zo'n vier keer de behoefte aan sociale huurwoningen in onze regio, binnen de komende tien jaar. Regeren is ook vooruitzien. Ook voor die doelgroep wil de ChristenUnie/SGP bouwen. Ik hoor geen vervolg. Dan ga ik door. Voorzitter, de goede plannen voor een nieuwe wijk zijn niet gratis. Dat weten we uit de grondexploitatie. Maar eigenlijk zijn wij het niet die de hoogste prijs betalen. De hoogste prijs wordt betaald door de bewoners Weeskinderdijk en de bewoners van de woonwagens aan de Brandts Buysstraat. Zij zien hun plek, hun thuis wegbestemd worden uit het plangebied. Voorzitter, daar is al veel over gezegd. En ik denk dat het niemand koud heeft gelaten. Ik sluit me daarin ook aan bij de woorden van mevrouw Stolk. Als de ChristenUnie/SGP terugkijkt op het gelopen proces, dan zijn er steken laten vallen. En dat trekken we onszelf ook aan. En om recht te doen, zijn er volgens ons twee dingen nodig. Dat zit hem in de toekomst, maar ook in het verleden. Over het gelopen proces namelijk moet iets recht worden gezet. Er zijn verwachtingen gewekt, ook door ons als raad, die we niet waar konden maken.

Daarom vinden wij het rechtvaardig dat de bewoners de kosten voor het uitwerken van hun plan vergoed krijgen. En daartoe dienen wij dan ook de motie Voor niets gaat de zon op, van fractie Stam en andere partijen, ook graag mede in. Voor de toekomst wordt, wat ons betreft, rechtgedaan door een ruimhartige compensatie te bieden voor hun woning,

waarbij de grenzen van de wet maximaal in het voordeel van de bewoners moeten worden opgezocht. Daarnaast steunen wij de toezegging om individueel maatwerk te leveren van harte. En tot slot verwachten wij dat de bewoners van het gebied vanaf nu af aan ook duidelijk geïnformeerd worden over het proces, wat ze nu te wachten staat. Want die duidelijkheid, daar smachten ze naar. Dat hebben ze ook wel duidelijk gemaakt in de commissievergadering. Voorzitter, tot slot, we spreken de wens uit voortvarend aan de slag te gaan met optimalisering van de plannen en de verdere uitvoering. We zouden graag met de raad en de wethouder dit jaar nog in gesprek gaan over welke rol de raad inneemt tijdens de uitvoering en om vaste momenten van bijsturing ook af te spreken. Wellicht dat de wethouder ook nog een korte reflectie kan geven op het proces van de komende maanden. Ik dank u wel.

De voorzitter: Dank. En u heeft nog een interruptie van de heer Hartmeijer. Gaat uw gang.

De heer Hartmeijer: Dank, voorzitter. Toch nog eventjes op het debatje net terugkomen tussen de heer De Feijter en mevrouw Schnabel. Volgens mij bleef er iets liggen. Want de vraag was natuurlijk juist waarom de heer De Feijter niet kiest voor een amendement om die 25 procent te regelen, in plaats van een motie? Volgens mij heb ik dat goed begrepen van mevrouw Schnabel. Want nu steunt de heer De Feijter een motie die vraagt, onderzoek het maar en we horen wel hoe het ervoor staat. Het lijkt net of de heer De Feijter het eigenlijk niet uitmaakt wat er uit dat onderzoek komt. Want anders had hij er misschien een amendement van kunnen maken.

De voorzitter: En wat is uw vraag?

De heer Hartmeijer: Waarom hij kiest voor een motie te steunen en niet met een amendement te komen?

De voorzitter: De heer De Feijter.

De heer De Feijter: Misschien had ik die niet helemaal duidelijk genoeg beantwoord inderdaad. Bij deze nog een keer. Voor een amendement heb je dekking nodig. En die dekking vinden wij op dit moment niet. Want de ChristenUnie/SGP maakt heel duidelijk de keuze om niet de sociale huur nog eens extra ten koste te laten gaan van de betaalbare koop, wat de goedkoopste oplossing zou zijn. Maar wij willen geen wijk bouwen waarin alleen maar penthouses staan en alleen maar sociale huur. We willen juist die groep ertussenin ook voorzien. Dat is de hoofdzakelijke reden, er is geen dekking voor dat amendement. Waarom dan wel in een motie? We weten dat er een aanvraag is gedaan voor subsidie bij de provincie. Wij vinden het ook fijn om richting de provincie te laten zien van, kijk, als jullie wat geven aan ons, dan leveren we ook. Dan gaan we voor die 25 procent. Dat gaan we doen.

En waar dat niet lukt binnen de grondexploitatie van het Maasterras, dan gaan we dat elders compenseren, om die 30 procent te bereiken.

De voorzitter: De heer Hartmeijer. Nee? Oké.

Mevrouw Schnabel: Voorzitter.

De heer Den Hartog: Voorzitter.

De voorzitter: Mevrouw Schnabel.

Mevrouw Schnabel: Dank u wel. Dan wil ik toch nog hier even op terugkomen. Want wat zegt deze motie dan? Er wordt enerzijds gezegd dat je in het woningbouwproject een goede afspiegeling wil hebben. En tegelijkertijd wordt nu verondersteld dat deze motie zou oproepen om te onderzoeken of er wel geld vanuit de provincie zou komen. Wat is hier de eenduidigheid in?

De voorzitter: De heer De Feijter.

De heer De Feijter: Ik weet niet of ik die vraag helemaal goed begrijp. Misschien dat mevrouw Schnabel hem nog een keer wil toelichten?

De voorzitter: Mevrouw Schnabel.

Mevrouw Schnabel: Zeker. Ik begrijp niet wat deze motie dan voor ChristenUnie/SGP zegt, als enerzijds wordt aangegeven, we willen dat er gemengd gebouwd wordt en sociale woningbouw mag niet ten koste gaan van middenhuur of van goedkope koopwoningen. En tegelijkertijd wordt gezegd, we onderzoeken het en wat eruit komt, dat zien we wel. Wat is de steun waard aan deze motie van ChristenUnie/SGP?

De voorzitter: De heer De Feijter.

De heer De Feijter: Wat de ChristenUnie/SGP betreft, die extra 3 procent gaat ten koste van de dure koop. Die 45 procent die er op dit moment in zit. Of iets minder zal dat dan worden inderdaad, aannemen van een technisch amendement. Dat is de inzet van de ChristenUnie/SGP. En daar roept deze motie toe op, om bij de provincie aan de slag te gaan om subsidie te krijgen om die 25 procent te kunnen realiseren, ten koste van de dure koop.

De voorzitter: Ik zag een interruptie van Fractie Stam, maar eerst nog van de heer Den Hartog.

De heer Den Hartog: Dank u, voorzitter. Ik hoorde de heer De Feijter zeggen dat het ten koste gaat van de dure koop, goedkopere woningen. Daar vindt de ChristenUnie/SGP zich natuurlijk aan de zijde van GroenLinks. Mijn vraag is, hoe kijkt u dan naar het idee wat ik zojuist heb geopperd, om toch die 70 vierkante meter woonoppervlak los te laten, om zo kleinere woningen te creëren, die vanzelfsprekend ook goedkoper zijn?

De voorzitter: De heer De Feijter.

De heer De Feijter: Voorzitter, de ChristenUnie/SGP heeft daar in het verleden ook weleens opmerkingen over gemaakt. De heer Den Hartog haalde een persoonlijk verhaal aan. Ik woon zelf ook op 42 vierkante meter. Ik weet ook hoe het is om wat knapper te wonen. En dat gaat tot op zekere hoogte prima. Maar we weten ook dat mensen gedurende hun leven verschillende behoeftes hebben qua woningen. We zouden daarin toch ook wel willen waken dat we niet te veel verkameren, in die zin, dat we alleen maar

kleinere woningen gaan bouwen. Maar dat ook daarin juist die variatie weer terug komt. Maar op zich staan wij daar constructief tegenover en willen we zeker het gesprek erover aangaan.

De heer Den Hartog: Een kleine vervolgvraag graag.

De voorzitter: De heer Den Hartog.

De heer Den Hartog: Hoe zou u dan staan ... Want ik begrijp het hoor. En verkamering heeft ook nadelen. Je kan natuurlijk ook semipermanent bouwen, modulair, zodat je steeds kijkt naar wat op dat moment de behoefte is. En dat je op een later moment dat ook weer anders kan gaan inrichten. Hoe staat u daartegenover?

De voorzitter: De heer De Feijter.

De heer De Feijter: In essentie positief. Daar zouden we het nog eens verder over moeten hebben.

De voorzitter: Fractie Stam. Gaat uw gang, de heer Stam.

De heer Stam: Voorzitter, dank u. Ik heb de heer De Feijter horen zeggen, volgens mij, als we de woningen niet binnen dit Maasterras kunnen bouwen financieel, dan kunnen we ergens anders compensatie zoeken, op basis van de motie. Nou ben ik even zoekende. Want volgens mij is dit plan opgehangen aan de Wet ruimtelijke ordening. En daar moet je toch altijd komen tot een sluitende grondexploitatie? Maar misschien sla ik de plank helemaal mis en zijn die mogelijkheden juist vrij beperkt ten opzichte van de Omgevingswet. Maar misschien kan de heer De Feijter dat voor mij duiden, hoe dat technisch zit.

De voorzitter: De heer De Feijter.

De heer De Feijter: Ik ben geen ambtenaar. Technische duidingen zijn niet aan mij besteed. Ik weet wel dat je inderdaad een dekking moet hebben daarvoor in je grondexploitatie. En daarom vragen wij, als je eenmaal die subsidie hebt, kom dan tot die 25 procent. Die is dan gedekt. De rest zou je moeten realiseren, die 30 procent, op andere locaties. We weten ook uit de reactie van het college op de groeipadbrief van de provincie Zuid-Holland dat daar ook locaties voor zijn. We weten zelfs, want de heer Hartmeijer vroeg nog, waar vindt u die 218 woningen, die potentie is er zeker. Er is een optoppotentie van 330 tot 660 woningen. Die gaan er zeker komen.

De heer Stam: Voorzitter.

De voorzitter: De heer Stam.

De heer Stam: Dat is niet een antwoord op mijn vraag. Dat snap ik wel, wat u eenmaal aangeeft. Ik vroeg alleen, zijn die mogelijkheden binnen de Wet ruimtelijke ordening, waar het plan onder is vastgesteld, niet te beperkt, waarmee u invulling kan geven met de punten die u net noemt?

De voorzitter: De heer De Feijter.

De heer De Feijter: Ik vrees dat de heer Stam mij hiermee overvraagt. Ik wacht met hem het antwoord van de wethouder op deze vraag af.

De voorzitter: En we laten het hierbij. Dank u. U was klaar, mijnheer De Feijter? Dank u. Dan ga ik naar mevrouw Van Vugt. U heeft inmiddels in uw mail een overzicht ontvangen van de moties en amendementen. Daar kunt u dan ook kennis van nemen. Mag ik nu wel het woord geven aan de heer Klerk?

De heer Klerk: Zeker. Dank u wel. Voorzitter, eindelijk is daar dan, na heel veel vergaderingen en technische sessies en een oordeelvormende sessie, de avond waarin wij gaan besluiten over het bestemmingsplan Maasterras fase 1. Ik heb mijn woordvoering in de commissies er nog eens op nagelezen. En dan zie ik een aantal rode draden. En aan de hand daarvan heb ik deze woordvoering ingericht. Allereerst, een woningbouwproject dat meer dan 2.000 woningen toevoegt. Wauw, het is nogal wat. Een woning voor duizenden Dordtenaren, die wachten op een woning. Voorzitter, als we dat kunnen realiseren, dan kunnen we als stad, als gemeentebestuur trots zijn. Maar u kent het CDA als een fractie die plannen graag beter maakt. Daarom hebben we zojuist ook het amendement ingediend dat het percentage sociale huurwoningen dat wordt gehanteerd in het bestemmingsplan in lijn brengt met de GREX. Ik mag van de heer Noldus niet meer zeggen dat het een technisch amendement is, want dan gaat hij daaraan twijfelen. Maar het is wel een heel belangrijk amendement, omdat bij zo'n mooi plan als het Maasterras natuurlijk kloppende cijfers horen. Daarnaast kent u het CDA als een partij die inzet op sociale huurwoningen en betaalbare koop. En wij steunen de motie van GroenLinks, die inzet om met behulp van de aangevraagde provinciale subsidie het sociale huurwoningenpercentage wat op te krikken. Bij voorkeur niet via betaalbare koop. En daarom is het ook goed dat er in die motie is uitgesproken dat het ten koste gaat van bij voorkeur dure woningen. En de tweede motie die oproept tot meer sociale huurwoningen, om het verschil met de 30 procent, waar ook de provincie ons een opdracht toe heeft gegeven, te realiseren op andere projecten, dienen wij mede in. Ander gevalletje, dat kan beter, heeft betrekking op het amendement Gemengd bouwen, dat onze fractie samen met de Partij voor de Dieren indient. Onder de samenleving verstaat het CDA wijken waarin alle sociale klassen met elkaar samenleven, waar kinderen elkaar tegenkomen op school, op straat, in een winkel, volwassenen elkaar in de winkel tegenkomen, het liefst zoveel mogelijk in het groen. En daarom steunen wij ook het amendement dat de beperking op het groen in de wijk ongedaan maakt.

En dan de Bakker op de hoek, ook dat amendement dienen wij samen met de Partij voor de Dieren in, omdat dat het plan beter maakt, zodat er naast een supermarkt ook gewoon een kleine detailhandel zich kan vestigen. De motie van Op Ons Eiland, die oproept om woningen vooral te bestemmen voor de Dordtenaar, dat klinkt ons sympathiek in de oren. Het lijkt ons juridisch ook uitvoerbaar, want volgens mij gebeurt het elders in het land ook. Ik ben wel benieuwd naar de reflectie van de wethouder op deze motie ten aanzien van de Dordtse situatie, voordat wij daarop ons definitieve oordeel vellen. Dan de tweede rode draad. De bewoners van de Weeskinderendijk. Onze wekelijkse luis in de pels. En dat deden ze goed. Commissie op commissie zat de publieke tribune vol met een groep bewoners met hun karakteristieke zwarte sweater met een olifant erop. Hij staat ook inmiddels voor in de zaal, volgens mij, nog. Ik zie hem

niet meer, maar hij is aangeboden vanavond ook. En daar stond de tekst op, feeling irrelephant. Verwijzend naar het gevoel dat zij er niet doet doen. En dat gevoel werd versterkt door het feit dat zij bovendien in de gelegenheid werden gesteld om een eigen variant te ontwikkelen. En de verwachting werd gewekt dat die een serieuze kans zou maken. Dat bleek toch niet het geval. En dat is een van de redenen waarom wij de motie Voor niets gaat de zon op, die het college oproept om de gemaakte externe expertkosten voor deze plannen te vergoeden, van Fractie Stam en anderen, mede indienen. Daarnaast zijn zij, ook op advies van de gemeente, meermaals aan het werk gezet ten aanzien van hun ingediende plannen. Het komt erop neer dat zij een tomeloze en constructieve inzet hebben gepleegd. Buitensporig veel meer dan in een regulier participatieproces mag worden verwacht. En daarbij hebben ze kosten gemaakt of inkomsten laten schieten. En dat ook meer dan van hen mocht worden verwacht. En daarom hebben wij ook sympathie voor de motie van Fractie Stam en anderen, hoe heette die ook alweer, ten aanzien van de niet onuitputbare financiële bronnen. De titel staat me even niet helder voor de geest. Ik denk dat als we als raadsleden week op week de verhalen van de bewoners horen en daarop reflecteren dat het ons aangrijpt, dan voelen wij ons, in ieder geval als CDA-fractie, ook moreel verplicht daar een consequentie aan te verbinden. En vandaar dat wij die motie zullen steunen. En dan even voor de duidelijkheid, die motie staat naast het beloofde maatwerk ten aanzien van de Wet voorkeursrecht en het onteigeningsproces en het aangehaalde maatwerk. Het is heel makkelijk om met het gehele proces met de vinger naar een college te wijzen, maar ook als raad, en mijn collega's zeiden het ook al, hebben wij het echt laten gebeuren. En als lid van de gemeenteraad kan ik dan ook alleen maar de spiegel bij mezelf voorhouden. Dat spijt mij. Laten we hier als raad en als college wel gezamenlijk lering uit trekken. De toekenning van het bedrag via die motie, waar ik het laatst over had, is wat mij betreft een goed vertrekpunt. Graag een reflectie van de wethouder hierop, ten behoeve van de haalbaarheid en hoe hij ... Hoe zag ik dat? Of hij daarop kan reflecteren? Ten slotte, het CDA gaat vanavond voor het bestemmingsplan van het Maasterras stemmen. Een project van ruim 2.000 woningen, met een groot aantal sociale huurwoningen en betaalbare koopwoningen. Veel Dordtse woningzoekenden, die nu nog thuis wonen of opgesloten zitten in de vastgelopen woningmarkt, kijken hoopvol uit naar de realisatie van deze plannen. Net als wij. Collega Theo Oostenrijk gaf ons, voorafgaand aan dit debat, nog het volgende mee. En ik deel die boodschap graag ook met de raad. Uiteindelijk gaat het om de vraag, woningen bouwen of vele jaren niet? En zo is het. Dank u wel.

De voorzitter: Dank, mijnheer Klerk. Het woord is aan mevrouw Schnabel, gaat uw gang, van de fractie Partij van de Arbeid.

Mevrouw Schnabel: Dank u wel, voorzitter. Voorzitter, de woningnood onder mensen met een laag inkomen is groot. Daar bleef het college de afgelopen jaren helaas te vaag over. Maar tijdens de commissievergadering hoorden we van Trivire een alarmerende update. 20.000 Dordtenaren staan inmiddels ingeschreven voor een sociale huurwoning. Elk jaar komen er 1.000 bij. 7.000 mensen zoeken actief. En velen haken af, omdat ze weten dat ze voorlopig toch geen kans maken. De wachttijd is, zoals we allemaal weten en ook over spreken, opgelopen tot 8 jaar. Dat is pijnlijk. Daarom pleiten wij als PvdA voor minimaal 30 procent sociale huurwoningen. Niet alleen voor de stad als geheel, maar ook per buurt. Dus ook op het Maasterras. De nu voorgestelde 22 procent is echt te

weinig. En het idee dat je dit kunt compenseren in andere delen van de stad hebben we vaker gehoord, bijvoorbeeld de Spuiboulevard, maar het komt in de praktijk onvoldoende uit. Als we de woningnood serieus nemen, dan leggen we dit vast in een bestemmingsplan, middels een amendement. En dat geldt, wij zien dat echt als een politieke keuze. En zoals mevrouw Stolk goed verwoordde, pas in 2030 zetten we de eerste spa in de grond. Maar nu wordt van ons gevraagd om een keuze te maken voor onze woningzoekenden te kiezen en 30 procent sociale huur vast te leggen. Dat is rechtvaardig, vinden wij. En woorden van partijen die wel achter 30 procent sociale huurwoningen staan, maar er toch uiteindelijk niet echt voor kiezen. We onderschrijven daarom het amendement dat pleit voor voldoende huurwoningen op het Maasterras zelf. Over de woningen aan de Weeskinderdijk. De bewoners zijn in dit proces onder druk komen te staan. Steeds kwamen er nieuwe argumenten van de gemeente, waarop de woningen daar niet konden blijven staan, maar de uitkomst bleef steeds hetzelfde. En dat maakt het ongeloofwaardig. Aan de andere kant hebben bewoners zich juist constructief opgesteld. Ze kwamen met alternatieven, toonden aan dat je het benodigde aantal woningen ook kunt realiseren met behoud van de bestaande huizen. Meer kleinere woningen bouwen, meer betaalbare woningen toevoegen, dat kan binnen de huidige bouwvolumes. Gedwongen onteigening vinden wij dan ook niet redelijk. Je kunt deze woningen behouden en de woningbouwopgave halen. Daarom steunen wij het amendement dat de minimale bouwhoogte schrapt, en zo ruimte laat voor de optimalisatie, zonder dwang. Over de opzet van het plan. De compacte bouw en de parkeerkelder leveren een groot aantal woningen op. Hierdoor hoeven er minder woningen elders in het groen te worden gebouwd. Dat vraagt om een goede en creatieve inpassing van het groen.

De heer Den Hartog: Voorzitter.

De voorzitter: De heer Den Hartog.

De heer Den Hartog: Dank u wel. Ik wachtte even op een goed moment. Ik wilde eigenlijk aan mevrouw Schnabel vragen, zo'n amendement indienen, wat natuurlijk heel positief klinkt, heel sympathiek is, maar wat is de dekking daarvoor? En als die er niet is, dan houdt het toch ook geen stand, zo'n amendement? Daar zou ik graag iets over willen horen.

De voorzitter: Mevrouw Schnabel.

Mevrouw Schnabel: Dank u wel, voorzitter. Zoals ik al net aangaf in de woordvoering, wij zien dat echt als een politieke keuze. Je zou geld vandaan kunnen halen, en dat zou ook technisch mogelijk zijn, bij Stadspark XL. Dan zou je uiteindelijk een soort van reserve Maasterras kunnen opbouwen. We gaan pas in 2030 bouwen. We kunnen ook in de loop van de tijd geld sparen. En net als de motie die GroenLinks ook indient, oproept, is te kijken naar of we ook geld bij de provincie vandaan kunnen halen? Dat zou in de loop van tijd alleen maar aangevuld kunnen worden. En dan kunnen we voor die 30 procent gaan.

De voorzitter: De heer Den Hartog.

De heer Den Hartog: Voorzitter, ik begrijp dat er in de toekomst ook nog geld opgehaald kan worden. Maar bij de toetsing door de Raad van State, die kijken toch gewoon naar het nu? En dan wordt het toch gewoon afgewimpeld?

De voorzitter: Mevrouw Schnabel.

Mevrouw Schnabel: Dank u wel, voorzitter. Dan zeggen wij inderdaad, laten we kijken bij de meerjarenbegroting. Dat staat ook in het amendement. En laten we keuzes maken. Niet kiezen voor al die infrastructuur in Stadspark XL, maar juist te kiezen voor sociale woningbouw, en dat tot 30 procent te laten gaan.

De voorzitter: Gaat u verder.

Mevrouw Schnabel: Dank u wel. Even kijken. Tot slot, dergelijke planprocessen duren lang en zijn ingewikkeld. Maar wat we niet mogen vergeten, ze kosten bewoners enorm veel energie, tijd en geld. Het is zwaar, uitputtend en raakt in hun dagelijks leven hun thuis. We hadden daar als raad eerder en beter oog voor moeten hebben. We hopen dat het college bewoners vanaf nu beter ondersteunt. De stad heeft betaalbare woningen nodig, maar niet ten koste van een kleine groep bewoners die hun huis dreigt te verliezen, terwijl dat onvermijdbaar is. Een huis is niet slechts een woning. Het is een thuis. Excuus. Dat was de woordvoering tot zover. Waar we graag nog verduidelijking op zouden hebben, dat het amendement van Partij voor de Dieren en CDA over Gemengd bouwen. Wij gingen ervan uit dat de tekst dit grotendeels al regelt, maar we horen daar graag een verklaring van de wethouder over. En het amendement van Partij voor de Dieren Geen beperkingen op groen. We horen graag een tekstuele verduidelijking. En daar kijken we ook naar uit. Even kijken. En dan heb ik nog een minuut.

De heer De Feijter: Voorzitter.

Mevrouw Schnabel: De amendementen die we steunen en de moties. Het amendement. Bakker op de hoek. Wij denken dat het bijdraagt aan een levendige, diverse wijk. De motie van de SP ...

De voorzitter: U heeft een interruptie van de heer De Feijter. Tijd hoeft trouwens niet op. Als u denkt, ik ben tot de kern gekomen, dan ... De heer De Feijter.

De heer De Feijter: Voorzitter, toch nog heel eventjes terugkomend op die sociale huur hoor. Sorry, ik ben niet zo snel van begrip misschien. Maar PvdA heeft er natuurlijk nooit een geheim van gemaakt, staat ook in haar verkiezingsprogramma, dat ze 30 procent sociale huurwoningen bij nieuwbouw willen realiseren. Nu ligt dit college momenteel op koers om 31 procent sociale huur te realiseren bij nieuwbouwplannen. Zou de PvdA niet moeten juichen?

De voorzitter: Mevrouw Schnabel.

Mevrouw Schnabel: Voorzitter, dank. En dank ook voor deze vraag. Want we hebben het nu over een heel groot woningbouwproject. Dat is het Maasterras. En als we nu niet slagen om daar gewoon 30 procent van te maken, in plaats van de 22 procent, dan zien wij niet waar dat wel gaat slagen.

De heer De Feijter: Maar voorzitter, dan nogmaals de vraag, dit college ligt momenteel op koers om 31 procent sociale huur te gaan realiseren in 2026. Dat is toch veel meer dan wat onder PvdA bewind ooit is gerealiseerd?

De voorzitter: Mevrouw Schnabel.

Mevrouw Schnabel: Voorzitter, dit is een heel gemakkelijke ... Ik begrijp dit niet helemaal. Maar we hebben het vandaag over het Maasterras. En we gaan vandaag vastleggen in het bestemmingsplan of we willen gaan voor 30 procent sociale huur. En wat ik zo merk, is dat we daar als geheel niet voor gaan kiezen. Als we dan argumenten gaan gebruiken om daar 31 procent sociale huur bij nieuwbouwprojecten ... Dit is ook een nieuwbouwproject. Als we daar dan voor zouden kiezen, fijn. Maar laat het dan ook gelden voor dit project.

De voorzitter: Gaat u door.

Mevrouw Schnabel: Daar zou ik het graag bij willen laten.

De voorzitter: Dank, mevrouw Schnabel. Dan kom ik bij de heer Groenewege, van de Partij voor de Dieren.

De heer Groenewege: Dank u wel. Voorzitter, we zijn aan het lijntje gehouden als Dordtse raad, meer dan een jaar lang. Echt hoor, die brug gaat dicht voor autoverkeer. Maar echt, dat spoorlijntje verdwijnt. Serieus, maar nu echt. Dat spooreplacement lost op in het niets. Er bleek niets van waar, want het bleek allemaal niet haalbaar. Hoe kon dat zo gebeuren? Omdat de tekentafel van het college in een ivoren toren stond. Een toren zonder deuren, waar simpele zielen als de havenbedrijven, Rijkswaterstaat en ProRail niets te zoeken hadden of geen gehoor vonden. Het college had al een plan klaarliggen. En toen kwamen zij pas aan de beurt. En wie de toren ook niet in mochten, waren de bewoners van de Weeskinderdijk.

Wat een proces is het voor hen geweest, voorzitter. Wij hebben diep respect voor het feit dat zij desondanks zolang zich toch nog constructief hebben opgesteld. Hulde. De bewoners van het woonwagenkamp, nog zo'n club buiten de toren die nu mag verkassen. Verhuizen is één ding, gedwongen verhuizen is een ander ding. En gedwongen verhuizen, terwijl je huis zelf ook gedwongen verhuist, dat is misschien wel het toppunt der dingen. Zo'n woonwagen verhuis je niet in een dagje. Die moet helemaal worden ontmanteld en opnieuw worden opgebouwd. Ik ben er ook helemaal over bijgepraat, waarvoor mijn dank aan de bewoners. Ik vraag daarom aan het college, is er goede begeleiding voor de bewoners tijdens dit proces? Krijgen zij tijdelijke huisvesting tijdens de verhuizing van hun wagen? En worden zij in de onvermijdelijke verbouwing van hun wagen ontzorgd? Ik hoor het graag. Voorzitter, dan duiken we nu graag de wijk van de toekomst in. De sprankelende nieuwe entree van de stad. Een droomplek waar je niet alleen pal naast de A16 woont, naast de Oude Maas met haar vervuilende en riskante binnenvaart, naast het spoor met haar giftreinen, naast een stamlijn met dieseltreinen die naar de zeehaven denderen, naast een spooreplacement. U woont gelukkig ook nog naast een keidrukke oprit naar de brug naar Zwijndrecht. Gezellig met je 4.000 burens. Hashtag genieten, voorzitter. Voorzitter, het lijkt ons duidelijk dat de leefbaarheid in het Maasterras keihard onder druk staat. Het is dan ook zaak dat we nu

als raad sturen op een zo leefbaar mogelijke wijk. Dat verklaart de 6 amendementen en 1 motie van de Partij voor de Dieren, en gelukkig haar mede-indieners. We reflecteren ook graag op de voorstellen van andere partijen. Maar gezien het aantal is het geen doen om op alles te reflecteren. We willen daarom een aantal principes benoemen, die wij belangrijk vinden. Allereerst het principe van leefbaarheid, dat we zojuist al aanstipten. Dat houdt bijvoorbeeld in dat je bewoners van sociale huurwoningen niet wegstopt op de goedkoopste en minst aantrekkelijke stukjes grond die Dordrecht te bieden heeft. Dat houdt in dat je samen de stad maakt, in gemengde wijken, waar iedereen elkaar tegenkomt. Wij staan positief tegenover voorstellen over een hoger percentage sociale huurwoningen. Ten tweede, het principe van gedegenheid, van kwaliteit. Een sympathiek amendement schrijven, waar op de publieke tribune de handen voor op elkaar gaan, dat is geen kunst, dat kan iedereen. Maar een sympathiek amendement is weinig waard als het niet goed in elkaar steekt. Voor een aantal voorstellen betekent dit helaas een tegenstem van de Partij voor de Dieren. Ten derde rechtvaardigheid. Er zijn verwachtingen gewekt bij de huidige bewoners van het gebied. En ze hebben daardoor tijd geïnvesteerd en kosten gemaakt. En daar mag wat tegenover staan. Voorstellen daarover steunen we. Tot slot, voorzitter, sluiten wij altijd graag met een cliffhanger af. Want het college laat ons in spanning. Als wij de toelichting van het bestemmingsplan goed lezen, rekent het college zich rijk. Het college denkt de stikstofuitstoot, die nu in het gebied plaatsvindt, bijvoorbeeld vanuit de oude huizen en vanuit het huidige verkeer, als min op de balans te kunnen zetten. En dan komt de totale stikstofuitstoot van de hele ontwikkeling onder de 0 uit. Maar we hebben ons ingelezen. En we hebben met een expert gepraat. En daarvan hebben we geleerd dat dat niet zo makkelijk gaat. Intern salderen is wat het college wil toepassen. En dat mag niet meer sinds de uitspraak van de Raad van State van 18 december 2024. Natuurlijk zijn wij zelf geen juristen en ook geen planologen. Maar we zijn wel erg benieuwd welke impact de afschaffing van intern salderen uiteindelijk heeft op dit plan. Dat kan weleens vies tegenvallen.

De tijd zal leren of de Partij voor de Dieren op dit punt ook gelijk krijgt. En dan heb ik nog een vraag gekregen. Ik ben al aan het eind van mijn bijdrage, maar niet aan mijn tijd. Dan kan ik nog reageren op de vraag die mevrouw Schnabel stelde over ons amendement Geen beperking op groen. Op dit moment staat in de regels van het bestemmingsplan dat ontwikkelaars een exact percentage groen moeten realiseren in het plangebied. Exact 30 procent. Geen millimeter meer, geen millimeter minder. Dat lijkt ons een grote uitdaging voor ontwikkelaars. Wij denken dat het veel verstandiger is om het in te steken als minimum. Dat je zegt, minimaal 30 procent groen. En dan kan een ontwikkelaar daar ook nog boven gaan zitten. En dan wordt het nog een mooiere wijk ook. Dank u wel.

De heer Hartmeijer: Voorzitter.

De voorzitter: U heeft een interruptie van de heer Hartmeijer.

De heer Hartmeijer: Dank, voorzitter. Eventjes een vraag over een van de amendementen van Partij voor de Dieren, over de oversteek voor dieren. Wij vinden het een mooi idee. Maar kan de heer Groenewege iets meer schetsen wat concreet nodig is voor dit voorstel? Ik zoek er iets meer beeld bij.

De voorzitter: De heer Groenewege.

De heer Groenewege: Concreet kan je denken aan twee oplossingen, een ecotunnel of een ecoduct. En dat is ook waardevol, want we hebben op dit moment eigenlijk helemaal geen ecologische verbinding tussen stad en rivier. Want die Laan der Verenigde Naties is gewoon een enorme blokkade voor dieren. Maar je wil wel dat die ecologische verbinding er is. We willen als Dordrecht een hoofdgroenstructuur hebben, waar dieren door kunnen migreren. Daar moeten we dan ook wat moeite voor doen.

Mevrouw Schnabel: Voorzitter.

De voorzitter: Dank, de heer Groenewege. Eerst de heer Klerk. En dan de heer Stam. En dan mevrouw Schnabel. De heer Klerk.

De heer Klerk: Dank u wel, voorzitter. Ik had even een vraag, naar aanleiding van het inleidende betoog van de heer Groenewege, hashtag genieten. Hij schetste een beeld van de wijk. Maar nu vraag ik me af, met alle amendementen en moties die hij heeft ingediend, gaat de heer Groenewege of de fractie van de Partij voor de Dieren ook voor het Maasterras plan stemmen op het moment dat die moties en amendementen, dat hij daar een groot deel van binnenhaalt?

De voorzitter: De heer Groenewege.

De heer Groenewege: Voorzitter, ja. Afhankelijk van welke allemaal wel worden aangenomen, zou het best weleens kunnen dat we voor de ontwikkeling stemmen. Want we vinden het wel belangrijk dat dat gebied een upgrade krijgt. Want slechter dan dat het nu is, kan het niet worden.

De voorzitter: Dat is een heel duidelijk antwoord op uw vraag. De heer Stam.

De heer Stam: Dank u wel, voorzitter. Een vraagje aan de heer Groenewege, en Partij voor de Dieren. Als het goed is, zit er ook een motie Beeldkwaliteit bij. Wilt u in die motie vasthouden aan een minimale bouwhoogte aan de oostzijde? En realiseert u zich dan ook dat er dan wel bij Oud-Krispijn alsnog een muur komt te staan? En wat vindt u daar dan van?

De voorzitter: De heer Groenewege.

De heer Groenewege: De motie staat helemaal los van de maximale bouwhoogte. Heeft daar geen invloed op. Die past die niet aan.

De voorzitter: Mevrouw Schnabel.

Mevrouw Schnabel: Dank u wel, voorzitter. Toch nog een kleine verduidelijking. Bedoelt de heer Groenewege dan dat dat groen overal kan zijn? Bij wijze van spreken ook aan de woningen in de flatgebouwen zelf? Is dat vrij te interpreteren of zit daar ook nog een beperking aan vast?

De voorzitter: Voor de luisteraars, mevrouw Schnabel maakt er beeldende gebaren bij. De heer Groenewege.

De heer Groenewege: We hebben niet een voorstel specifiek over groen. We hebben wel een voorstel over bomen. En we hanteren als Dordrecht, sinds de Sportvisie is vastgesteld, de 3-30-300-regel. Dat gaat over bomen en groen in je buurt. De 3 betekent 3 bomen in het zicht vanuit iedere woning. En de 30 betekent 30 procent boomkroonbedekking. En we vinden het ook belangrijk, omdat het Maasterras een nieuwe ontwikkeling is. Dat is de kans om met die regel aan de slag te gaan, want in bestaande wijk is het best moeilijk om aan die 30 procent boomkroonbedekking te komen of om genoeg bomen bij te planten om er 3 vanuit iedere woning te kunnen zien. Het Maasterras zien wij echt als startpunt van, ga eens aan de slag met die 3-30-300-regel. Vandaar ons amendement over bomen op het Maasterras.

De voorzitter: Mevrouw Stolk.

Mevrouw Stolk: Voorzitter, ik werd even getriggerd door de vraag van de heer Stam over de bouwhoogte. Bent u dan als Partij voor de Dieren wel gehouden aan de bouwhoogte? Gaat u daar dan wel mee akkoord? Even los wat ervan in uw motie staat.

De voorzitter: De heer Groenewege.

De heer Groenewege: Voorzitter, daar hebben we bij het vorige agendapunt, het erratum, al het een en ander over gezegd. We zijn helemaal niet blij met die maximale, of die minimale bouwhoogte, wil ik zeggen. We vinden dat helemaal geen prettige onteigeningsgrond. Maar tegelijkertijd zijn we wel door het college ervan overtuigd, er zijn ook weinig andere mogelijkheden.

We hebben bewust een motie opgesteld die daar eigenlijk van afblijft, die daar los van staat, zodat alle partijen in deze raad ook die op hun eigen merites kunnen wegen.

De voorzitter: Dan nog mevrouw Schnabel, want ik was net iets te snel. Gaat uw gang.

Mevrouw Schnabel: Dank u wel, voorzitter. Kleine aanvulling. De heer Groenewege had het nu op dit moment over een andere motie. En het ging over die 3-30-300-regel. Maar ik was nog bij het amendement Geen beperking op groen. En daarvan vroeg ik me af in hoeverre dat dat te interpreteren is door de projectontwikkelaar zelf?

De voorzitter: De heer Groenewege.

De heer Groenewege: Het biedt meer ruimte voor de projectontwikkelaar. Wat ik zei, is dat de regels van het bestemmingsplan nu een exact percentage groen eisen. Dat is gewoon een exact oppervlakte groen, die de ontwikkelaar moet vastleggen. Dat is praktisch best lastig voor een ontwikkelaar. Als je daar een minimum van maakt, dan kan de ontwikkelaar daar ook boven gaan zitten. En dan heeft hij wat meer speelruimte. En dan zou het zomaar ook eens een groenere woonwijk kunnen worden.

De voorzitter: Dank. De heer Noldus.

De heer Noldus: Voorzitter, dank u wel. De Heer Groenewege weet in zijn bijdrage natuurlijk op ludieke wijze de complexiteit van dit gebied te duiden. Vergat daar overigens nog wel bij de positieve aspecten van vlak nabij ontsluiting, zowel per weg als spoor, vlak bij onze Grote Kerk en onze gezellige binnenstad. Maar de vraag die ik heb, voorzitter, ziet vooral toe op het groen. Daar wordt een punt van gemaakt. Ik ben wel benieuwd wat de Partij voor de Dieren als weging geeft op de huidige kwaliteit van groen in dit gebied.

De voorzitter: De heer Groenewege.

De heer Groenewege: Dank u wel. Een hele toepasselijke naam. Die komt altijd van pas. We vinden de huidige inrichting van het gebied geen norm waar we de toekomstige inrichting aan gaan afmeten. Want als we dat gaan doen, dan wordt het niet veel.

De heer Noldus: Voorzitter, daar ben ik op zich blij mee.

De voorzitter: De heer Noldus.

De heer Noldus: Maar dat brengt me wel tot de vervolgvraag, of de Partij voor de Dieren dan niet liever stemt voor een grootse ontwikkeling, met het toevoegen van heel veel woningen en groen ten opzichte van bijvoorbeeld het toevoegen van 2.000 woningen in de polder? Ik ben benieuwd hoe die weging voor de Partij voor de Dieren dan uitvalt?

De voorzitter: De heer Groenewege.

De heer Groenewege: Die weging valt zeker voor binnenstedelijk bouwen. Wij willen de polder met rust laten, voorzitter.

De voorzitter: Ik denk dat we er nu wel zijn. De heer Groenewege, u was klaar? Ja. Volgens mij hebben de interrupties maximaal alles verduidelijkt. Ik ga naar de fractie van Gewoon Dordt.

Mevrouw Koene: Zeker. Dank u wel.

De voorzitter: Mevrouw Koene.

Mevrouw Koene: Dank u wel. Voorzitter, voordat ik het vergeet, want dat ben ik vorige week in de commissie vergeten te noemen, wil ik graag een compliment maken. Ik heb een samenvatting gevraagd. Ik heb gevraagd van, kom eens met iets, aan de hand waarvan we in de stad makkelijker kunnen uitleggen wat precies allemaal op het Maasterras gaat gebeuren? En we hebben de week daarvoor een infographic gekregen, zoals dat lelijk heet, waar echt een heel goed overzicht staat. En daar ben ik superblij mee. En ik denk dat we hier gewoon allemaal wel iets aan hebben om te vertellen van, hier gaat het over. Verder, zoals u in inleiding aangaf, hebben we het hier al diverse malen over gehad, en het speelt al langere tijd. Ik heb al eerder aangegeven dat wij positief staan tegenover de plannen, zoals ze er liggen. En ik heb ook gezegd, vorige week nog, dat wat betreft de extra sociale woningbouw, want het gaat nu heel veel ook voor extra sociale woningbouw, dat dat wat ons betreft zou kunnen als de provincie daar geld voor geeft en als er ruimte voor is. Ik heb vorige week alleen geconstateerd dat dat

niet helemaal het geval lijkt te zijn. Maar ik hoor graag het college over al die moties en amendementen die zijn ingediend. Voorzitter, wij gaan niet overal op reageren. Ik vind de motie over het sociaal programma, volgens mij was die van Op Ons Eiland, goed dat er aandacht voor is. Als er een sociaal plan of wat dan ook gemaakt wordt, hoef ik dat niet als raadslid per se te zien. Ik vind het echt iets voor de samenwerking tussen de partners om daar met elkaar uit te komen en ook om daar uitvoering aan te geven. En toch, en dat is een beetje in de lijn van hoe wij als Gewoon Dordt daar sowieso naar kijken, het autobezit, zullen wij ook het amendement van Beter voor Dordt, ondanks dat we het wat schreeuwerig geformuleerd vinden, wel steunen. Een interessant en realistisch amendement. En ik denk dat dat helder is. Ook nog even over de goede mix, door elkaar heen. Dat is al door een aantal partijen aangegeven dat dat best wel fijn is natuurlijk, dat je niet een blok tot 450.000 en een blok daarboven krijgt. Dat zou heel lelijk zijn. Maak daar een mooie mix van. En verder, voorzitter, heb ik toch wel gemerkt dat er een aantal moties en amendementen zijn waarover ik echt eerst het advies wil hebben van het college, omdat ik niet kan overzien wat de consequenties eventueel zijn. En daar wil ik het graag even bij laten.

De voorzitter: Dank, mevrouw Koene. U heeft een interruptie van de heer Hartmeijer.

De heer Hartmeijer: Dank, voorzitter. De motie die Gewoon Dordt indient, roept op in het dictum tot een onderzoek wat betreft de tunnel. Maar waarom niet gewoon verzoeken dat de tunnel toegankelijk moet zijn. En of het college daar een onderzoek voor nodig heeft, wie weet, maar dat lijkt me voor ons niet zo interessant. Waarom niet gekozen voor die formulering in het dictum?

De voorzitter: Mevrouw Koene.

Mevrouw Koene: Wacht even, voorzitter, want ik begrijp niet helemaal wat de heer Hartmeijer mij nu vraagt. Dat gaat hij vast uitleggen nu.

De voorzitter: De heer Hartmeijer, ter verduidelijking.

De heer Hartmeijer: Het dictum vraagt of het college een onderzoek wil doen naar de toegankelijkheid. Maar waarom niet gewoon oproepen, de tunnel moet gewoon toegankelijk zijn?

De voorzitter: Mevrouw Koene.

Mevrouw Koene: Voorzitter, maar dan snap ik hem ook. Eigenlijk roepen we nu op tot een onderzoek, omdat de tunnel, zoals die nu ingetekend staat, niet toegankelijk is. Zoals we hebben begrepen, is het een flink hoogteverschil wat overbrugd moet worden. En dat zou kunnen betekenen dat je aan een kant, en dat zal waarschijnlijk de kant van de Hoge Bakstraat zijn, omdat dat een dijk is, dat je daar met je fiets door een gootje de trap op moet. En dat vinden wij niet echt toegankelijk. Buiten fat kunnen we ons ook niet voorstellen dat dat betekent dat mensen die bijvoorbeeld met een rollator lopen of die in een rolstoel zitten, dat die daar doorheen kunnen. A, er moet een nieuwe locatie ... Tenminste, overweeg een andere locatie. En dan met name, omdat hij dan ook toegankelijk kan zijn. Doe het dan ook goed. Als die er dan toch per se moet komen.

Want wat ons betreft zou je ook gewoon kunnen omfietsen. Maar hij lijkt essentieel te zijn voor het bestemmingsplan.

De voorzitter: Duidelijk. Dat was hem, mevrouw Koene? Ja. Dan ga ik naar de heer Gündogdu.

De heer Gündogdu: Voorzitter, dank u wel. Voorzitter, ik wil deze 5 minuten gebruiken om de moties, die ik zojuist kort heb toegelicht, wat uitgebreider of nader te duiden, zodanig dat ik hoop dat de raad wil instemmen straks, mocht het tot een stemming komen. Waar ik overigens vanuit ga. Voorzitter, de eerste motie die wij hebben opgesteld, heeft de titel Dordtenaren eerst. Het is bewust een hele prikkelende motienaam. En in essentie, voorzitter, zitten wij hier voor de belangen van alle Dordtenaren. En nu weten wij ook allemaal dat juist dit project, wat inmiddels al tig jaren loopt, altijd daarvan is gezegd, we willen via woningbouw de belangen van Dordtenaren gaan vervullen. En dat kan. De gemeente heeft namelijk de gelegenheid om via een overeenkomst met ontwikkelaars, met een duur woord een anterieure overeenkomst, afspraken te maken. En wij denken, als er zoveel gemeenschapsgeld met de hele ontwikkeling bij dit project is gemoeid, en vervolgens ook nog eens de nood bij woningzoekende Dordtenaren zo hoog is, alles bij elkaar opgeteld, en het is absoluut geen populisme wat ik hier wil inbrengen, waarom zouden wij dan niet de Dordtenaar een stukje voorsprong kunnen geven bij de verkoop van die woningen? Het voorstel wat wij willen doen, is 6 weken. Geef de Dordtenaren de ruimte, dat een ontwikkelaar de woningen op de markt zet, de Dordtse markt zet, zodanig dat de Dordtenaren daarop kunnen reageren. En vervolgens de markt volledig vrijgeeft. Die mogelijkheid bestaat en dat wordt heel breed in den lande, nog vrij recent in Barendrecht ook vanuit het college, ingezet. Voorzitter, de tweede motie, 50 procent.

De heer Den Hartog: Voorzitter.

De voorzitter: De heer Den Hartog.

De heer Den Hartog: Dank u. Ik heb toch een vraag aan de heer Gündogdu over de Dordtenaren. Dan moet je definiëren wie de echte Dordtenaren zijn. Ik heb iets gelezen van een jaar woonachtig, en dergelijke. Maar is dat niet heel erg arbitrair? Want juist als we mensen binnenkrijgen op scholen, docenten, verzorgers en dergelijke, die nog maar hier net wonen, die zouden dan, omdat ze nog maar net onze mooie stad en onze economie komen versterken, buiten de boot vallen. Hoe moet ik dat zien?

De voorzitter: De heer Gündogdu.

De heer Gündogdu: Voorzitter, dank u wel. Bedankt voor deze vraag, mijnheer Den Hartog. Tot op zekere hoogte klopt uw redenatie zeker. Het is arbitrair. Ik had ook kunnen zeggen of wij hadden kunnen zeggen, drie jaar of een half jaar. Maar ergens moet je een grens trekken. En terecht uw opmerking over juist die docenten, de leraren, et cetera. Heel veel beroepsgroepen die wij hier heel hard nodig hebben. Maar er zijn ook in Dordrecht heel veel leraren, brandweerlieden, et cetera die geen woning kunnen vinden. Het is arbitrair, terecht, maar het is ook beperkt, zes weken voorrang. Laten we alsjeblieft die kans grijpen, omdat we ook namelijk met Dordts gemeenschapsgeld deze plannen allemaal gaan ontwikkelen. Het is eigenlijk meer een oproep. Waar staan wij als

Dordtse gemeenteraad voor de belangen van onze inwoners? Voorzitter, de tweede motie is 50 procent. Ook de landelijke overheid denkt mee met de gemeenten. Nog vrij recent, een jaar geleden, is de Huisvestingswet aangenomen. En die geeft de gemeenten de gelegenheid 50 procent van de nieuwbouwwoningen te bestemmen voor de eigen inwoners. En daar kunnen we natuurlijk over discussiëren, maar dat is namelijk ook iets heel moois, het is een mooi instrument. 50 procent van de woningen tot de Nationale Hypotheek Grens. We hebben al in onze Huisvestingsverordening, van een aantal maanden geleden, een lid opgenomen dat we hiermee kunnen experimenteren. Het is eigenlijk volgendelijk, Huisvestingsverordening hebben we al vastgelegd. En dit zou een mooie aanzet zijn om juist die 50 procent van die woningen tot NHG-grens te bestemmen voor onze inwoners. Voorzitter, samenleven op en samenbouwen aan het Maasterras. De motie spreekt voor zich. 2.100 woningen, allemaal nieuwe inwoners. Laten we aan die cohesie werken vooraf en niet achteraf problemen proberen op te lossen. Gezien de tijd, voorzitter, en dan ook weer een motie met een bijzondere titel, Dordtse huurders eerst. Voorzitter, er is al door menigeen gerefereerd, op dit moment is de wachtlijst enorm hoog. De eerste spa gaat pas in 2030 de grond in. Daar zijn we ons allemaal van bewust. Maar we weten ook dat we de tekorten bij sociale woningbouw niet zomaar gaan inhalen. Het verzoek aan het college is, gezien het belang dat wij hechten aan die sociale woningbouw en de verdeling daarvan, niet zozeer alleen maar aantallen, maar ook hoe we dat gaan verdelen, ga eens in gesprek met Trivire en een Woonbron om te bezien of je die ruim 400 woningen kunt verhuren aan Dordtse woningzoekenden? Uiteraard ben ik me ervan bewust dat wij op regionaal niveau afspraken maken met corporaties en dat wellicht de regiogemeenten gaan steigeren, maar het is de moeite waard om hiermee eens gewoon een experiment te gaan doen. Want het is ook natuurlijk Dordts gemeenschapsgeld wat daar wordt geïnvesteerd.

Kunnen de Dordtenaren daar ook enige vruchten van plukken? Voorzitter, ter afsluiting. Ik heb dat vorige week nog even genoemd. Maar ik wil mijn volste waardering uitspreken aan de bewoners van de Weeskinderdijk, dat zij tot op heden zo volhardend altijd aanwezig zijn geweest op de publieke tribune. Voorzitter, sleutel tot sleutel, dat was een opmerking, onder andere van de heer Metsch. En we hebben vorige week een toezegging gehad van het college dat dat echt gaat gebeuren, sleutel tot sleutel. Wij zullen dit college daaraan echt houden. Dank u wel.

De voorzitter: Dank, mijnheer Gündogdu. En dan kom ik bij de heer Hartmeijer, van de SP.

De heer Hartmeijer: Dank, voorzitter. In de commissie heeft de heer 't Lam namens ons al via acht punten aangegeven dat het voorstel zonder aanpassingen niet op onze goedkeuring kan rekenen. Ik heb verder niets toe te voegen aan zijn woordvoering. Ik wil niet de commissie gaan overdoen. Maar zoals gezegd willen wij het voorstel via een aantal voorstellen verbeteren en dienen een aantal moties mede in. Over het moeizame proces, waar inderdaad college en raad beide een verantwoordelijkheid hebben, heeft mevrouw Stolk al iets gezegd, waar ik mij grotendeels wel in kan vinden. Dan korte voorstellen van de andere fracties. Amendement van de VSP, Meer woonwagens plaatsen. De gemeente heeft al heel lang geen extra plaatsen mogelijk gemaakt, terwijl er wel een grote vraag is naar deze plaatsen. Alleszins redelijk om een paar extra plaatsen te proberen toe te voegen. Gemengd bouwen van het CDA en Partij voor de Dieren. SP is

ook voorstander van een mix aan type woningen op buurtniveau. Dit voorstel past hier goed bij. Die steunen we ook. Het voorstel van de Bakker om de hoek, daar zijn we ook voor. Hoewel we ons afvragen in praktische zin of er een supermarkt daar überhaupt zo zich zou vestigen, met al vrij grote supermarkten in de buurt. Maar op zich goed om dit vast te leggen. Amendement van Partij voor de Dieren, Een groene wijk, is een heel goed amendement. Want op veel plekken, zoals in de binnenstad, kun je dat uitgangspunt van 3 bomen in het zicht helemaal niet waarmaken. Volstrekt logisch dat je in een heel nieuwe wijk daar wel vanuit gaat. Geen beperking op groen vinden we ook logisch. Het amendement Groene tuinen wacht ik even de appreciatie af. Even kijken. De moties van Fractie Stam dienen we mede in, want die zien ook op vergoeding voor gemaakte kosten van bewoners Weeskinderendijk. Die kunnen rekenen op onze steun. De motie van Gewoon Dordt over de tunnel. Naar ons idee hoeft die tunnel er inderdaad ook niet per se te komen. Het is toch weer een hoop geld. Maar als hij er dan toch moet komen, moet je het wel in een keer goed doen. Dus voor iedereen toegankelijk. Dan hebben we nog de motie van Beter voor Dordt over geen zwaar vrachtverkeer. Lijkt ons de moeite waard om bij Rijkswaterstaat na te gaan wat er mogelijk is. Naar mijn gevoel komt zwaar transport vooral via de N3 de stad binnen. Volgens mij zou dit weinig bezwaren moeten opleveren, maar dat gaan we horen. De motie van Op Ons Eiland, Dordtenaren eerst, daarvan weet ik niet of het een en ander conflicteert met opkoopbescherming en of zaken juridisch houdbaar zijn. Ik wacht even op de appreciatie. Dan hebben we nog een andere motie van 50 procent, kwam pas heel laat binnen. Die moet ik nog eventjes lezen. De motie van Forum. Ik vind het altijd wel mooi om bij nieuwbouw iets van het verleden terug te zien. De oude situatie, of wat er zich heeft afgespeeld.

Meestal doe je dat in toeristische gebieden, zodat het meer gezien kan worden. Nu weet ik niet of dat dat per se kunstwerken of infopanelen moeten worden. Dat zijn maar voorbeelden. Maar dat er een element terugkomt in de wijk, lijkt me wel een mooi idee. En dan ben ik er eventjes doorheen, denk ik. Dank u wel, voorzitter.

De voorzitter: Dank, mijnheer Hartmeijer. Ik ga naar mevrouw Pichel van Forum voor Democratie.

Mevrouw Pichel: Dank u wel, voorzitter. Iets meer dan twee jaar geleden, op 16 mei 2023 om precies te zijn, zat ik met wethouder Maarten Burggraaf bij het magazijn. Ik weet niet of hij dat nog weet, omdat ik met hem wilde praten over het Maasterras. We hadden als raad nog geen kennis genomen van de inhoudelijke plannen, maar ik had een belangrijke boodschap, houd rekening met de Weeskinderendijk. De gebiedsontwikkeling is meer dan prima, maar je kunt niet zomaar over de Weeskinderendijk heen walsen. En net na het zomerreces van 2023 begon het. Dat weten we allemaal. Hier hebben we in de commissies meer dan uitgebreid over gesproken. En ons standpunt is volgens mij meer dan duidelijk en hoef ik hier niet veel woorden aan vuil te maken. Wij steunen in ieder geval moties en amendementen die een voordeel op zullen leveren voor de woonwagenbewoners en de huiseigenaren van de Weeskinderendijk. Wel met de kanttekening, zoals de heer Groenewege het net ook al zei, zijn we kritisch op inhoud van bepaalde amendementen, want deze kunnen sympathiek zijn, maar technisch of juridisch niet uitvoerbaar. Daar willen we wel voor waken. Wij waren en zijn nog steeds groot voorstander van de gebiedsontwikkeling Maasterras. Het is ons echter pijnlijk duidelijk geworden dat bij dit project van tevoren is bedacht dat de Weeskinderendijk

plaats moet maken voor het Maasterras en dat onteigening niet alleen het plan was, maar de strategie. En wij zien dat de overheid vaker dit soort strategieën toepast. En dat zagen we bij de Marktverordening, dat zien we bij klimaatdoelen, bij azc's en nu ook bij het Maasterras. En als we zo met onze inwoners omgaan, dan kunnen wij niet achter zo'n strategie staan, hoe graag we ook een ontwikkeling zien op het Maasterras. Als we principes loslaten, voorzitter, wat houden we dan over? En soms droom ik dat als we een goede discussie vooraf hebben dat we dan niet zo'n lang debat achteraf hebben. Dank u wel.

De voorzitter: Dank, mevrouw Pichel. En dan kom ik bij de heer Stam.

De heer Stam: Dank u wel, voorzitter. Het Maasterras bestemmingsplan, een moeilijk plan voor ons om ongewijzigd mee in te stemmen. Het doorlopen proces is op zijn zachtst gezegd niet fraai geweest. En de raad zat erbij en heeft het ook grotendeels laten gebeuren. Er waren er eerder en andere oplossingen en opties mogelijk. De vraag blijft dan ook hangen, waarom? In de commissie van vorige week heeft de wethouder aangegeven dat hij met betrekking tot compensatie zich moet houden aan diverse regels met betrekking tot onteigening, of zoals benoemd, beminnelijke verwerving. En nu blijkt enerzijds dat dit juridisch gezien toch blijkbaar anders is. Anderzijds wekt de wethouder met deze gesproken woorden, bewust of onbewust, de indruk dat dit betekent dat er financieel gezien, op basis van regels, beperkingen zijn die hem belemmeren in zijn handelen richting bewoners en standplaatsbewoners.

Ook dit blijkt, uit toetsing die de bewoners van de Weeskinderendijk weer hebben moeten doen bij een externe partij, niet zo te zijn. En inmiddels is dit ook bevestigd door de jurist van de Stadsas. Vraag aan de wethouder is dan ook of hij zich, los van de juistheid, niet of wel bewust is wat deze woorden naar bewoners, standplaatsbewoners en ook richting gemeenteraad doet? Het is strikt genomen niet jokken, maar wel halve informatie geven. En dat brengt ons bij onze moties, die we met een aantal andere partijen indienen. Allereerst betreft dit de kosten die bewoners uit eigen zak hebben betaald voor extern advies voor de eigen planvorming. Wat daar vooral niet mee is gedaan, is al uitgebreid besproken. Wij zijn van mening dat we bewoners niet kunnen belasten met deze kosten, waarbij de houding en communicatie van de gemeente c.q. het college bepalend is geweest voor hun inzet. Gedwongen door het ontbreken van communicatie en informatie. Op het moment dat de communicatie richting inwoners duidelijk of duidelijker was geweest, dan had dit een hoop leed en inzet gescheeld. En zoals zaterdag door een bewoonster van de standplaatsen nog uitgesproken, twee jaar geleden is het collegestandpunt duidelijk gemaakt naar ons. Wat er ook gebeurt, onteigening en wegwezen, linksom of rechtsom. Daarna niets meer vernomen. Je vraagt je af wat wij ook als gemeenteraad hier de afgelopen twee jaar eigenlijk hebben gedaan? Blijkbaar allemaal voor de Bühne. Het woord is al eerder gebruikt vanavond. Over behoorlijk bestuur gesproken. Een tweede motie hebben wij voor de leden van de werkgroep, die hun inzet ten laste hun eigen inkomen hebben gedaan. Niet alles kan in de avond of in het weekend worden gedaan. Door deelname in de werkgroep heeft dit geleid tot behoorlijk inkomensverlies. Ook zijn wij van mening dat compensatie meer dan op zijn plaats is. En wat ons betreft is hier zeker geen sprake van precedentwerking op een traject wat langdurig is geweest, met veel hobbels voor bewoners en standplaatsbewoners. Kortom, wij willen en kunnen op deze wijze nog niet instemmen

met dit plan. We zijn niet tegen bouwen in onze stad, maar dit proces is wat ons betreft een proces geweest, waardoor inwoners zo'n gruwelijke afkeer tegen de politiek hebben ontwikkeld. Doordrukken, geen empathie en geen gevoel bij inwoners. Dat is blijkbaar enkel rondom de verkiezingen het geval. En ook de raad, waar ik zelf ook toe behoor, mag goed in de spiegel kijken hoe ze dit proces de afgelopen twee jaar zijn beloop hebben laten gaan, en in feite hebben gefaciliteerd. Wat ons betreft was het plan teruggegaan naar de tekentafel. En dan wil ik eigenlijk afsluiten met een mooi spreekwoord, wat ik iemands oma heb horen zeggen. Dat is, geld wat stom is, maakt nog niet recht wat krom is. Je kunt je schuld wel willen afkopen, maar beter zou zijn deze zonde tegen het tiende gebod niet te begaan. Begeer niet het huis van uw naaste. En dat hebben wij als gemeente gewoon toegelaten.

De voorzitter: Dank, mijnheer Stam. Ik kijk naar de heer Van der Spoel.

De heer Van der Spoel: Dank u wel, voorzitter. Om maar direct met de deur in huis te vallen, ik kan niet instemmen met het raadsvoorstel over het Maasterras. Ik heb al eerder aangegeven dat ik grote bezwaren heb tegen dit plan. En dat standpunt verandert vandaag niet. Het Maasterras, zoals het nu voorligt, wordt een wijk van 12 massieve, gesloten woontorens, ontworpen als geluidsdichte bunkers, omdat de ligging tussen snelweg, rivier en spoor geen andere architectonische ruimte lijkt toe te staan. Dat is niet het Dordrecht waar ik voor sta.

Maar voorzitter, mijn bezwaren gaan verder dan alleen het ontwerp. Ik schaam me echt diep voor de manier waarop dit proces is verlopen, richting de bewoners van de Weeskinderendijk en het woonwagenkamp. Hoe dit proces naar hen toe is verlopen, vind ik ronduit schandalig. We hebben afgesproken dat we een oordeelsvormende commissie niet overdoen in de raad. Ik zal kort reageren op een aantal van de ingediende amendementen en moties. Ik begin met het amendement van de Partij voor de Dieren, Gemengd bouwen. Daar ben ik absoluut voor. Want zoals ik al eerder vermeld heb in mijn woordvoering tijdens de oordeelsvormende sessie, bij dit soort projecten worden de sociale huurwoningen regelmatig gebruikt om een gezondheidswal te creëren voor de woningen in het duurdere segment. En dat wil ik in deze stad voorkomen. Ik had nog een dingetje staan over veilige oversteek voor dieren. Ik denk dat het Maasterras zo verschrikkelijk wordt dat we juist moeten voorkomen dat dieren daarnaartoe kunnen. Dat wil ik ze niet aandoen. Dan een aantal amendementen over meer sociale huurwoningen. De VVD sprak zojuist over het stadion van FC Dordrecht, waar 4.000 mensen in passen. Maar laten we eens kijken wie daar in dat stadion zitten. Dat is de politieagent, dat is de zorgmedewerker, dat is de lerares. En voorzitter, laten we ook even naar de cijfers kijken. Een zorgmedewerker verdient gemiddeld 2.800 euro per maand. Een politieagent tussen de 2.700 en 3.300 euro. En met dat inkomen kom je in 2025 gewoon in aanmerking voor een sociale huurwoning. De mensen voor wie sociale huur bedoeld is, zijn die hardwerkende Nederlanders waar de VVD het altijd over heeft. Maar wie bouwt er nog voor hen? Wie kiest er nog in deze stad voor de agent uit Krispijn, de verpleegkundige uit Stadspolders of de jongvolwassene die uit huis wil?

De heer Noldus: Voorzitter.

De voorzitter: U heeft een interruptie van de heer Noldus.

De heer Noldus: Toch een vraag richting de heer Van der Spoel. Die vroeg eerder richting ChristenUnie/SGP om niet de sociale huurwoningen voor de sociaal zwakkeren te typeren. En ik zou toch nu wel willen vragen aan de heer Van der Spoel, via u, voorzitter, om dan ook niet allerlei beroepsgroepen bij voorbaat toe te wijzen aan sociale huurwoningen, wetende dat dat juist ook doelgroepen zijn die daarvoor een heel groot en belangrijk deel buiten vallen. Kan de heer Van der Spoel daarmee uit de voeten, voorzitter.

De voorzitter: De heer Van der Spoel.

De heer Van der Spoel: Ik begrijp echt werkelijk waar helemaal niets van deze vraag, Voorzitter. Wat bedoelt de VVD hiermee? Wat wilt u hiermee bereiken?

De heer Noldus: Voorzitter.

De voorzitter: De heer Noldus.

De heer Noldus: De heer Van der Spoel vraagt aan de ChristenUnie/SGP om niet sociaal zwakkeren per definitie toe te wijzen in de woorden aan sociale huurwoningen. En de heer Van der Spoel doet nu hetzelfde, maar dan andersom.

Die wijst hele beroepsgroepen toe aan sociale huurwoningen, voorzitter, terwijl dat beroepsgroepen zijn die juist in allerlei type woningen wonen, in onze wijken. En de Heer Van der Spoel zet ze hier allemaal in de hoek van de sociale huurwoningen. Kan hij daar een andere invulling aan geven?

De voorzitter: De heer Van der Spoel.

De heer Van der Spoel: Mijn mond valt open. Ik sta hier echt van te kijken, dat de VVD dit op deze manier zo wil framen. Ik vind het bijna tegen het trieste aan. Weet je, het verbaast me ook weer niet eigenlijk, om op deze manier het debat te voeren. En wat ik hiermee probeer duidelijk te maken, voorzitter, en ik denk dat ik daar maar mee verder moet gaan met mijn woordvoering, want dit past perfect eigenlijk, het vervolg, met wat de VVD hier weer doet. Want voorzitter, wat hier in het debat steeds gebeurt, is een bekend retorisch trucje. Eerst een tegenstelling creëren die er niet hoeft te zijn. Sociale huur versus betaalbare koop. En dan de doelgroep claimen. Wij bouwen voor de hardwerkende Nederlander. Terwijl je in werkelijkheid impliciet suggereert dat sociale huur er alleen is voor het plebs. Maar laten we eerlijk zijn, sociale huur is ook de verpleegkundige. Sociale huur is ook de agent. Sociale huur is ook mijn zoon van 25, die keihard werkt in de zorg, maar gewoon geen huis kan vinden, of hij moet 75.000 euro meenemen naar de bank. De waarheid is dat de VVD deze periode keer op keer kiest voor bouwen voor mensen met een dikke portemonnee. En daarom steun ik iedere motie en amendement voor meer sociale huurwoningen.

De voorzitter: De heer Noldus.

De heer Noldus: Voorzitter, dank aan de heer Van der Spoel dat hij een andere inkleuring geeft aan de doelgroep voor sociale huur. Dat helpt om mee te beginnen. Dan een vraag aan de heer Van der Spoel. Die is hier al eerder voorbijgekomen. Want er wordt hier

gesproken over tegenstellingen als debattruc. Maar de tegenstelling die ik dan toch aan van de heer Van der Spoel zou willen weten, er komt een heel verhaal over te weinig sociale huur en de heer Van der Spoel gaat stemmen voor nul sociale huurwoningen en nul woningen om in door te stromen, waardoor alle sociale huurwoningen in de wijken ook nog krappert komen voor de doelgroepen die de heer Van der Spoel zojuist noemt. Graag een reactie van de heer Van der Spoel.

De voorzitter: Stop. Wat is uw vraag?

De heer Noldus: Wat de reactie is van de Fractie van der Spoel op de tegenstelling die hij zelf opwerpt, namelijk het niet bouwen van sociale huurwoningen versus het verhaal om meer sociale huur te bouwen.

De voorzitter: De heer Van der Spoel.

De heer Van der Spoel: Interpreteer ik het dan goed, voorzitter, dat hij zegt, je stemt tegen dat plan en daardoor komen geen sociale huurwoningen? Bedoelt de heer Noldus dat?

De heer Noldus: Ja, voorzitter, dat is zeker de vraag.

De voorzitter: Geeft u het antwoord wat u denkt dat u moet geven. Want nu komen we in verduidelijkende interrupties op elkaars vragen. Probeert u een antwoord te formuleren.

De heer Noldus: Voorzitter.

De voorzitter: Mijnheer Noldus.

De heer Noldus: De vraag is, de heer Van der Spoel gaat stemmen voor nul sociale huurwoningen, maar komt met het verhaal dat er te weinig sociale huurwoningen worden gebouwd. Dat is geen oplossing. Dat is het vergroten van een probleem, voorzitter.

De voorzitter: Mijnheer Van der Spoel.

De heer Van der Spoel: Ik zei inderdaad, voorzitter, nee zeggen tegen het Maasterras. Dat klopt. En de VVD zegt indirect dat ik daarmee de woningzoekenden voor een sociale woning in de kou laat staan. Maar laat ik dit helder stellen, wat ik juist wil voorkomen, is dat we mensen voor de komende honderd jaar opzadelen met een verschrikkelijke woonwijk vol bunkerflats, waar niemand zich thuis voelt. Dat, voorzitter, noem ik pas onbehoorlijk bestuur. Mensen dwingen te kiezen tussen geen woning of een wanplan, dat voorbijgaat aan leefbaarheid, menselijke maat en fatsoenlijke participatie. De coalitie presenteert dit als een nu of nooit, maar dat vind ik een vals dilemma. Het is niet bouwen of stilstaan. Het is goed bouwen of slecht bouwen. En ik kies voor goed. En dat is mijn antwoord op de vraag van de VVD. Dan ga ik nu nog even verder. Dat was hij voorlopig even, voorzitter.

De voorzitter: Dank, mijnheer Van der Spoel. En daarmee zijn we aan het einde gekomen van de eerste termijn van de zijde van de raad. De heer Gündogdu.

De heer Gündogdu: Voorzitter, zouden we even 5 minuten kunnen schorsen?

De voorzitter: Dat wilde ik gaan voorstellen. Op verzoek van de heer Gündogdu ... Voordat we naar de eerste termijn van het college gaan, even een schorsing van 5 minuten, zodat we even onze handen kunnen wassen. Ik heropen de geschorste vergadering. Een nieuwe traditie is, als we 2 jarigen op een avond hebben, dat we de tweede jarige feliciteren na de eerste schorsing. Los ik dat even charmant op. Mevrouw Van Engelen, ook u van harte gefeliciteerd met uw verjaardag. Maar nu gaan we wel meteen door, want we hebben nog veel te bespreken. En dit is een groot en serieus onderwerp. Het woord is als eerste wethouder aan de heer Burggraaf, voor zijn eerste termijn. Gaat uw gang.

De heer Burggraaf: Dank u wel, voorzitter. En ik begrijp dat ik ongeveer een kwartier de tijd heb. Ik zal vooral de beantwoording langs de lijn van alle amendementen en moties doen langs 3 thema's.

De eerste is de positie van de bewoners Weeskinderdijk en de woonwagens. De tweede is de categorie alles wat gaat over de kwaliteit van de nieuwe buurt, die gebouwd wordt. En daarna de programmering van de woningen, waar ook collega de heer Van der Kruijff vervolgens nog een aantal zal behandelen. En tot slot die het verkeer raken, wat de heer Van der Linden zal beantwoorden. En voorzitter, het is een intensief en heel lang traject geweest. En als u het mij vraagt, hadden wij dat ook heel graag nog veel sneller willen doen. Het is een enorme complexe plek, mede omdat u ook zelf heeft aangegeven, we willen graag binnenstedelijk bouwen en niet buiten de stad in de polder. En dat maakt dat je tegelijkertijd terechtkomt op de meest complexe plekken. Dat is ook de reden geweest waarom het college in het najaar van 2023 een brief heeft gestuurd naar het ministerie van VRO en I&W, waarin we hebben gezegd, we hebben uw hulp nodig, want er zit nogal wat infra van u in het gebied. En zonder u kunnen we die snelle aanpak niet doen. Dat was ook de aanleiding waarom de heer Kurvers ons daarin ondersteund heeft. En dat heeft wel laten zien hoe complex het was om die hele hoge ambities, die u in de Mecanoo visie had meegegeven, te kunnen kijken of die te realiseren zijn. En niet alles kon. Dat heeft u ook geconstateerd. Maar gelukkig heeft het geleid tot een plan, die uiteindelijk de stad een stuk mooiere entree gaat geven en ruim 2.000 woningen. Want dat is uiteindelijk waar we het allemaal voor doen, voor de inmiddels ruim 8.500 mensen in de stad die een andere woonbehoefte hebben, die een woning zoeken. De enorme opgave die u zelf in 2018 heeft meegegeven aan het college om 11.000 woningen te gaan bouwen, waarvan vanavond er ongeveer een kwart van die aantallen wordt toegevoegd. En ik kan u vertellen, dat hebben we in die jaren nog geen enkele keer in zo'n groot aantal kunnen doen. En dan hebben we het belang van al die woningzoekenden heel hoog staan. En tegelijkertijd ook de belangen van de bewoners aan Weeskinderdijk, die daarin geraakt worden en de woonwagenbewoners. Want helaas is het zo dat, om zoveel woningen in het gebied te kunnen realiseren, die belangen geraakt worden. En daar moeten we goed mee omgaan. En dat brengt me tot het kopje, de bewoners Weeskinderdijk en de woonwagenbewoners en de amendementen en de moties die u daar heeft ingediend. Allereerst het amendement A12. Die zegt Behoud ruimte voor optimalisatie en voorkom dwang. Dit amendement moet ik helaas ontraden, want dit raakt de kern van het hele programma wat er voorligt. Op deze plek, waar de Weeskinderdijk is, waar woningen zijn gevestigd, kan de

hoogste leefkwaliteit gerealiseerd worden, kan een goede verbinding met de andere buurt gerealiseerd worden en kan een mooie aansluiting tussen Krispijn en de nieuwe buurt gemaakt worden. En helaas kan dat niet anders gerealiseerd worden dan het opkopen van de woningen aan de Weeskinderendijk, het slopen daarvan en het nieuwbouwen van een nieuwe buurt. Daarmee amendement A12 ontraden, ook omdat er geen dekking bij dit amendement zit. Dan kijken we vooruit. Want wat ik zei, dan is het vervolgens aan ons een belangrijke opdracht om dat zo goed mogelijk met de bestaande bewoners van Weeskinderendijk te gaan oplossen.

Mevrouw Stolk: Voorzitter.

De voorzitter: Mevrouw Stolk.

Mevrouw Stolk: Voorzitter, ik hoor de heer Burggraaf zeggen dat er geen dekking voor is. Maar we hebben al een paar keer aangegeven, misschien kunnen we wat weghalen bij het Stadspark XXL. En als u daartoe geneigd bent, dan ben ik best bereid om nog even een amendement in elkaar te flansen, om daar wat geld weg te halen.

De voorzitter: De heer Burggraaf.

De heer Burggraaf: Voorzitter, het college heeft u het voorstel gedaan met de dekking die erbij zit. Was al een enorme grote investering om in dit gebied te kunnen realiseren, 74 miljoen. 47,5 miljoen risico reserve in het grondbedrijf. En dat maakte voor ons de balans dat we niet nog tot andere ingrepen zijn gekomen en daar financiering bij hebben voorgelegd. Uiteindelijk gaat de raad over het budgetrecht. U kunt natuurlijk altijd andere dekkingen inbrengen. En uiteindelijk gaat een meerderheid van de raad erover waar ze hun geld willen inzetten.

Mevrouw Stolk: Voorzitter.

De voorzitter: Mevrouw Stolk.

Mevrouw Stolk: Dan wil ik straks nog wel even overleggen met de SP, om te kijken of we daar een dekking bij kunnen zoeken. Tegelijkertijd heb ik gisteren de wethouder Financiën horen zeggen dat er eigenlijk genoeg geld in de pot zit. Alleen maakt het college een andere keuze. Dus een politieke keuze. Hoe kijkt u daartegenaan?

De voorzitter: De heer Burggraaf.

De heer Burggraaf: Voorzitter, het gaat hier om twee keuzes. En de eerste is, daar begon ik mee, een keuze in wat voor woonwijk, nieuwe woonbuurt wilt u neerzetten? En daar is het zo dat wil je dat doen op een manier waarop je de Dordtse schaal kan neerzetten, daarom hebben we ook bewust aan u voorgesteld om niet enorm grote woontorens neer te zetten, maar te beperken in het aantal woonlagen, ook omdat je daarmee, als het gaat om de geluidsbelasting die in het gebied zit, die vooral bij de hogere woonlagen ontstaan, om dat te ontzien. En een aantal andere redenen, kom je ... Het aantal woningen was een ander aspect. Dat hebben we u ook voorgeschoteld, dat het echt honderden woningen minder zou zijn op het moment dat je het vervolgens inpast bij het behouden van de laatste woningen daar. Dat is het eerste argument. En het tweede

argument is dat het daarnaast ook geld kost als u een andere keuze maakt. Dat zijn de twee aspecten die u als raad, tenminste die ons tot dit voorstel heeft geleid en uiteindelijk aan u is om af te wegen of u daarachter staat of niet.

Mevrouw Stolk: Voorzitter, nog even.

De voorzitter: Mevrouw Stolk.

Mevrouw Stolk: Dan heb ik het ook eventjes gehad over de risico's en de kosten. Want u zegt, we hebben de afweging gemaakt over de luchtkwaliteit, dat dat ook bepalend is. Maar dat heeft u helemaal nog niet in beeld gebracht. Hoe komt u dan aan die afweging? Er zijn helemaal nog geen onderzoeken naar gedaan.

De voorzitter: De heer Burggraaf.

De heer Burggraaf: Ik weet niet goed waar mevrouw Stolk op doelt. Maar onder het bestemmingsplan liggen heel veel onderzoeken naar de luchtkwaliteit, naar de mobiliteit en allerlei andere aspecten. Daar is het hele bestemmingsplan mee onderbouwd. Anders dan zouden we die ook niet aan u voor kunnen leggen.

Mevrouw Stolk: Voorzitter, een vervolgvraag nog. Dat hele plan is aangepast. Hoe komt u erbij dat daar onderzoeken over gedaan zijn?

De voorzitter: Mijnheer Burggraaf, geeft u een korte reactie en gaat u daarna door.

De heer Burggraaf: Kijkt u maar na. Er zijn een aantal onderzoeken naar aanleiding van het nieuwe, meest recente bestemmingsplan wat voorligt. Zijn ook een aantal nadere onderzoeken weer op geweest. Er liggen gewoon allemaal onderzoeken onder. Voorzitter, dan het vervolg.

De voorzitter: U heeft een interruptie van de heer Stam. En dan de heer Hartmeijer. Gaat uw gang.

De heer Stam: Dank u wel, voorzitter. Ik hoor de wethouder zeggen, er zit geen financiële dekking in. Maar onder 3 zie ik hem wel degelijk staan. Ik ben alleen van mening, de wethouder vindt die dekking niks. En er staat echt, je kan de woningen wat duurder maken. En dat als je kijkt naar de afgelopen jaren naar de NHG-grens, die continu stijgt, zou je wel wat woningen duurder kunnen maken, waardoor je die extra winst kan gebruiken voor die optimalisatie. Ik begrijp niet zo goed waarom u zegt, er zit geen dekking in.

De heer Burggraaf: Voorzitter.

De voorzitter: De wethouder.

De heer Burggraaf: Er ligt onder een GREX een realistische raming van de programmering, die natuurlijk ook afhankelijk is van, wat voor woningmarkt heb je, welke woningen kan je afzetten? En daar zit de hele doorrekening bij. U kunt niet stellen,

dan doen we maar ergens de woonprijs wat hoger. Op die manier rekent u het echt niet dicht.

De voorzitter: De heer Stam.

De heer Stam: Voorzitter, met alle respect hoor, maar dat snap ik wel. Maar u zegt net, er zit geen dekking bij. En dat er een andere manier van berekenen is in de GREX, dat snappen we denk ik allemaal wel. Maar u zegt, er zit geen dekking in. Maar dan had u een duidelijk antwoord moeten geven op de dekking die er wel degelijk in staat.

De voorzitter: De heer Burggraaf. En daarna gaan we door.

De heer Burggraaf: Daarvan is het antwoord, de dekking zoals die hier geformuleerd wordt, is geen sluitende dekking om een economisch uitvoerbaar en haalbaar bestemmingsplan te hebben, die ook de toets van de rechter kan doorstaan.

De voorzitter: De heer Hartmeijer.

De heer Hartmeijer: Voorzitter, de wethouder zoemt in op de dekking. Maar in het amendement staat natuurlijk, juist vanwege die optimalisatie zoektocht en de flexibele manier waarop we het nu vaststellen, om de raad ook actief daar in het vervolg bij te betrekken. Want er komt nog veel onderzoek. Dat heeft het college natuurlijk zelf aangekondigd. Kan de wethouder in ieder geval zich daarin vinden, in dat aspect?

De voorzitter: De wethouder.

De heer Burggraaf: Nee, voorzitter, want dat is ook wat u in het raadsvoorstel leest en hoe we dat hebben toegelicht, dat het geen mogelijkheid is om nog de mogelijkheid open te houden in het vervolgtraject na optimalisatie bij behoud van woningen. Het is nu de keus, of u gaat voor dit bestemmingsplan en je kijkt daarbinnen naar optimalisaties, maar niet dat je daar nog de optie openhoudt om een aantal woningen te laten staan, want dan heb je nu niet een haalbaar en uitvoerbaar bestemmingsplan. Zo staat het ook heel duidelijk in dat raadsvoorstel aan u toegelicht.

De voorzitter: Gaat u door.

De heer Burggraaf: Voorzitter, ik wilde naar het volgende punt gaan. En dat is aan de hand van motie M12. En dan denk ik een aantal andere moties die gaan over de vervolgsituatie. Kijk, ik ben blij dat we na vanavond in ieder geval, als u een besluit neemt, door kunnen gaan naar de actieve fase van onteigening. Want dat geeft het college de mogelijkheid, zo heb ik dat in de commissie ook toegelicht, om echt naar de een-op-een benadering te gaan van de bewoners die hun woning aan de gemeente moeten verkopen. En dat geeft ons de ruimte om individueel de gesprekken aan te gaan. En uiteindelijk op basis van maatwerk met een persoonlijke een-op-een benadering te werken naar volledige schadeloosstelling. Waarbij alle schade die rechtstreeks en noodzakelijk het gevolg is van de onteigening, zal worden vergoed. Waar componenten in zitten die ook bestaan uit vergoedingen voor deskundigen, verhuiskosten. En die gaan over de vergoeding van de werkelijke waarde van de woning. En waar ook plek is voor de schrijnende gevallen, zoals we die hebben gehoord, en niemand in de koude kleren is

gaan zitten. Waarin mensen door gezondheid in een situatie terecht zijn gekomen waar ze echt ook meer begeleiding nodig hebben. Daar is dan allemaal ruimte voor om dat te doen, zodat, waar ik mee begon, we doen het voor al die woningzoekenden, maar ook voor al onze bestaande Dordtenaren, de mensen die daar wonen, om die op een goede manier te begeleiden. Binnen die context kan ik niet anders dan motie M12 ontraden, want die stelt vervolgens dat er ...

De voorzitter: De heer Stam.

De heer Stam: Voorzitter, ik hoor de wethouder nu echt letterlijk spreken over onteigening. Maar ik kijk even naar alle procestijgers hier in deze zaal. Kunt u nu gaan onteigenen op basis van een bestemmingsplan, of moet u nu een apart raadsbesluit nemen over die onteigening?

De voorzitter: De wethouder.

De heer Burggraaf: Voorzitter, er gaat nog wel wat vervolg besluitvorming in, maar we kunnen wel naar de actieve fase gaan, waarin we volgens alle onteigeningskaders ook al de minnelijke gesprekken kunnen voeren. En volgens diezelfde kaders met bewoners het gesprek kunnen hebben over, welke vergoeding krijgt u dan voor uw woning? En in die vergoeding zit uiteindelijk bij de onteigening een resultante van de hoogste waarde op de woning. En als je kijkt, zoals in motie M12, naar de complexwaarde, je kijkt dan naar het hele Maasterras, dan is het niet zo dat er winst in zit. Want u heeft zelf gezien, je moet uiteindelijk 74 miljoen in de gebiedsontwikkeling stoppen om het te kunnen realiseren. Uiteindelijk is de hoogste waarde van die waardes de gebruikswaarde. En daarop wordt binnen het onteigeningskader de vergoeding gemaakt. Daar gaat motie M12 aan voorbij. Die moet ik ontraden.

De heer Stam: Voorzitter.

De voorzitter: De heer Stam nog een keer.

De heer Stam: Ik denk, als ik dit antwoord hoor en ik luister naar de geluiden die hier heel de avond over tafel zijn gegaan, dan snap ik best wel dat u binnen bepaalde kaders werkt. Maar ik heb in mijn woordvoering net ook aangegeven dat onteigeningseigenaren iets anders zeggen. Je bent vrij om te betalen wat je wil. De vraag is eigenlijk aan u, die hier langer op tafel ligt, laat die regels eens een beetje los. En als je dan toch met mensen moet gaan praten, doe het dan op een empathische, menselijke manier dat mensen gelijkwaardig kunnen overstappen. En al die regels die eronder zitten, die snappen we wel, maar daar helpen we die mensen niet mee. En daar is deze motie voor bedoeld. Ik heb uw advies gehoord, maar moeten we echt nog goed overwegen.

De voorzitter: Wat is uw vraag?

De heer Stam: Of de wethouder bereid is om op een meer empathische manier met de bewoners in overleg te gaan, zonder al die regeltjes in zijn achterhoofd te hebben, maar gewoon te kijken, wat heeft u nodig om gelijkwaardig over te stappen? Is de wethouder daartoe bereid?

De voorzitter: De Wethouder.

De heer Burggraaf: Twee aspecten, voorzitter. Allereerst, al ons handelen wordt beheerst door de algemene beginselen van behoorlijk bestuur. En die zeggen dat gelijkwaardigheid belangrijk is. Gelijke gevallen gelijk behandelen. Dat je rechtmatig handelt, binnen de kaders die er zijn.

En dat zit verwerkt in de onteigeningsbepalingen, in de wetgeving, in de jurisprudentie die daarover is geweest, in allerlei gevallen in het land heeft beoordeeld, waar ruimte is voor maatwerk. En wat ik u zei, in een actieve fase ontstaat ook de mogelijkheid om actief vanuit de gemeente het gesprek met elke individuele bewoner aan te gaan. Als u vraagt, gaan we dat empathisch doen, gaan we dat menselijk doen, op de persoon gericht, ja, dat gaan we doen in de volgende fase. Maar vervolgens, nogmaals, zijn we ook gehouden om te blijven handelen binnen de kaders die er zijn van onteigening, want ook dat is gemeenschapsgeld en dat wil je op een verantwoorde manier uitgeven. En nogmaals gelijke gevallen, gelijk behandelen.

De voorzitter: De heer Stam, voor de laatste keer.

De heer Stam: Dat is de laatste vraag. Daar ging mijn eerdere vraag over. Want als je kijkt naar die minnelijke verwerving, dan zijn die financiële kaders toch wel wat ruimer en kunt u eigenlijk overeenstemming bereiken tot elk bedrag wat u wil. En u houdt vast aan die onteigening. En dat is bevestigd door de jurist van de Stadsas van de week.

De voorzitter: De wethouder.

De heer Burggraaf: Dat herken ik niet, voorzitter. Dan hebben we motie M11.

De voorzitter: De heer Hartmeijer.

Mevrouw Stolk: Voorzitter.

De heer Hartmeijer: Voorzitter, dank. Deze motie, die net geapprecieerd is, kwam natuurlijk ook voor voort uit de beantwoording van vragen van de heer Stam, waarin stond dat er een netto voordeel zou ontstaan van 17 miljoen. Daarnet zegt de wethouder, er zit eigenlijk helemaal geen winst in. Is die vraag dan verkeerd beantwoord of gaat die 17 miljoen ergens anders naartoe?

De voorzitter: De wethouder.

De heer Burggraaf: Voorzitter, dat is wat ik zei, je kijkt naar de totale investering en opbrengst als het gaat om de gebiedsontwikkeling. En daar zit geen winst in. Daar zit 74 miljoen bijstorting op. En vervolgens ga je kijken, wat is dan de hoogste waarde waarop je de woningen kan vergoeden? En dat is op basis van de gebruikswaarde. En daar zit in de schadeloosstelling allerlei extra aspecten, want in de onteigeningsuitgangspunten moet het zo zijn dat je vermogenspositie op het moment dat je woning onteigend wordt en je een nieuwe betreft dat die niet verslechtert. Daar worden ook allerlei persoonlijke omstandigheden in meegenomen.

Mevrouw Stolk: Voorzitter.

De voorzitter: Mevrouw Stolk.

Mevrouw Stolk: Voorzitter, ik wil toch nog heel even terugkomen op de vraag die de heer Stam net stelde over de jurist van de Stadsas. Ik zal het netjes houden, of de jurist van de Stadstas jukt of u jukt. Ik zou graag misschien in de tweede termijn, dat u daar even afstemming over kunt hebben, toch wel een goed antwoord erop willen krijgen.

De voorzitter: We moeten even op gaan passen of we termen als jikken gaan gebruiken, want dingen gaan zomaar leven. En wij hebben ook echt nog een hele lijst met moties en amendementen te gaan. En uiteindelijk adviseert het college u op de moties en amendementen waar u zo meteen over gaat. Uiteindelijk, er zijn moties en amendementen waar u elkaar echt niet op gaat vinden. Maar het laatste woord is zo meteen aan de gemeenteraad bij de stemming. Uiteindelijk gaat u daar zelf over. En ik wil ook een klein beetje op de tijd letten, want het is inmiddels ook al 23.05 uur, mevrouw.

Mevrouw Stolk: Voorzitter.

De voorzitter: Gaat uw gang.

Mevrouw Stolk: Dat ben ik helemaal met u eens. Maar dan wil ik wel op basis van juiste informatie beslissingen nemen.

De voorzitter: De wethouder.

De heer Burggraaf: Voorzitter, ik denk dat er wat spraakverwarring mogelijk is. Wat ik zeg, is dat er een onteigeningsrecht is. Er is jurisprudentie. Die allerlei regels aangeven, op basis waarvan je de vermogenspositie bepaalt, de situatie voor onteigening, na onteigening, et cetera. Dat is individueel maatwerk. Binnen die bandbreedte worden de financiële vergoedingen bepaald. Ik kan ook geen maximale bedragen hier noemen. Dat je zegt, dit is een maximumbedrag dat in een geval wordt betaald. Want dat wordt gewoon per geval en van geval tot geval bepaald. En dat is het juridisch kader waarbinnen we zullen handelen.

Mevrouw Stolk: Voorzitter, een vervolgvraag dan nog.

De voorzitter: Mevrouw Stolk.

Mevrouw Stolk: Volgens mij hebben we nu te maken met een nieuwe Omgevingswet, een heel ander kader. Daar is helemaal nog geen jurisprudentie over, volgens mij.

De voorzitter: De wethouder.

De heer Burggraaf: Voorzitter, die vraag is ook al vaker teruggekomen. En er is inderdaad een Omgevingswet, maar daarmee is niet het hele afwegingskader en alle jurisprudentie, die in al die jaren is opgebouwd, op basis waarvan de rechter ook

individuele gevallen heeft getoetst en gekeken hoe je daar nogmaals vanuit gelijke gevallen, gelijk behandelen, et cetera, kaders zijn ontstaan. Die zijn nog steeds ook een leidraad in de nieuwe Omgevingswet, rondom de onteigening.

De voorzitter: De heer Gündogdu.

De heer Gündogdu: Voorzitter, dank u wel. Voorzitter, een vraag aan de heer Burggraaf. U heeft de oproep van deze raad gehoord, waarbij meerdere keren is gezegd, van sleutel naar sleutel. Los van al deze kaders en jurisprudentie, de vraag is, kunnen deze bewoners straks erop rekenen dat zij een sleutel inleveren, een sleutel terugkrijgen, zonder dat zij financieel nog meer nadelig worden belast?

De voorzitter: De wethouder.

De heer Burggraaf: Voorzitter, ik blijf bij de woorden, zoals ik die net geformuleerd heb, omdat dat uiteindelijk het wettelijk kader is waarbinnen we handelen. En daar zit maatwerk in en daar zit in gevallen, zoals u heeft gehoord van een inspreker die zei, ik zit ineens in een gezondheidssituatie waarin ik gewoon geen energie meer heb en zelf geen zoektocht meer naar woningen kan doen. In dat soort schrijnende gevallen is er de ruimte om daarin te faciliteren. En er zullen ook bewoners zijn die wel prima in staat zijn om zelf naar een nieuwe woning te gaan zoeken. Dan is de situatie heel anders. Nogmaals, we zullen echt maatwerkgericht voor elke bewoner, binnen de randvoorwaarden die er zijn, voor passende oplossingen zorgen. Voorzitter, dan hebben we nog motie M11. Die moet ik om diezelfde reden ontraden. Daar valt eigenlijk dezelfde toelichting bij als ik net al heb beschreven. Dan voorzitter, de situatie die de volgende moties adresseren. En dat is de situatie die we hebben gehad rondom de alternatieve bewonersvariant, waar de werkgroep zeer actief is geweest en inderdaad ook zeer aanwezig is geweest. We zien vaker bij trajecten bewonersparticipatie. In dit geval is het wel erg intensief geweest. En in de aanloop naar de vergelijking van de verschillende modellen in de OER-beoordeling kunnen we ook vaststellen dat onbedoeld het beeld is ontstaan dat de gemeente opdracht heeft gegeven voor een verdere uitwerking en dat geleid heeft tot extra kosten bij de werkgroep. Ik heb ook in diverse woordvoeringen van uw raad gehoord dat er een ongebruikelijke dynamiek is ontstaan, waarin een opeenstapeling van verkeerde verwachtingen zijn ontstaan richting de werkgroep, die onvoldoende weersproken zijn vanuit de gemeente. De boodschap van de raad is helder, als u deze 2 moties aanneemt, die hier voorliggen, dan is het aan het college om vervolgens zorgvuldig te gaan kijken hoe we daar recht kunnen doen in een tegemoetkoming in deze situatie. Waarbij we dat natuurlijk wel graag op een rechtmatige wijze willen doen en zorgvuldig op een specifieke situatie, die specifiek voor dit geval van toepassing is geweest. En daarmee zijn die 2 moties, wat ons betreft, oordeel raad, M14 en M13. En zullen wij daar, volgens deze lijn, invulling aan gaan geven. Dan voorzitter, kom ik terecht bij de woonwagenbewoners, amendement A10 en A2. Voorzitter, we hebben vanaf het begin aangegeven dat we vinden dat de woonwagenbewoners ook een goede nieuwe woonplek moeten krijgen. We hebben in de weg niet anders dan kunnen constateren dat voor een goede woonbuurt ontwikkelen hier het helaas niet mogelijk is om de woonwagenbewoners op deze locatie te laten zitten. Ik deel volledig van een aantal partijen die ik hoor die zeggen, maar de woonwagenbewoners zijn al zo vaak verplaatst, ze hebben toch ook recht op een plek waarop ze gewoon voor een hele lange termijn kunnen wonen, dit is onze nieuwe plek.

Dat is ook de insteek waarop wij op zoek gaan naar een nieuwe geschikte locatie. En voor ons is het ook de reden geweest om te zeggen en aan u voor te stellen, we zoeken naar een plek waarbij er voor de bewoners ook een vooruitgang in zit, namelijk meer woonwagengeplekken dan nu het geval is. Dan kom ik bij de 2 amendementen. Als het gaat om amendement A10, dan gaat het college die wel ontraden. Want daar wordt gevraagd om een alternatieve locatie te vinden, waarbij overeenstemming is met de bewoners. Wij hebben een traject ingezet, waarin we vooral ook bij de bewoners wilden ophalen, wat zijn jullie wensen? We gaan een traject in, waarbij we bij een nieuwe locatie ook te maken hebben met de omwonenden daaromheen en allerlei andere belangen. Waarin we ook gaan ophalen, hoe kijken jullie daartegenaan? Wat vinden jullie belangrijk? En dat gaan we vervolgens tegen elkaar afwegen. In die weging komt een geschikte locatie. En als je dan alleen maar spreekt over overeenstemming met bewoners, dan is dat een te eenzijdige kant van de medaille. Hebben we daar meerdere belangen in te wegen en willen we echt blijven bij de woorden, het aanbieden van een geschikte locatie. Wel in goede participatie met de woonwagengebewoners. Dan het volgende punt. En dat is het aantal plekken op een nieuwe standplaats, op een nieuwe locatie. Wij hebben in de zienswijze aangegeven dat we naar 3 plekken ruimte zoeken. En u zult begrijpen dat ook dat, hoe meer plek je daaraan geeft, hoe ingewikkelder de alternatieven worden, want dat neemt allemaal weer meer ruimte in beslag. We willen graag in dit traject vast blijven houden aan in ieder geval die 3 extra plekken. Als in die participatie blijkt en in de puzzel dat er meer ruimte is, dan kunnen we dat in dat proces verder afwegen. Maar om nu al meer dan die 3 plaatsen te gaan vastleggen, dan ontstaat er ook een situatie waar we mogelijk zo meteen niet aan kunnen voldoen. En willen we daarom ontraden. Daarmee heb ik het thema van de bewoners van de Weeskinderendijk en de woonwagengebewoners qua amendementen en moties gehad. En ga ik over naar de kwaliteit van de nieuwe buurt die we neerzetten.

De voorzitter: De heer Hartmeijer.

De heer Hartmeijer: Voorzitter, toch nog eventjes terugkomen op ons amendement. Kijk, wat wij beogen, is wat er in de toelichting staat. En daar staat in, het woonwagengecentrum behouden blijft tot er overeenstemming is bereikt met de bewoners. Diezelfde regel uit de toelichting willen we gewoon in de regels hebben. Dat is het enige wat wij vragen. Wat er staat over de overeenstemming, dat staat nu al in de toelichting. De enige verandering die we hebben, is van het ene document naar het andere document. Kan de wethouder daarop reageren?

De voorzitter: De wethouder.

De heer Burggraaf: Voorzitter, zoals ik zei, uiteindelijk is de toets of we een geschikte locatie hebben gevonden. En daar willen we graag aan vasthouden. Anders kan je ook in de situatie komen dat je met elkaar niet tot een oplossing komt, want dan hoeft er maar één te zijn die geen overeenstemming bereikt en je toch een geschikte locatie alles afwegend hebt. En dan kan je de volgende stap niet zetten met elkaar. Daarom ontraden we dit amendement. Voorzitter, de kwaliteit van de nieuwe buurt die we gaan bouwen, waarbij onder andere de Partij voor de Dieren heel veel amendementen heeft neergelegd, moties.

Om met de eerste maar te beginnen, motie M4, Beeldkwaliteitsplan, die willen we omarmen. Het is aan u om uiteindelijk te kijken of daar een meerderheid voor is. Maar in ieder geval vinden we die insteek een erg verstandige. Zorgen voor een nieuwe buurt betekent ook, zeker op de plek waar die is, dat je het in goede en hoge kwaliteit doet, dat de aansluiting goed is. En daar hoort ook een goed beeldkwaliteitsplan bij. Hetgeen u hiertoe oproept, dat is wat ons betreft een hele verstandige. De tweede, waarin u in amendement A5, Partij voor de Dieren en CDA, oproept is, zorg voor goede differentiatie in de wijk, in de detailhandel. Ook die is wat ons betreft positief. Want een buurt is pas goed als er veel diversiteit in zit en er ook een eigen buurt kan ontstaan. En daar is dit een goede toevoeging in.

De heer Groenewege: Voorzitter.

De voorzitter: De heer Groenewege.

De heer Groenewege: De wethouder zei A5, volgens mij bedoelde hij A4.

De voorzitter: De wethouder.

De heer Burggraaf: Dat zou goed kunnen, want dan heb misschien het verkeerde nummer opgeschreven. Het amendement Bakker op de hoek, in ieder geval. Dat is A5. Dan heb ik de Groene tuinen voor een groene wijk. Daar heb ik nu ook A5 staan, maar dat zal een ander nummer zijn. Ik weet niet of iemand mij kan helpen. Dat is A7. Daar roept u op om eigenlijk nadere regels te stellen in hoe de tuinen zo groen mogelijk kunnen zijn. En op zich qua kwaliteitsambitie, zoals u die meegeeft, is het echt wel één waar het college ook van vindt, dat is een hele mooie. Tegelijkertijd zien wij echt ook wel in de praktijk vraagtekens in hoeverre dit echt handhaafbaar is, je er echt op kan sturen. Of als we eenmaal zover zijn, hoeveel handhavingscapaciteit dat vraagt en met welke rekening we dan ook weer terug moeten komen bij u als raad? Dat neigt er bij ons naar om deze niet positief te bejegenen, maar willen we hem wel een oordeel raad geven. Maar dat u in ieder geval goed in uw afweging deze 2 aspecten ook meeweegt. Dan hebben we A6, Een groene wijk kan niet zonder bomen. Het principe van de 3-30-300 is er absoluut één, ook in de groene inrichting en voldoende bomen, die we zeer belangrijk vinden in de ontwikkeling. Dat zit hem ook, zoals u zelf al aangeeft, in het volwassen groen wat je in het gebied aanlegt. We verhogen het gebied een stuk. Daar komt dan vervolgens een grondlaag op. En die moet echt van voldoende dikte zijn om ook echt volwassen groen in de gebiedsontwikkeling te kunnen realiseren. Onze analyse is dat in de uitwerking van het plan dat ook echt haalbaar is en mogelijk is. Alleen om dat nu al in een amendement vast te leggen, waarbij je nu al stelt dat je minimaal 30 procent boomkroonbedekking hebt, tenminste 3 bomen in het zicht, dat hebben we nog niet zover uitgewerkt dat we kunnen voorzien of dat nu in het bestemmingsplan uiteindelijk waar te maken is, exact zo. Daarmee willen we dit amendement ontraden, maar heeft u onze toezegging dat dit principe een leidend principe is voor ons in de verdere uitwerking van het gebied.

De heer Groenewege: Voorzitter.

De voorzitter: De heer Groenewege.

De heer Groenewege: Dat is een fijne toezegging. Ik heb wel een vraag. De Sportvisie 2030, waarin dit doel is vastgelegd, is al op 7 maart 2023 vastgesteld. En sinds die tijd heeft het college kennelijk nog niet onderzocht hoe het eventueel mogelijk is om die 3-30-300-regel in een bestemmingsplan te borgen. Hoe is dat mogelijk?

De voorzitter: De wethouder.

De heer Burggraaf: Voorzitter, dat is omdat je in een bestemmingsplan nog een optimalisatiefase ingaat, waar je echt nog, ook met marktpartijen, het gebied verder gaat inrichten. En dan komen er allerlei verschillende afwegingen bij. En dan pas krijg je die scherpte. En dat kunnen we gewoon in deze fase nog niet anders dan nu globaal zeggen, wij hebben het ook meegenomen als ontwerpprincipe hier verder toepassend. Dat we echt langs die inhoudelijke lijn het verder kunnen doen. Maar als u het echt zo exact in percentages, in aantallen vastlegt, kunnen we dat gewoon nu niet overzien en daarmee niet anders zeggen dan, als u het nu zo specifiek vast wil leggen, we het moeten ontraden.

De heer Groenewege: Voorzitter.

De voorzitter: De heer Groenewege.

De heer Groenewege: Een tweede vraag, als het mag? Dank u. Als we het hier al niet kunnen vastleggen, waar gaan we die 3-30-300-regel dan wel halen? Want dit is een nieuwe woonwijk, hier heb je de kans om dat te halen, maar hier gaan we het al niet eens proberen. Waar lukt het dan wel?

De voorzitter: De wethouder.

De heer Burggraaf: Dat ben ik niet met u eens. Want dat is wat ik zeg, dit principe is ook waar we de maatlat langs hebben gelegd en wat we in de verdere uitwerking wel degelijk vooropstellen. Maar we hebben echt nu nog de flexibiliteit nodig om binnen het gebied die zoektocht te gaan maken. En als je dat nu al zo hard in het bestemmingsplan vastlegt, dan vinden we dat te risicovol. Voorzitter, dan hebben we A9, amendement Veilige oversteek voor dieren.

Mevrouw Stolk: Voorzitter.

De voorzitter: Mevrouw Stolk.

Mevrouw Stolk: Ik kom toch nog heel even terug op dat amendement van Partij voor de Dieren. Want hoe kan je dat als risicovol bestemmen, terwijl het hele plan nog niet uitgewerkt is? En het nu al ontraden? Wat de Partij voor de Dieren hier doet, is een kader meegeven als raad aan het college. En dan zegt u nu al op voorhand, dat gaan we niet doen. Hoe kan dat?

De voorzitter: De wethouder.

De heer Burggraaf: Voorzitter, dat heb ik niet gezegd. Kijk, als het een motie zou zijn die het college zou zeggen, we onderstrepen het nog eens een keer en neem dat mee in de

verdere uitwerking, dan is dat heel wat anders dan als u nu een amendement vastlegt met een exact percentage en vervolgens ook moet kunnen aantonen dat het economisch uitvoerbaar is met de financiering die we er nu bij hebben. En tot dat detailniveau kunnen we dat op dit moment gewoon niet garanderen. En daarmee kunnen we niks anders dan het amendement ontraden. Maar als de toezegging voor de Partij voor de Dieren of voor anderen nog te vrijblijvend wordt ervaren, dan zou ik u willen oproepen om daar vooral met een motie te komen. En dan is het, wat het college betreft, een lijn waarin we langs willen werken? Of de rest van de raad dat ook vindt, dat zullen we dan bij de stemming zien. Voorzitter, dan het amendement Veilige oversteek voor dieren. De oversteek richting het Rivierenpark en de Oude Maas is echt wel een ambitie die we eigenlijk graag zouden willen nastreven en tegelijkertijd op dit moment van hebben gezegd, we kunnen hem niet opnemen in de plannen, want dan moeten we nog meer financiering toevoegen. En we vonden nu met de 74 miljoen dat het wel even genoeg was. Tegelijkertijd, als ik zie dat u zegt, hou die ambitie hoog en kijk of je niet alleen mensen, maar ook dieren daarin een plek kan geven, dan denk ik, het Rijk heeft ook wel ambities als het gaat om de groenstructuur en een goede verbinding tussen andere plekken. Misschien geeft dat goede kansen om ook nog eens een keer wat cofinanciering in zo'n ambitie te krijgen. Maar als u dat nu al in een amendement opneemt, dan moet het ook dekking hebben, want het zit nu niet in het plan verwerkt. Daarmee kan ik dit amendement niet anders dan ontraden, omdat er anders geen economisch uitvoerbaar bestemmingsplan is. Dan voorzitter, amendement A8, Geen beperkingen op het groen. Wat ons betreft is die oordeel raad, in hoeverre dat u dat ook tot een minimum wil aanpassen. En dan hebben we de motie M9 van Forum voor Democratie, De verankering van het cultuurhistorisch erfgoed Weeskinderendijk. U ziet bij de stukken zitten dat we wel degelijk ook naar de cultuurhistorische achtergrond van de wijk gekeken hebben. En hetgeen wat u nu meegeeft, dat kunnen we, wat het college betreft, verder meenemen in het traject, maar is daarmee verder aan het oordeel van de raad. Dan voorzitter, het laatste stukje. En dat is het programma, de woningen die we realiseren in het gebied. Ik zal een deel doen. De heer Van der Kruijff een ander deel. De eerste is het Gemengd bouwen, amendement A4 van Partij voor de Dieren en CDA, en wellicht ook nog wat andere partijen, waarin wordt gezegd, zorg dat het programma wat u heeft niet misschien in een deelgebied wel wordt en een ander deelgebied compleet dure bouw zou worden. Dat sluit volledig aan bij de ambitie die we in het bestemmingsplan hebben willen leggen. En zorg voor een gemengde buurt, want we geloven erin dat het daarmee de meest krachtige buurt kan worden. En de wijze waarop u dat nu verder in het bestemmingsplan nog heeft vastgelegd, is er een die wat het college betreft werkbaar is. Dan het amendement A3, Gelijktrekken van het percentage sociale huurwoningen. Die willen we oordeel raad geven. U noemde het technisch. Het is iets meer dan technisch. Want het feit dat je het in de GREX doorrekent, betekent wel op het moment dat u het ook echt minimaal maakt dat je daar in je GREX minder flexibiliteit hebt gecreëerd. Maar het is binnen het financiële plaatje wat er nu ligt financieel, economisch uitvoerbaar. Dan hebben we motie M1, van GroenLinks, Bouw voldoende sociaal.

De voorzitter: Wethouder, uw beide collega's hebben nog 3 minuten spreektijd samen over. U moet nu even vlot gaan.

De heer Burggraaf: En dit zijn de laatste twee. Daar ga ik aan voldoen. Of laatste drie die ik moet doen. Motie M1 is Bouw voldoende sociaal, waarbij wordt gevraagd om naar 25 procent sociale huurwoningen te gaan en daarvoor provinciale subsidies te vinden, afhankelijk van of je daar externe financiering voor kan vinden. Dat past in het gesprek wat wij nu met de provincie ook voeren. Of u dat ook wil, dat is vooral oordeel raad. Want het feit dat de provincie iets aangeeft, wil niet automatisch betekenen dat dat ook uw ambitie en doelstelling is. Ik zou zeggen, bepaal daarop vooral uw eigen mening. Dan M2, waarbij wordt gevraagd om het te compenseren elders in de stad. Dat is ook oordeel raad. Daar hebben we nu het gesprek over met de provincie, die ook vraagt, als je dan hier niet de 30 procent haalt, omdat het een hele dure ontwikkeling is, waar elders in de stad kan je dat vinden? Daar hebben we in ieder geval met de corporatie gesprekken over gehad, waarbij zeer concreet optoppotentieel is ontstaan van minimaal 330 woningen. En het klopt, want dat werd door GroenLinks nog even gevraagd, zou het dan zo kunnen zijn dat die plekken misschien zelfs nog wel sneller gerealiseerd zijn dan het Maasterras? Die kans is zeer aannemelijk dat je al voor 2030 in ieder geval een aantal ervan kan realiseren. En welke opgave u daar aan het college meegeeft, dat is aan de raad om te bepalen.

De heer Stam: Voorzitter.

De heer Burggraaf: Dan voorzitter, heb ik nog de laatste.

De voorzitter: Een moment. De heer Stam.

De heer Stam: Ik had naar aanleiding van mijnheer De Feijter de vraag gesteld, weet u nu hoe het zit met dat doorschuiven met betrekking tot de Wet ruimtelijke ordening, waar volgens mij het plan nu aan opgehangen is? Want die zeggen eigenlijk, gesloten circuit met gesloten grondexploitaties. Of zie ik dat verkeerd, mag je gewoon schuiven? Want dat is volgens mij meer de ophanging aan een Omgevingswet.

De heer Burggraaf: Ik weet niet of ik het helemaal goed begrijp. Maar kijk, uiteindelijk moeten wij nu een sluitende grondexploitatie erbij leggen. Die is er. En daardoor kan je onder andere voor dit bedrag in ieder geval niet nog meer sociaal programmeren. Als je dat deel elders programmeert, dan heb je daar weer het is financieel passend te doen of er komt misschien een financiële opgave achterweg. Er wordt hier gevraagd om daar een plan en een uitwerking van te maken. Dat gaan we eerst eens doen. We weten waar de potentie zit. Wat er verder nog allemaal bij komt kijken, dat is de volgende fase.

De heer Stam: Voorzitter, ik begrijp het nog niet helemaal. Want betekent dat dan, die GREX op het Maasterras moet sluitend zijn en ergens anders woningen bouwen. Dan heb je een plus op een andere GREX. En die gaat u met elkaar combineren?

De voorzitter: De wethouder.

De heer Burggraaf: Nee hoor, voorzitter. Want u stelt gewoon nu een bestemmingsplan vast, waarin als u het amendement bijvoorbeeld aanneemt van het CDA op 22 procent minimaal sociaal, is dat het uitgangspunt. En daarnaast ligt er een motie die zegt, ga kijken of het deel wat je niet in sociaal kan programmeren in Maasterras of je dat elders in de stad wel programmeert. Dat is hetzelfde wat u bij Spuiboulevard heeft gedaan en

uiteindelijk in Middenzone meer sociale woningen heeft geprogrammeerd, in een aparte GREX. Dit is niet een vraagstuk wat samenhangt met de GREX van Maasterras. Als laatste, voorzitter.

De voorzitter: Wethouder, u moet nu ...

De heer Burggraaf: Echt heel kort, want ik heb niet veel tijd meer. Maar dat kan ook, want dat is motie M10. Die vraagt om een Samenleven op en samenbouwen aan het Maasterras. Dat is eigenlijk zorgen dat er gelijk een nieuwe wijk en buurt komt, waarbij de verbinding en de gemeenschap goed is, ook naar de omliggende wijken. En dat er is absoluut één die we graag oppakken. En dan geef ik het woord aan mijn collega, de heer Van der Kruijff.

De heer Den Hartog: Voorzitter.

De heer Noldus: Voorzitter.

De voorzitter: De heer Den Hartog.

De heer Den Hartog: Dank u, voorzitter. Ik had in mijn woordvoering een vraag gesteld aan de wethouder over de mogelijkheid om kleiner dan 70 vierkante meter te bouwen, om woningen kleiner te maken. En daar zou ik graag nog een antwoord op willen hebben.

De voorzitter: De heer Wethouder.

De heer Burggraaf: Dat is waar, voorzitter. Daar zijn verschillende kanten van de medaille op aan te geven. Allereerst, dat het zo is, hoorde ik een aantal zeggen dat het woononderzoek van RIGO en ook hetgeen is wat corporaties zeggen, er vooral behoefte is aan driekamerappartementen. Als je het vraagt aan mensen, zouden ze dat het liefste willen hebben. De corporatie ook zegt, daarom willen wij ook echt wel graag wat groter bouwen. Tweede is dat we in onze stad al best veel woningen met een relatief klein oppervlakte hebben. En dat je ziet, als je hier betaalbare koop, NHG-woningen, et cetera, realiseert, dat de cijfers laten zien dat je ook echt een verhuisstroom van 3 nieuwe woningen oplevert. Iemand die hier komt te wonen, die laat weer ... Een starter kan hier een eengezinswoning kopen. En die laat dan vervolgens weer een kleinere woning achter. Maar u noemde ook een voorbeeld van studentenwoningen. Dit is een hoogstedelijk gebied, dicht bij het station, dicht bij de binnenstad, die zich ook zeer goed leent voor die doelgroep. In de verdere uitwerking is het absoluut er wel eentje die we mee zullen nemen, hoe kunnen we daar ook plekken voor studenten, jongeren realiseren? En die hebben niet allemaal een woonbehoefte die groter is dan 70 vierkante meter.

En dan kan je kijken naar, kunnen we er ook kleinere woningen bij zetten? En zolang het niet extra parkeernormen vraagt, omdat het een doelgroep is die nog geen auto heeft, kan je dat ook een aantal laten zijn wat nog weer boven op het aantal woningen komt die u nu in het bestemmingsplan heeft zitten. Dat is er eentje die we in het vervolgonderzoek wel mee zullen nemen.

De voorzitter: Het woord is aan wethouder Van der Kruijff.

De heer Noldus: Voorzitter, nog een vraag aan de wethouder, als dat kan.

De voorzitter: De heer Noldus.

De heer Noldus: Voorzitter, we gaan even iets terug in de tijd. Het gaat nog even over motie M13 en M14. En het college vraagt hier denk ik terecht om wat ruimte om hier rechtmatig invulling aan te geven. En dat lijkt ons fijn. Tegelijkertijd wordt wel oordeel raad gegeven aan de moties. Even de checkvraag, heeft het college voldoende ruimte om dit ook rechtmatig op te pakken en in te vullen en er geen sprake is van een precedentwerking, als beide moties in de huidige vorm worden aangenomen?

De voorzitter: De wethouder.

De heer Burggraaf: Voorzitter, ik heb net toegelicht op welke wijze wij als college die motie een vervolg zullen geven. En binnen dat kader kunnen we dat rechtmatig doen. En het is aan u eerst om te bepalen of u die opdracht aan ons wilt meegeven.

De voorzitter: De heer Van der Kruijff, nu echt.

De heer Van der Kruijff: Voorzitter, dank u wel. Ik zal me beperken tot de invalshoek vanuit wonen. En er is veel gesproken over de percentages sociale huur. Laat ik ermee beginnen dat ik enorm blij ben, gezien de crisis, als we zo snel mogelijk kunnen beginnen met het realiseren van 2.000 woningen. En dat de helft daarvan, meer dan de helft, in het betaalbare segment valt, dan wel huur, dan wel koop. En dat zijn er meer dan 1.000. Met heel veel subsidie van Rijk, en mogelijk ook van de provincie. Laten we die kans niet laten lopen. En ook de provincie vraagt ons te streven naar 30 procent sociale huur. De opvattingen in de raad zijn verdeeld. Die discussie zal ik nu verder niet aangaan. Maar weet dat als wij geen 30 procent sociale huur in het Maasterras realiseren, dat de provincie ons vraagt dat elders in Dordrecht te compenseren. Dat hebben wij ook al aan de provincie toegezegd als college. Maar als u dat als raad vandaag ook nog bekrachtigt via moties, zal ons dat helpen richting de provincie om duidelijk te maken dat we dat ook echt willen in Dordrecht. En wij denken dat namelijk mogelijk te kunnen maken via optopping. Daar komt nog een keer een andere discussie over, op een ander moment, hoe we dat dan allemaal moeten gaan doen. Ik zie ook amendementen liggen, onder andere amendement A11, met Plan voldoende sociale huurwoningen. Die willen we toch ontraden. Dat heeft een technische reden. Dat is namelijk dat de financiële dekking daar niet hard genoeg is. Tegelijkertijd zien we natuurlijk ook in het amendement staan dat daar 15 miljoen euro voor nodig zou zijn.

En vanuit Volkshuisvesting en Woningbouw zou ik u willen zeggen, als we dan toch 15 miljoen in sociale huurwoningen gaan steken, dan denk ik dat we via optopping overal in de stad daar meer sociale huurwoningen voor zullen kunnen creëren als wat we op het Maasterras, wat een hele dure, complexe locatie is, allemaal gaan doen. Ook vanuit financiële afweging denk ik dat u elders meer rendement zult gaan halen. Dat is amendement A11. Ik ga maar even snel er doorheen. Dan heb ik nog 4 moties. Ik moet even bladeren, voorzitter. Motie M7 van Op Ons Eiland over Dordtenaren eerst, die vraagt om een onderzoek. Dat onderzoek willen we graag toezeggen. We willen u ook

toezeggen dat we daarop terugkomen, voordat we overeenkomsten met projectontwikkelaars aangaan. Anterieure overeenkomst, bijvoorbeeld. Als je nu kijkt naar wat u precies vraagt, anterieure overeenkomsten, daarvan vragen we ons als college af of dat het meest geëigende middel is om dit te regelen. Want wij denken dat het ook op andere manieren efficiënter en makkelijker kan. Als u met de toezegging genoeg wil nemen dat we vanuit het college, voordat wij overeenkomsten gaan sluiten, bij u terugkomen met mogelijkheden die er zijn en dat met u zullen bespreken, zodat u daar ook positie op kunt bepalen, dan gaan we dat gewoon doen. Het tweede punt van het dictum wil ik toch wel iets over zeggen. Daar vraagt u ook dan elke anterieure overeenkomst te willen zien. Dat is natuurlijk niet helemaal gebruikelijk hoe we als college en raad met elkaar omgaan. Doorgaans stelt u kaders. En die mag u vooral stellen. Maar mag u de uitvoering, en dat het sluiten van overeenkomsten, toch echt aan het college en de ambtenaren overlaten. En als we met elke langs de raad moeten, lijkt ons dat toch een manier van werken die we niet moeten gaan aanwennen. Dan hebben we motie 2, die gaat over het compenseren tot 30 procent. Ik zei er net al iets over. Daar kunnen we als college mee instemmen. We hebben dat ook al aan de provincie toegezegd. Het helpt als u dat bekrachtigt. Dat maakt ons nog geloofwaardiger richting de provincie. Dan hebben we motie 8. Ik ga niet helemaal op volgorde, maar dat is even de volgorde waar het bij mij staat. Motie 8 van Op Ons Eiland over de 50 procent. Daar zit natuurlijk een hele discussie achter over Dordtenaren eerst. En wil je dat allemaal? Laat ons wel beseffen dat de woningmarkt ook een regionale woningmarkt is. En je kunt ook verwachten dat als wij in Dordrecht maatregelen gaan nemen om onze eigen inwoners meer kans te geven, dat de omliggende gemeenten dat ook gaan doen. En dan zetten we het in de regionale woningmarkt met elkaar toch wel redelijk op slot, met het kunnen verhuizen ook naar omliggende gemeenten, want we weten dat we een gezamenlijke woning- en arbeidsmarkt hebben. Wij denken dat we dat niet moeten doen. Die zou ik dan ook willen ontraden. Overigens is het ook niet zo dat dat geldt voor woningen tot de NHG-grens, maar tot woningen tot de betaalbaarheidsgrens. Dat is een iets andere grens. Maar goed, dat is een technisch iets. Wij denken dat deze motie zijn doel voorbijschiet. En datzelfde geldt voor motie 6. Die zouden we dan ook willen ontraden. Dat gaat over huurders. Ook de huurmarkt is een regionale markt. U weet dat we het woonkeusstelsel hebben. Dat wordt regionaal verdeeld. En je kunt er natuurlijk op wachten, als we als Dordrecht Dordtenaren eerst gaan doen, dat Papendrecht Papendrechttenaren eerst gaat doen en Sliedrecht Sliedrechttenaren eerst gaan doen. En voor je het weet, zetten we hier met elkaar de boel op slot. En los daarvan is het nog maar de vraag hoever we dat hier alleen kunnen bepalen, want ook de wooncorporaties hebben daar met hun woonverdeelstelsel een rol in. We willen het u ontraden.

De heer Gündogdu: Voorzitter.

De voorzitter: Mijnheer Gündogdu.

De heer Gündogdu: Mag ik daar een vraag over stellen, over motie 50 procent? Kijk, de aanleiding van deze motie is tweeledig. Eentje is de Huisvestingswet, die die mogelijkheid biedt aan de gemeente, vanwege al die argumenten die we zojuist met elkaar hebben gedeeld. De korte. En een andere is, dat juist de betaalbaarheidsgrens, dat is iets moois, gezien het inkomensniveau van onze inwoners, kunnen we ervoor zorgen dat zij wat sneller aan een betaalbare, tussen haakjes, woning kunnen komen. En

deze bewoners dragen wel de lasten van dit hele project. De hele stad draagt de lasten. Waarom niet ook de lusten? Dat is de achtergrond. Want hoe zou u daarop reageren?

De voorzitter: De wethouder.

De heer Van der Kruijff: Voorzitter, omdat ik net betoogde dat het nog maar de vraag is of je daar per saldo beter mee af bent. Want op het moment dat de omliggende gemeenten precies hetzelfde gaan doen, dan verkleinen we de kansen voor onze Dordtenaren voor het kopen van een woning in een regiogemeente, wat ze soms ook graag willen. We zetten de boel met elkaar wel op slot. En een heel praktische, als we nu kijken, zien we dat in dit soort projecten, we zien dat ook aan de verhuisketenonderzoeken, dat op het moment meer dan 50 procent van deze woningen ook al door Dordtenaren gekocht wordt. Het is nog maar de vraag of we een probleem aan het oplossen zijn. Want op het moment is de feitelijke situatie al dat dat gebeurt.

De voorzitter: Mevrouw Stolk.

Mevrouw Stolk: Voorzitter, ik hoorde de wethouder net zeggen over het optoppen, dat we dat juist wilden gaan doen, of dat u dat wilde gaan doen. Dat hele plan van de Weeskinderdijk is het optoppen van de woningen. Hoe kijkt u daar dan tegenaan? Want u spreekt eigenlijk uzelf een beetje tegen, of u heeft het plan niet helemaal goed gelezen.

De voorzitter: De wethouder.

De heer Van der Kruijff: Voorzitter, ik heb alles van A tot Z gelezen. En dat is echt iets verschillend. Optoppen, dat zijn bestaande appartementengebouwen die van een wooncorporatie zijn, die bijvoorbeeld 4 etages hoog zijn, waar je dan 2 etages bovenop kunt bouwen en daarmee extra sociale huurwoningen creëert. Dat is relatief goedkoop, want je hebt geen extra grondkosten. En daarmee is dat een heel aantrekkelijke optie. En daarvan is onderzocht dat de mogelijkheden 300 à 600 zijn in Dordrecht. Komt terug bij u.

De voorzitter: Gaat u door, vanwege de tijd.

De heer Van der Kruijff: Ik heb alle moties en amendementen gehad, voorzitter.

De voorzitter: Dan dank ik u en nodig ik wethouder Van der Linden uit naar voren te komen.

De heer Van der Linden: Dank u wel, voorzitter. Er resteren nog 2 moties en 1 amendement. Beide amendementen kunnen we overnemen. En daar kan ik ook een toezegging op doen. Het amendement Fietst hem erin vraagt om na vaststelling te kijken naar de, even kijken hoe het omschreven staat ... Motie. Sorry. De motie vraagt om na vaststelling van het bestemmingsplan te kijken naar de onderdoorgang, die aan beide zijden direct inrijdbaar is voor fietsers en rolstoel- of rollatorgebruikers, enzovoorts. Kunnen we meenemen en over rapporteren in kwartaal '26. En de andere motie Geen zwaar en gevaarlijk vrachtverkeer, geldt hetzelfde voor. Kunnen we ook over in gesprek gaan met Rijkswaterstaat. Op zich kennen we elkaars opvatting erover. Rijkswaterstaat

heeft een andere opvatting dan die van de gemeente. Maar we hebben inmiddels ook wel wat ervaring met vrachtverkeer, dat een tijdje niet over de brug mag. Dat gesprek kunnen we zeker nogmaals voeren. En hebben we nog tijd om dat te doen. Dat gaan we oppakken. Wat mij betreft een toezegging. Dan hebben we nog een amendement. En dat wil ik ontraden. Er staan een aantal dingen in de toelichting waar ik het helemaal mee eens ben. Beter voor Dordt zegt dat het college een autoluwe wijk gaat ontwikkelen. Daar staat Beter voor Dordt achter. Maar er moet wel voldoende parkeerplaatsen beschikbaar zijn. Klopt. Dat willen wij ook. En er staat ook dat het aantal auto's groeit. Dat klopt ook. Dat is zo. Laat onverlet dat natuurlijk niet iedereen altijd overal in elke stad, op elke plek evenveel parkeerruimte kan vinden. Daarom hebben we al sinds jaar en dag reductiecijfers in de beleidsregels voor parkeren. Die functioneren ook. En ik snap helemaal dat iemand die in een buitenwijk woont een andere verwachting heeft ten opzichte van zijn parkeercapaciteit dan iemand die in de binnenste binnenstad woont. En dat leidt vaak ook tot keuzes. Dan ga ik daar juist wel of niet wonen. En vanaf het begin hebben we ook vastgesteld, dat willen we Maasterras inpasbaar kunnen maken. Dan moet je heel goed kijken naar de invulling van de mobiliteitsvraag ten aanzien van parkeren, maar ook ten aanzien van de mobiliteit in de stad. Hoe meer mobiliteit je organiseert, hoe drukker het wordt. En het past nu goed. Maar als u nog meer gaat verruimen op die parkeernormen, dan komen er meer auto's. Dat leidt tot meer mobiliteitsdruk. En het is ook niet nodig, want die reductiecijfers in zo'n gebied werken heel goed. Deze wijk is bedoeld om juist heel dicht bij hoogwaardig openbaar vervoer te functioneren. En ook bewust zo ingericht dat alle andere ... Ik wil het woord STOMP vermijden, want dat hebben we de afgelopen jaren zo vaak besproken. Ik heb het toch een keer gezegd. Dat al die letters goed van toepassing zijn. Die wil ik met ernst ontraden.

De heer Noldus: Voorzitter.

De voorzitter: De heer Noldus.

De heer Noldus: Vraag daarover, voorzitter. De argumentatie van het college over het amendement van Beter voor Dordt over meer parkeerplaatsen gaat heel erg over beleidskeuzes. We hadden daar een vraag over, ook richting de indienende partij, maar ook richting het college. Wat betekent dit überhaupt voor de haalbaarheid? Zit het alleen op keuzes of komt de realiseerbaarheid van het gebied in het gedrang?

De heer Van der Linden: Keuzes hebben consequenties. Als we helemaal letterlijk nemen wat er staat, de reductie bij deelauto's en reductiefactoren fiets en ov worden geschrapt. Dat scheelt tientallen procent, als je kijkt per onderdeel wat dat doet. Tientallen procenten op het aantal parkeerplekken dat je moet realiseren. Parkeerplekken kosten veel geld. Als wij dat willen, natuurlijk kan je een garage groter maken, maar dan wordt die extra duur. Je kan ook zeggen, maar dan gaan we bij een gelijk aantal parkeerplekken reduceren op het aantal huizen. Dat willen we volgens mij juist niet. Hoe je het ook wendt of keert, het levert meer verkeer op en het gaat ten koste van het aantal huizen dat je wilt bouwen ofwel het levert een veel duurdere parkeerbak op. Nog een feitelijke correctie. U lijkt ervan uit te gaan, maar corrigeer me als het niet klopt, dat u denkt dat er 1 gebouwde parkeervoorziening komt. Het zijn er natuurlijk 2. We hebben 1 ter vervanging van de 550 parkeerplekken Weeskinderdijk, die we nu hebben. Daar

komen 850 tot 900 plekken. En we hebben de garage voor de bewoners. Er komen 2 keer, pakweg, 900 plekken. Dank u wel.

De voorzitter: Nog een interruptie van de heer Hartmeijer.

De heer Hartmeijer: Voorzitter, kort even nog een vraag over de Fiets hem erin motie, over de tunnel. De wethouder reageert positief op de motie. Maar hij zou toch ook gewoon kunnen zeggen, jongens, als we een tunnel maken daar, dan wordt die gewoon voor iedereen toegankelijk. Ook gezien de ambities over inclusie die het college heeft. Kan de wethouder dat ook gewoon zeggen?

De heer Van der Linden: Ik zou het buiten de vergadering heus als opvatting kunnen hebben, denk ik. Maar als ik een motie in overweging neem, dan kan de conclusie uiteindelijk ook zijn, oei, dit kan helemaal niet. Of het is wel te doen, maar dan ga je oneindig veel meer geld nodig hebben. Moet je dan die tunnel überhaupt wel doen? Ik denk dat de stap om nu een onderzoeksmotie over te nemen verstandig is. En dat leidt vast en zeker ergens in de loop van '26 tot een gesprek met u, wellicht, na de verkiezingen, je weet het niet, over wat we hiermee gaan doen.

De voorzitter: Punt. De heer Wringer.

De heer Wringer: Dank, voorzitter. Ik hoor wat u zegt, wethouder. Ten eerste, de vervanging van de parkeerplaats is volgens mij 850 tot 1.000. U zei 850 tot 900. Ik zou dan gaan voor die 1.000. En ten tweede, ik denk dat we over een jaar of 20, 25 maar eens een borreltje moeten drinken en kijken wie er gelijk heeft gehad.

De voorzitter: En dat kunt u nu toezeggen en dan houden we ermee op.

De heer Van der Linden: Dat ga ik gewoon bij leven en welzijn toezeggen.

De voorzitter: Dank, mijnheer Wringer.

De heer Van der Linden: Iedereen mag komen.

De voorzitter: We hebben een uitgebreide eerste termijn gehad, waarin zo'n beetje alles is besproken. Moties en amendementen zijn ingediend. En het college heeft er ook uitgebreid op gereageerd. Het is 23.40 uur. Ik ga even voor mijn inschatting vragen, welke fracties wensen nog het woord te voeren voor een tweede termijn? Kan het even met handopsteken? Dat is overzichtelijk. Dan gaan we gewoon een tweede termijn doen. En dan kijken of ... Dat zijn er 4. Ik heb het gezien. Kunnen ze toch een keer hun vinger opsteken?

De heer Struijk: Voorzitter.

De voorzitter: Wie vroeg er, voorzitter?

De heer Struijk: Hier deze kant. Links van u.

De voorzitter: De heer Struijk.

De heer Struijk: Is er een mogelijkheid om eventjes te schorsen?

Mevrouw Schnabel: Voorzitter, mag ik ... Excuus.

De heer Struijk: 10 minuten graag.

De voorzitter: Waar wilt u voor schorsen, mijnheer Struijk.

De heer Struik: Overleg.

Mevrouw Schnabel: Voorzitter.

De voorzitter: Mevrouw Schnabel.

Mevrouw Schnabel: Mag ik dan inderdaad voor de schorsing eventueel aangeven dat wij graag een amendement nog zouden willen indienen?

De voorzitter: Ja. Even, het is 23.45 uur. Een overzichtelijk aantal fracties heeft gezegd, wij willen nog een tweede termijn. Dat is te doen. 5 fracties hebben dat gevraagd. Als we daarna overgaan tot stemming, we hebben veel te stemmen, maar er zijn ongetwijfeld een aantal stemverklaringen, we gaan over de 00.00 uur heen, maar dan is het doable ... Dat is Engels. Dan is het te doen om de besluitvorming vanavond rond te krijgen. Gaan we dan door? Duidelijk. Dan lijkt me een schorsing zeer gepast, als mensen nog willen overleggen en aanpassen. En mevrouw Schnabel, kunt u dan nu aangeven waar uw amendement over gaat?

Mevrouw Schnabel: Jazeker. Is het ook de bedoeling dat ik hem nu kort toelicht?

De voorzitter: Doet u dat maar meteen, ja.

Mevrouw Schnabel: Wij dienen, samen met de SP, VSP, Fractie Stam en DENK, een amendement in, Plan meer sociale huurwoningen. En van de 30 procent gaan we naar de 25 procent. En de verantwoording daarvan is, dit amendement ligt vast, wat eigenlijk vanzelfsprekend zou moeten zijn, dat minimaal 25 procent sociale huur noodzakelijk is om Dordtenaren met een laag inkomen perspectief te bieden. We vinden 30 procent het juiste uitgangspunt, maar doen met deze 25 procent een knieval om in elk geval ondergrenzen vast te leggen. En omdat het over een eenmalig bedrag gaat, kunnen we geld halen uit de algemene reserve, uit de reserve Stadspark XL en in afwachting van de provinciale bijdrage. Maar dat is verder aan het college om daar zelf verder invulling aan te geven. Dat dienen we nu in.

De voorzitter: Duidelijk. En in de schorsing vragen we aan het college wat hun stemadvies is. Dat geef ik dan enkelvoudig bij het stemmen. Dan de heer Groenewege nog.

De heer Groenewege: Ik heb een vraag. Want ik dacht dat we de tweede termijn na de schorsing zouden doen.

De voorzitter: Eerst de tweede termijn en dan een schorsing of nu een schorsing en dan een tweede termijn? Eerst de schorsing, dan de tweede termijn. En is 5 minuten schorsing voldoende? 10 minuten schorsing. Dank. We gaan de laatste fase van deze raadsvergadering in. 5 fracties hebben gevraagd om nog te kunnen spreken in een tweede termijn. Die zal ongetwijfeld ook benut worden om nog wat in te dienen. Ik begin in ieder geval bij de fractie van de VVD.

De heer Noldus: Voorzitter.

De voorzitter: Het woord is aan de heer Noldus.

De heer Noldus: Dank u wel. Ik denk dat we ook in de eerste termijn in de behandeling wel hebben gezien dat de binnenstedelijke verdichting enorm complex is en ook enorme precisie vereist. Maar hiermee houden we uiteraard wel onze polders groen. En nog belangrijker, voorzitter, we bouwen huizen. En we zien ons als raad hiermee worstelen. En tegelijkertijd liggen er een aantal voorstellen waar wij ook met de debatraad en de reactie van het college toch wel in mee kunnen gaan. We zien een aantal partijen ook worstelen met de vraagstukken, hoeveel gaan we steunen en hoeveel nadruk geven we dan aan die 4.000 woningzoekenden? We hopen in ieder geval dat dat voor heel veel partijen toch de doorslag gaat geven. En voorzitter, dan nog als laatste opmerking, we hebben van de experts van de Partij voor de Dieren in ieder geval gehoord dat er een en ander veel meer aan groen wordt toegevoegd aan dit gebied en wat heel veel stappen vooruit gaat ten opzichte van de huidige situatie. We hopen ook van die kant royaal steunen, voorzitter.

Mevrouw Schnabel: Voorzitter.

De voorzitter: Dank. Mevrouw Schnabel.

Mevrouw Schnabel: Dank u wel. Korte vraag. Hoe kijkt de VVD aan tegen het ingediende amendement om van 30 procent naar 25 procent te gaan?

De voorzitter: De heer Noldus.

De heer Noldus: Voorzitter, daar zijn we in onze termijn eigenlijk al redelijk op ingegaan, dat we de amendementen die iets doen aan het percentage sociale huur, dat we daar niet in meegaan. Dat was in de eerste termijn. Dat is nu niet veranderd. En zo beoordelen we ook uw amendement.

De voorzitter: Dank. Ik geef het woord aan de heer Den Hartog, van GroenLinks.

De heer Den Hartog: Dank u, voorzitter. Ik twijfelde net even of ik een tweede termijn wilde. En dat ging eigenlijk voornamelijk over amendement A6 van de Partij voor de Dieren, waarop wij een oproep hadden willen doen om daar een motie van te maken. Wellicht dat de heer Groeneweg daar iets over kan zeggen. Voor de rest zullen we wellicht straks bij het stemmen hier en daar een stemverklaring geven. Dank u.

De voorzitter: Dank. Dan is het woord aan mevrouw Stolk.

Mevrouw Stolk: Voorzitter, kort. Er zijn nog 2 dingen waar wij graag een antwoord op zouden willen hebben. Dat is het antwoord over de stadsjurist, wie gelijk heeft? Want dat is bepalend ook mede voor de beraadslaging. Tegelijkertijd hoorden we de wethouder ook zeggen, we vergoeden niet alleen de kale marktwaaarde, we vergoeden de gebruikswaarde. Dat is inclusief de bijzondere geschiktheid van het gebied. Dus inclusief die 17 miljoen. Is dat een toezegging? Voorzitter, en dan ook wat opvalt, is een aantal punten om niet tegemoet te komen aan de Weeskinderendijk en woonwagenbewoners. Tevens de 30 procent sociale huur. Wij hebben echt het idee dat het college en coalitie niet de politieke wil heeft om aan deze 3 punten tegemoet te komen. En voorzitter, wij blijven zeggen, waar een wil is, is een wet. Voorzitter, ik sluit af. Dan hebben we volgens mij alles gehad. Onze oud-fractievoorzitter was heel goed in dichten. Daar ben ik niet zo goed in. Maar ik ga het toch proberen. Politieke onwil en onteigening raken de kern van onze samenleving. Ze ontwrichten levens, ondermijnen vertrouwen en creëren diepe onzekerheid bij mensen. Het is essentieel dat we als politiek streven naar rechtvaardigheid en respect voor ieders rechten. Alleen zo bouwen we aan een toekomst waarin iedereen zich gehoord en beschermd voelt. En voorzitter, afsluitend, wij zullen alle moties en amendementen steunen die dit plan alleen maar beter maken. Maar voor ons is het essentieel, de 30 procent, de bewoners aan de Weeskinderendijk en de woonwagenbewoners. Wij zullen tegen het plan van het Maasterras stemmen. Tot zover, voorzitter.

De voorzitter: Dank, mevrouw Stolk. Het woord is aan mevrouw Schnabel.

Mevrouw Schnabel: Dank u wel. 2 punten nog als allerlaatste. We hopen natuurlijk dat de 30 procent doorgaat. Maar we doen met de 25 procent echt een knieval om ervoor te zorgen dat in ieder geval de 25 procent wordt vastgelegd in het bestemmingsplan. Benieuwd hoe de wethouder daartegenaan kijkt.

En het tweede punt gaat over het gesprek met de provincie. Wij vinden, het wordt dan opeens een symbolisch percentage, die 30 procent, als er niet een echt plan ligt waar we op terug kunnen vallen. Want we hebben gezien dat er met de verschillende projecten steeds sociale woningbouw wordt doorgeschoven. Daar maken wij ons zorgen over. We vragen ons af, wanneer komt dat plan en hoe ziet dat plan eruit?

De heer Klerk: Voorzitter.

De heer Klerk: De heer Klerk.

De heer Klerk: Dank u wel. Even een vraagje aan mevrouw Schnabel, van de Partij van de Arbeid. Ze vraagt om concrete projecten waar dan die andere woningen komen? Ik ben dan ook wel benieuwd, over het algemeen het Maasterras beginnen we vrij laat met bouwen. Waarschijnlijk via andere projecten kunnen we die sociale huurwoningen juist wat eerder realiseren. Hoe ziet mevrouw Schnabel dat? En ten aanzien van het amendement, daar wilde ik eigenlijk in mijn eigen woordvoering straks ook nog wel even kort wat over zeggen. Maar is de financiële dekking niet min of meer een blanco cheque? We hebben nu op een gegeven moment een plan voor ons liggen wat financieel best een uitdaging is ook. Is mevrouw Schnabel niet bang dat het plan daardoor echt gaat ontsporen en dat we dan uiteindelijk straks toch weer niks gerealiseerd hebben?

De voorzitter: Mevrouw Schnabel.

Mevrouw Schnabel: Voorzitter, dank u. Daar kan ik kort over zijn, dat lijkt me niet. Het is gewoon van wezenlijk belang dat er een goed percentage sociale woningbouw in dit project vastgelegd wordt. Een daarnaast hebben we net ook concreet aangegeven dat we denken vanuit de reserve Stadspark XL te kunnen onttrekken. Dat we in afwachting zijn op de provinciale bijdrage. En dat we ook nog de algemene reserve hebben. Als we dit echt willen, dan is daar gewoon een mogelijkheid voor.

De voorzitter: Duidelijk, toch?

De heer Klerk: Mijn eerste vraag is niet beantwoord.

De voorzitter: De eerste vraag. Wat was uw eerste vraag dan, mijnheer Klerk.

De heer Klerk: Of er via andere projecten juist niet eerder dan via het Maasterras wat extra sociale huurwoningen gerealiseerd kunnen worden?

De voorzitter: Andere projecten, mevrouw Schnabel.

Mevrouw Schnabel: Daar kan ik kort over zijn. Bij de Spuiboulevard lukte het niet om genoeg sociale woningbouw te realiseren. Dat is doorgeschoven naar het Gezondheidspark. Maar daar komt 30 procent. Die 100 extra woningen die beloofd zouden zijn bij het Gezondheidspark in te plannen, die zitten niet bij die 30 procent, want 30 procent is hetgeen waar we vanuit gaan.

De voorzitter: Duidelijk. Mijnheer Klerk. Met al deze interrupties, gaat het standpunt vanavond nog veranderen?

De heer Klerk: Dat weet ik niet. Maar volgens mij is dit geen eerlijk beeld van de werkelijkheid. Er was geen 30 procent, maar er zijn extra woningen, uit mijn hoofd gezegd, 100, het is alweer even geleden, toegevoegd, vanwege het niet halen op de Spuiboulevard. Die woningen zijn sneller gerealiseerd. En dat zou op deze manier ook hier gerealiseerd kunnen worden.

De voorzitter: We laten het even hierbij. Mevrouw Schnabel, dat was hem? U had nog een vraag aan de wethouder? Die heb ik hier genoteerd.

Mevrouw Schnabel: Ja.

De voorzitter: Dan ga ik naar de heer Groenewege.

De heer Groenewege: Dank u wel, voorzitter. Ik wil even reflecteren op wat de wethouder heeft gezegd over onze voorstellen, onze amendementen en moties. Over het algemeen positieve geluiden, waar we blij mee zijn. Laat ik even inzoomen op de negatieve geluiden. Die gingen over A6, Een groene wijk kan niet zonder bomen, en A9, Een veilige oversteek voor dieren. Kijk, als Partij voor de Dieren vinden we principieel dat als je een ambitie hebt als gemeente, bijvoorbeeld de ambitie om die bomenregel toe te passen, van 3 bomen in het zicht van iedere woning, 30 procent boomkroonbedekking,

of de ambitie om een ecologische verbinding te realiseren, dat je die had moeten meenemen in het bestemmingsplan en dat je die had moeten doorrekenen in je businesscase. Dat heeft het college helaas niet gedaan. Vinden we jammer. Daarom hebben we die amendementen ingebracht. En die brengen we graag in stemming. Maar we willen niet stikken in onze idealen vanavond. We willen ook wat binnenhalen. En de wethouder heeft zelf gezegd, als u met moties komt, kan ik die wel omarmen. We komen met 2 moties, op beide onderwerpen. De motie Veel bomen graag, van de Partij voor de Dieren en GroenLinks, die dezelfde strekking heeft min of meer als het amendement, maar dan in de vorm van een motie. En de motie Ecologische verbinding tussen Maas en Maasterras, die we als Partij voor de Dieren alleen indienen, die dezelfde strekking heeft ongeveer als amendement A9, maar dan in de vorm van een motie. En ik hoop dat de wethouder en de raad die moties kan omarmen. Dank u wel.

De heer Noldus: Voorzitter.

De voorzitter: De heer Noldus, gaat uw gang.

De heer Noldus: Vraag aan de heer Groenewege. Ik heb de moties uiteraard nog niet gelezen, maar in het amendement ging het ook over landdieren. Als het in die motie ook over landdieren gaat, is dat dan inclusief de landdieren waarmee de mens bedoeld wordt voor die brug richting de rivierkade, of niet?

De heer Groenewege: Die vrijheid laat ik aan het college. Volgens mij is de verbinding voor mensen als landdieren al een ambitie van het college.

De voorzitter: De wethouder, in reactie op de vragen die nog openliggen en de moties die recent nog zijn ingediend. Vraag van de VSP, vraag van de PvdA en twee extra ingediende moties. De wethouder.

De heer Burggraaf: Dank u wel, voorzitter. Voor wat betreft de beide moties van de Partij voor de Dieren, wat ons betreft oordeel raad. Even denken. Het amendement van PvdA voor 25 procent, dat is echt een amendement met financieel drijfzand, want het levert geen harde dekking op waar dat dan vandaan komt. U zegt niet waar dat dan ten koste gaat van in de begroting. Die moeten we zo ontraden.

Mevrouw Schnabel: Voorzitter.

De voorzitter: Mevrouw Schnabel.

Mevrouw Schnabel: We hebben wel degelijk aangegeven waar we denken geld vandaan te halen. En dat is bijvoorbeeld dat we gebruik kunnen maken van de reserve Stadspark XL. Daar kun je op tegen zijn, maar het is wel gewoon, dat is geen drijfzand. Hoe kijkt de wethouder daartegenaan?

De voorzitter: De wethouder.

De heer Burggraaf: Voorzitter, dan dient u dat in uw amendement zo op te nemen, dat u daar geld vandaan haalt. En dan is het vervolgens aan de raad om te bepalen of zij opeens afzien van de andere ambities die u ook heeft gegeven. Want dat is natuurlijk

niet zonder consequenties. Ik bedoel, er ligt een heel programma. En u weet ook dat het Stadspark er een is waarvan we geconstateerd hebben dat er niet genoeg geld is om die hele opgave te verwezenlijken. Er ligt al een opgave om nog meer geld te halen. Als u daar weer geld uithaalt, dan neemt u ook afscheid van de ambities die u zelf aan ons heeft meegegeven om daar te gaan realiseren. Dan voorzitter, voor wat betreft het verhaal nog rondom de onteigeningsvergoeding. Ik ga gewoon nog een keer herhalen wat ik erover gezegd heb. En daar valt niet de 17 miljoen onder die door de VSP genoemd werd. En het is dat we gehouden zijn aan de regelgeving en jurisprudentie van het onteigeningsrecht. De oude jurisprudentie over de schadeloosstelling blijft in beginsel relevant, ook onder de Omgevingswet. En het onteigeningsrecht schrijft geen maximale bedragen voor. Er is geen bandbreedte. We passen maatwerk toe op alle individuele eigenaren.

De voorzitter: Dank. Dat was het? Dan gaan we over tot stemming.

De heer Hartmeijer: Voorzitter.

De heer Uysal: Voorzitter.

De voorzitter: Gaat uw gang.

De heer Hartmeijer: Voorzitter, gewoon praktisch even een ordepuntje, want er zijn wat amendementen naar motie gegaan en er is wat toegevoegd. Welke nummers hebben alle voorstellen nu?

De heer Uysal: Voorzitter.

De voorzitter: De heer Uysal.

De heer Uysal: Mag ik gelijk van deze gelegenheid gebruik maken om nog even 5 minuten te schorsen?

De voorzitter: Waar wilt u voor schorsen?

De heer Uysal: Dan kunnen wij ook weer een en ander met onze fractie overleggen. Want er zijn nu een aantal dingen veranderd en er moeten ook een aantal dingen in het systeem aangepast worden. Volgens mij kunnen we dat goed combineren.

De voorzitter: Wij hebben al een nieuw overzicht met een nieuwe stemvolgorde gemaakt, zodat, terwijl ik de stemming leid, u kunt bijhouden wat er in stemming wordt gebracht en waar het over gaat. Wenst u dan alsnog nu een schorsing voor overleg?

De heer Uysal: Graag, voorzitter. Dan kijk ook naar mijn collega's.

De voorzitter: Het is goed hoor, maar voor hoelang wenst u een schorsing?

De heer Uysal: 5 minuten, voorzitter.

De voorzitter: Bent u dan ook allemaal terug in de zaal na 5 minuten? Belooft u dat mij, mijnheer Uysal? Dan schorsen we 5 minuten. Ik heropen de vergadering. En ik kijk even

naar de heer Uysal om nog toe te lichten of de schorsing iets heeft opgeleverd. Dat vinden we allemaal wel fijn om te weten.

De heer Uysal: Zeker, voorzitter. Ik dank mijn collega's, omdat ik ook een behoorlijk beroep heb gedaan op dit late tijdstip. Maar we zijn eruit. We zijn klaar om te gaan stemmen.

Mevrouw Schnabel: Voorzitter.

De voorzitter: Dat is mooi. Mevrouw Schnabel.

Mevrouw Schnabel: Wij hebben nog, ook op aanraden van de wethouder, toegevoegd dat we in het Stadspark XL de algemene reserve en de provinciale bijdrage of geld zien. Dat hebben we toegevoegd aan het amendement.

De voorzitter: A13 wordt ingetrokken en dat wordt A13A, met een zinnetje over de dekking?

Mevrouw Schnabel: Ja.

De voorzitter: En die ga ik dan hier zo meteen maar voorlezen, want volgens mij heeft u hem er gewoon met pen bijgeschreven, toch? En dan, zoals ik hem zo meteen voorlees, zo wordt hij in stemming gebracht en onderdeel uit te maken van de beraadslaging?

Mevrouw Schnabel: Jazeker. Ik heb wel de dekkingsmogelijkheden erbij gezet. Dat is er gewoon in pen bij geschreven.

De voorzitter: We gaan gewoon met stemmen beginnen. Dat gaan we dan even doen. En is er het amendement met de handgeschreven dekking voor de wethouder? De handgeschreven dekking is zoek. Hij wordt nu ingescand. Kijk, daar is hij. De wethouder geeft nog reflectie op een amendement.

De heer Burggraaf: Voorzitter, ik kan niet anders dan nog eens een keer heel duidelijk omschrijven hier en benoemen dat dit amendement gewoon zorgt dat u een bestemmingsplan zou hebben die economisch niet uitvoerbaar is. U kunt geen provinciale bijdrage opvoeren waar nog helemaal geen zekerheid voor is. En de algemeen reserve, u heeft in eigen beleid dat het op een 1 zit. U heeft van het college gisteren een brief gehad, waarin u ook zag dat die onder de 1 gaat dalen. Dit is echt een amendement dat ik met alle sterke bewoordingen wil ontraden.

De voorzitter: Dank. U heeft er in ieder geval kennis van kunnen nemen. We gaan stemmen. En ik kijk nog even naar de griffier, want we hebben net even overleg gehad. En een drietal amendementen lijken sterk op elkaar, maar de meest verstrekkende wordt als eerste in stemming gebracht. Dat is A11. En als die wordt aangenomen, volgens mij vervallen dan A13 en A3. En als A13 wordt aangenomen, vervalt A3. Duidelijk. Jongens, het wordt heel ingewikkeld als we verschillende amendementen gaan aannemen, die allemaal het hoofdvoorstel op een specifiek punt wijzigen. We moeten wel weten waar we aan toe zijn, als we vannacht weer uit elkaar gaan. Ik begin met

amendement A11 van de SP in stemming te brengen. Plan voldoende sociale woningbouw. De heer Groenewege.

De heer Groenewege: Als ik een stemverklaring mag geven?

De voorzitter: Gaat uw gang.

De heer Groenewege: Dank u wel.

De voorzitter: We gaan vanavond voor korte stemverklaringen. Gaat uw gang.

De heer Groenewege: Uit principe stemt de Partij voor de Dieren voor dit amendement, omdat wij vinden dat ambities van de gemeente in het bestemmingsplan verwerkt hadden moeten zijn.

De voorzitter: Duidelijk. Wilt u uw stem uitbrengen voor amendement A11? Het amendement is verworpen. En de fracties die voor hebben gestemd zijn de Partij voor de Dieren, Partij van de Arbeid, SP, Fractie Stam, Fractie van der Spoel, de VSP. De fracties die tegen hebben gestemd zijn Beter voor Dordt, CDA, ChristenUnie/SGP, Forum voor Democratie, Gewoon Dordt, GroenLinks, Op Ons Eiland, VVD. En dat was het. En daarmee is het amendement verworpen. Ik breng in stemming A13A. Plan meer sociale huurwoningen, van de Partij van de Arbeid, SP, VSP en FS. En daar gaan we.

De heer Groenewege: Voorzitter.

De voorzitter: De heer Groenewege.

De heer Groenewege: Een stemverklaring. Wij hadden ook voor dit amendement gestemd, uit principe, maar dat gaan we niet meer doen nu de dekking uit Stadspark XXL komt.

De heer Den Hartog: Voorzitter.

De voorzitter: De heer Den Hartog.

De voorzitter: Hoewel het een sympathiek amendement is, vanwege de woordvoering ook van de wethouder, gaan wij hier tegenstemmen, vanwege de financiële risico's.

De voorzitter: Dat is duidelijk. Brengt u uw stem uit alstublieft. Het amendement is verworpen met 10 stemmen voor en 26 tegen. De fracties die tegen hebben gestemd, zijn Beter voor Dordt, CDA, ChristenUnie/SGP, Forum voor Democratie, Gewoon Dordt, GroenLinks, Partij voor de Dieren en de VVD. De fracties die voor hebben gestemd, zijn Op Ons Eiland, Partij van de Arbeid, SP, de Fractie Stam, Fractie van der Spoel en de VSP. En het amendement is verworpen. Dan breng ik in stemming amendement A3. Het gelijktrekken van het percentage sociale huurwoningen in bestemmingsplan en GREX, van het CDA. Wilt u uw stem uitbrengen?

Mevrouw Schnabel: Voorzitter, mag ik nog een korte stemverklaring ...

De voorzitter: We zijn nu bezig met stemmen, mevrouw Schnabel. Het amendement is met 28 stemmen voor en 8 stemmen tegen aangenomen. De fracties die voor hebben gestemd, zijn Beter voor Dordt, CDA, ChristenUnie/SGP, Forum voor Democratie, Gewoon Dordt, GroenLinks, Op Ons Eiland, Partij voor de Dieren, Fractie Stam, Fractie van der Spoel en de VSP. De Partij van de Arbeid, de SP en de VVD hebben tegengestemd. En daarmee is het amendement aangenomen.

Mevrouw Koene: Voorzitter.

De voorzitter: Mevrouw Koene.

Mevrouw Koene: Mag ik een praktische opmerking maken?

De voorzitter: Jazeker.

Mevrouw Koene: Is het wellicht handig als de minste stemmen opgenoemd worden, zodat dan automatisch duidelijk is dat de rest anders heeft gestemd?

De voorzitter: Komt goed. Maar ik vond even bij de totale percentage sociale woningen het belangrijk, want daar is wel een leeuwendeel van de beraadslagingen vanavond over gegaan. Dat we daar echt even de volle breedte van weergeven.

Waarom heb ik die hamer vast? Ik kom bij amendement A1. Meer parkeerplaatsen op het Maasterras, van en Beter voor Dordt en Op Ons Eiland.

De heer Noldus: Een stemverklaring.

De voorzitter: Een stemverklaring van de heer Noldus, de VVD.

De heer Noldus: Voorzitter, dit amendement doet een appel op onze zorg, met betrekking tot parkeren. Maar we zien in dit amendement geen oplossing die in de praktijk ook uitvoerbaar is, helaas.

De voorzitter: Dank u wel. De heer Hartmeijer.

De heer Hartmeijer: Dank, voorzitter. Vanaf het begin vonden wij de parkeeropgave, in combinatie met het type woningen, niet reëel. Alleen zien wij ook weinig mogelijkheden in de fysieke ruimte. We willen ook geen papieren werkelijkheid creëren. Daarom stemmen wij tegen dit voorstel.

De voorzitter: Dank u wel. De heer Wringer.

De heer Wringer: Dank, voorzitter. En gezien de ervaring in andere plaatsen met de autoluwe wijken en de uitdagingen die er nu op het gebied zijn van parkeren in Dordrecht, vinden we het niet verantwoordelijk om zulke lage parkeernormen te hanteren. We creëren hiermee de parkeerproblemen van de toekomst voor de nieuwe wijk en omliggende wijken. Dank u.

De voorzitter: Dank u wel. Dan breng ik hem in stemming.

Mevrouw Schnabel: Voorzitter, korte stemverklaring.

De voorzitter: Gaat uw gang, mevrouw Schnabel.

Mevrouw Schnabel: We vinden dit kostbaar en onnodig. Elders lukt het ook met minder. Parkeren hoort volgens ons onder het Maasterras. En daarom zullen we tegenstemmen.

De voorzitter: Duidelijk. Ik ga hem nu echt in stemming brengen. Amendement A1. Meer parkeerplaatsen op het Maasterras. Wilt u uw stem uitbrengen? Het amendement is verworpen. De fracties die voor hebben gestemd, zijn Beter voor Dordt, Forum voor Democratie, Gewoon Dordt, Op Ons Eiland, Fractie Stam en de VSP. En dan gaan we door naar amendement A2. Meer woonwagendplaatsen op eventuele nieuwe locaties, van de VSP. Kunnen de fracties hun stemmen uitbrengen? Eerst nog een stemverklaring. De heer Wringer.

De heer Wringer: Dank, voorzitter. Wij denken dat meer dan 13 plaatsen is meegenomen. Daar wil ik het even bij laten.

De voorzitter: Uw laatste zin verstond ik niet. Daar wilt u het bij laten. Dank. De heer Noldus, gaat uw gang.

De heer Noldus: Voorzitter, wij zien dat dit amendement de zoektocht voor een locatie complexer maakt, en zullen daarom tegenstemmen.

De voorzitter: Duidelijk. We brengen nu het amendement in stemming. Amendement A2. Het amendement heeft 13 stemmen voor en 23 stemmen tegen gekregen. En daarmee is het amendement verworpen. De fracties die voor hebben gestemd, zijn Beter voor Dordt, Forum voor Democratie, Partij voor de Dieren, SP, Fractie Stam, Fractie van der Spoel en de VSP. Het amendement is verworpen. Dan kom ik bij amendement A4. Gemengd bouwen, van de Partij voor de Dieren en het CDA. En ChristenUnie/SGP, excuus. Geen stemverklaring? Dan brengen we hem nu in stemming. Het amendement heeft 30 stemmen voor en 6 stemmen tegen. En daarmee is het amendement aangenomen. De VVD-fractie heeft tegengestemd. Dan komen we bij amendement A5. Bakker op de hoek, van de Partij voor de Dieren, het CDA, GroenLinks en de VVD.

De heer Gündogdu: Voorzitter.

De voorzitter: Wenst iemand hier nog een stemverklaring over te geven? De heer Gündogdu.

De heer Gündogdu: Heel kort, voorzitter. We laten de marktwerking over aan de markt. En we gaan niet hier in de raad bepalen wat er daar gaat komen.

De voorzitter: Dank u wel. Hij gaat nu in stemming. Bakker op de hoek. Wilt u gaan stemmen? Het amendement heeft 32 stemmen voor en 4 stemmen tegen. En daarmee is het amendement aangenomen. De Fractie Stam, Fractie van der Spoel en Op Ons Eiland hebben tegengestemd. Dan gaan we naar amendement A6. Een groene wijk kan niet zonder bomen, van de Partij voor de Dieren.

De heer Noldus: Voorzitter, als leidend principe, zoals toegezegd door het college, prima Maar opnemen als eis, gaat voor ons te ver en is te risicovol. Wij zullen hierop tegenstemmen.

De heer Den Hartog: Voorzitter.

De voorzitter: Ik kijk even naar de heer Groenewege. Deze is niet ingetrokken en hij staat op mijn lijstje amendementen? En hij knikt. Dus het is een amendement.

De heer Den Hartog: Voorzitter.

De voorzitter: De heer Den Hartog.

De heer Den Hartog: Net zoals ik zo-even al opriep, maak er een motie van. We zullen met het amendement tegenstemmen. Als het een motie wordt, zullen we zelfs meetekenen.

De voorzitter: Maar nu zijn we aan het stemmen. We hebben een stemmingslijst. Het is een amendement. En die komt nu in stemming. Het amendement heeft 13 stemmen voor en 23 stemmen tegen gekregen. En daarmee is het verworpen.

De fracties die voor hebben gestemd, zijn Beter voor Dordt, Forum voor Democratie, Partij voor de Dieren, het lid Van der Meer, de Fractie Stam, Fractie van der Spoel en de VSP. En dan gaan we door naar amendement A7. Groene tuinen voor een groene wijk, van de Partij voor de Dieren. Wenst iemand daar nog een stemverklaring over te geven? De heer Noldus en mevrouw Schnabel.

De heer Noldus: Voorzitter.

De voorzitter: Dat is op tijd. De heer Noldus.

De heer Noldus: Voorzitter, inhoudelijk zijn wij voor deze groene aspecten. Maar dit amendement legt te veel vast in eisen en is lastig handhaafbaar. Wij zullen hier tegenstemmen.

De voorzitter: Duidelijk. Mevrouw Schnabel.

Mevrouw Schnabel: Dank u wel. Net als het vorige amendement zullen wij tegenstemmen, omdat het inderdaad te veel regels bevat. En we denken dat creativiteit hier goed van toepassing zou kunnen zijn.

De voorzitter: Duidelijk. We gaan het amendement Groene tuinen voor een groene wijk nu in stemming brengen. Het amendement is met 26 stemmen voor en 10 stemmen tegen aangenomen. En de fracties die tegen hebben gestemd, zijn Forum voor Democratie, Partij van de Arbeid, SP, Fractie van der Spoel en de VVD. Het amendement is aangenomen. Dat is A7. Dan kom ik bij amendement A8. Geen beperking op groen, van de Partij voor de Dieren en GroenLinks. Wenst iemand daar nog een stemverklaring over af te geven? Dat is niet het geval. Dan breng ik hem nu in stemming. Amendement A8. Die is unaniem aangenomen, door alle partijen. Dan kom ik bij amendement A9. Een

veilige oversteek voor dieren, van de Partij voor de Dieren. De heer Noldus, voor een stemverklaring.

De heer Noldus: Voorzitter, wij zien in dit amendement geen dekking en zullen deze niet steunen. Latere motie zullen we wel steunen, voorzitter.

De voorzitter: Dank, de heer Noldus. We brengen hem in stemming, Een veilige oversteek voor dieren. Wilt u uw stem uitbrengen? Amendement A9. Het amendement is met 7 stemmen voor en 29 stemmen tegen verworpen. Voor hebben gestemd Partij voor de Dieren, de Fractie Stam en de VSP. En dan gaan we naar amendement A10. Overeenstemming verplaatsen woonwagencentrum, van de SP. Wenst iemand daar nog een stemverklaring over af te geven? Dat is niet het geval.

De heer Noldus: Voorzitter.

De voorzitter: De heer Noldus.

De heer Noldus: We zien dat dit amendement de zoektocht naar nieuwe locaties moeilijker en complexer maakt, en zullen daarom tegenstemmen.

De voorzitter: Het amendement komt ... Graag rustig op de publieke tribune, alstublieft. Het amendement komt nu in ... We gaan door. Graag even rust in deze vergadering verder, want er komt nog heel veel ingewikkelde besluitvorming. We brengen nu in stemming amendement A10. Het amendement is met 7 stemmen voor en 29 stemmen tegen verworpen. De fracties die voor hebben gestemd, zijn de SP, Fractie Stam, Fractie van der Spoel en de VSP. Het amendement is verworpen. Dan kom ik bij amendement A12. Behoud van ruimte voor optimalisatie en voorkomen van dwang, van de SP. Wenst iemand er nog een stemverklaring voor af te geven? Dat is niet het geval. Dan brengen we in stemming amendement A12. Het amendement is met 9 stemmen voor en 27 stemmen tegen verworpen. Voor hebben gestemd het lid Van der Meer, de Partij van de Arbeid, SP, Fractie Stam, Fractie van der Spoel en de VSP. En daarmee hebben we alle amendementen in stemming gebracht. En even een moment. Wij brengen dan in stemming het hoofdvoorstel, dat inmiddels geamendeerd is met een gewijzigd percentage sociale huurwoningen, A3. Wat geamendeerd is met amendement, even kijken, A4 over Gemengd bouwen. Amendement wat is aangenomen, Bakker op de hoek. Amendement A7, Groene tuinen voor een groene wijk. En amendement A8, Geen beperking op groen. De heer Hartmeijer, voor een stemverklaring.

De heer Van der Spoel: Voorzitter.

De heer Hartmeijer: Voorzitter, dat klopt. Onze amendementen zijn verworpen. Die zagen toe op meer sociale huur en iets meer sociale koop en behoud Weeskinderendijk. Die wijzigingen waren voor ons essentieel. Dus kunnen we nu helaas niet anders dan tegen dit plan stemmen. We zijn voor een nieuwe wijk, maar wij hadden andere keuzes gemaakt.

De voorzitter: De heer Van der Spoel.

De heer Van der Spoel: Niet verrassend, maar ik stem tegen het Maasterras, omdat dit plan ruimtelijk en sociaal onwenselijk is. Het sluit niet aan op de omgeving, doet geen recht aan de zorgen van bewoners en dit is niet het Dordrecht waarvoor ik me inzet.

De voorzitter: Mevrouw Schnabel.

Mevrouw Schnabel: Dank u wel, voorzitter. Wij sluiten ons aan bij hetgeen de SP hierover heeft gezegd. Dit doen we eigenlijk nooit, omdat we voor meer woningen zijn. Maar voor ons was 25 procent echt de basis. En daarom zullen we tegenstemmen.

De voorzitter: De heer Groenewege.

De heer Groenewege: Voorzitter, ik heb in mijn overzicht staan voor, mits. En die mits ging over de amendementen die we hebben ingediend. Daarvan zijn er twee verworpen, voor een leefbaarder Maasterras. Maar we hebben het vertrouwen in deze raad dat de moties die we hebben ingediend wel zullen worden aangenomen. We stemmen voor.

De voorzitter: Duidelijk. Dank. Andere stemverklaringen nog? Dan breng ik nu het ... Forum voor Democratie, gaat uw gang. Mevrouw Pichel.

Mevrouw Pichel: Dank u wel, voorzitter. Ik had het in mijn woordvoering ook al aangegeven, maar nu nog even voor de duidelijkheid. En dat heeft verder niks met de amendementen te maken, maar gewoon de wijze waarop dit is doorgevoerd en een strategie dat er inwoners moeten plaatsmaken voor een prestigieus plan. En daarom zullen wij tegenstemmen.

De voorzitter: Duidelijk.

Mevrouw Stolk: Voorzitter.

De voorzitter: Mevrouw Stolk.

Mevrouw Stolk: De VSP sluit zich daarbij aan.

De voorzitter: Wat zegt u.

Mevrouw Stolk: De VSP sluit zich daarbij aan.

De voorzitter: Dank. Dat waren alle stemverklaringen. Dan breng ik nu in stemming het geamendeerde hoofdvorstel over het Maasterras. Willen de fracties hun stemmen uitbrengen, alstublieft? Het geamendeerde hoofdvorstel is met 27 stemmen voor en 9 stemmen tegen aangenomen. En de fracties die tegen hebben gestemd, zijn Forum voor Democratie, de Partij voor de Dieren, de Partij van de Arbeid, SP, Fractie Stam, Fractie van der Spoel en de VSP. En daarmee hebben wij een aangenomen hoofdvorstel.

De heer Groenewege: Voorzitter, u noemde net de Partij voor de Dieren. Maar ik wil wel even verhelderen dat wij voor hebben gestemd.

De voorzitter: Met excuus. U heeft voorgestemd. En daarmee is een hoofdvorstel aangenomen. En nu komen we bij de moties. Dan begin ik bij motie 1. Bouw voldoende sociaal, van GroenLinks, CDA en ChristenUnie/SGP. De heer Hartmeijer.

De heer Hartmeijer: M1, geloof ik? Sorry. M1?

De voorzitter: M1, ja.

De heer Hartmeijer: Sorry. Ik zat even niet op te letten. GroenLinks vraagt slechts om een onderzoek, heel vrijblijvend. De kans dat de uitkomst wordt dat het niet kan, is aanwezig. En dan wordt er niks binnengehaald. Wij zien niks in deze motie.

Mevrouw Schnabel: Voorzitter.

De voorzitter: Mevrouw Schnabel.

Mevrouw Schnabel: Dank u wel. Wij sluiten ons daarbij aan, omdat we denken dat deze motie geen zoden aan de dijk zet.

Mevrouw Stolk: Voorzitter, stemverklaring vanuit de VSP.

De voorzitter: Mevrouw Stolk.

Mevrouw Stolk: Dit is echt een motie voor de bühne. Wij zullen tegen deze motie stemmen.

De heer Den Hartog: Voorzitter.

De voorzitter: De heer Wringer.

De heer Wringer: Dank, voorzitter. We zullen tegenstemmen, want we zijn bang dat dit ten koste gaat van de middenhuur en betaalbare koop.

De heer Den Hartog: Voorzitter.

De voorzitter: De heer Den Hartog.

De heer Den Hartog: Voor de volledigheid wil ik even vermelden dat ook Op Ons Eiland mede indient.

De voorzitter: Dank. We brengen hem in stemming, motie M1. De stemmen staken, maar het is geen amendement op het hoofdvorstel. Wordt er in een volgende vergadering opnieuw over deze motie gestemd. Ik ga door naar motie M2. Compenseer tot aan 30 procent, van GroenLinks, CDA, ChristenUnie/SGP. De heer Hartmeijer. En Op Ons Eiland.

De heer Hartmeijer: Dank, voorzitter. Onduidelijk waar compensatie gaat plaatsvinden. Het volgende hoofdstuk van het verschuiven van sociale huur van project naar project is dit gewoon. Zeer onverstandig, want juist in dit project maak je het verschil.

Mevrouw Schnabel: Voorzitter.

De voorzitter: Gaat uw gang, mevrouw Schnabel.

Mevrouw Schnabel: Dank u wel. Wij sluiten ons daarbij aan.

Mevrouw Stolk: Voorzitter, VSP.

De voorzitter: Mevrouw Stolk, gaat uw gang.

Mevrouw Stolk: Ook voor de bühne. We zullen tegen deze motie stemmen.

De voorzitter: Ik breng in stemming motie M2, compenseer tot een 30 procent. De motie is met 21 stemmen voor en 19 stemmen tegen aangenomen. Tegen hebben gestemd Forum voor Democratie, de Partij van de Arbeid, SP, Fractie Stam, Fractie van der Spoel, de VSP en de VVD. En daarmee is hij verworpen. Ik breng in stemming, Geen zwaar en gevaarlijk vrachtverkeer over de ...

De heer Den Hartog: Voorzitter, u zei dat hij verworpen was.

De voorzitter: Excuus, het is ook laat. Mijn fout. Hij is aangenomen met 21 stemmen voor en 15 tegen. Ik kom bij motie M3, Geen zwaar en gevaarlijk vrachtverkeer over de Brugweg. Wenst iemand nog een stemverklaring? Nee. Dan brengen we hem nu in stemming. De motie is met 29 stemmen voor en 7 tegen aangenomen. Tegen hebben gestemd het CDA en de VSP. Dan kom ik bij motie M4. Beeldkwaliteitsplan, van de Partij voor de Dieren.

Mevrouw Schnabel: Voorzitter.

De voorzitter: Mevrouw Schnabel.

Mevrouw Schnabel: Dank u wel. Wij denken meer regels is niet de oplossing. Kwaliteit komt door het ontwerp. Wij zullen tegenstemmen.

De voorzitter: We brengen hem in stemming. Motie M4. De motie is met 34 stemmen voor en 2 stemmen tegen aangenomen. Tegen hebben gestemd Partij van de Arbeid en de Fractie Stam. Ik breng in stemming motie M5. Fiets hem erin. En graag nog stilte. Van de Partij voor de Dieren en Gewoon Dordt. De heer Hartmeijer.

De heer Hartmeijer: Dank, voorzitter. De tunnel hoeft er voor ons niet per se te komen. Het is toch weer een smak geld. Maar gezien het antwoord net van de wethouder over toegankelijkheid, stemmen we toch voor. Wij wachten rustig eventjes op de verdere tunnelontwikkelingen.

Mevrouw Stolk: Voorzitter.

De voorzitter: Mevrouw Stolk.

Mevrouw Stolk: Wij zullen tegenstemmen, want wij zijn niet voor deze tunnel. Een onderzoek hoeft van ons ook niet.

De voorzitter: Duidelijk. We brengen hem nu in stemming. Gaat uw gang. Fiets hem erin. De motie is met 31 stemmen voor en 5 stemmen tegen aangenomen. Tegen hebben gestemd de Fractie Stam en de VSP. Dan breng ik in stemming, Dordtse huurders eerst, van Op Ons Eiland. Wenst iemand er nog een stemverklaring over? De heer Groenewege.

De heer Groenewege: Voorzitter, de Partij voor de Dieren heeft een planeetbrede visie en wij zijn tegen Op Ons Eiland mentaliteit. Wij stemmen tegen.

De voorzitter: Wij zijn van de op onze planeet mentaliteit. De heer Wringer.

De heer Wringer: Dank, voorzitter. Wij zullen ook tegenstemmen. We vinden hem sympathiek, maar met de uitleg van de wethouder erbij en de relatie met de regio, stemmen op dit moment tegen.

De voorzitter: Dank u wel. De heer Noldus.

De heer Noldus: Voorzitter, het gaat hier om een regionale verdeling. En dit gaat mogelijk in de toekomst ook ten koste van de kansen van Dordtenaren in de regio. We zullen tegenstemmen.

De heer Den Hartog: Voorzitter, daar sluiten we bij aan.

De voorzitter: De heer Den Hartog.

De heer Den Hartog: Daar sluiten we ons bij aan.

De voorzitter: Duidelijk. Ik breng hem nu in stemming. Dordtse huurders eerst. En hij is met 2 stemmen voor en 34 stemmen tegen verworpen. Voor hebben gestemd de leden van Op Ons Eiland. En dan kom ik bij motie M7, Dordtenaren eerst.

De heer Noldus: Voorzitter.

De voorzitter: De heer Noldus.

De heer Noldus: Voorzitter, dank u wel. Conform de toezegging en de uitvoering, zoals door het college toegezegd, kunnen we hem steunen. Waarbij onze steun voor deze motie dan wel vooral zit op die zes weken voorrang en minder op de andere genoemde instrumenten in de motie.

De voorzitter: Dank u wel.

De heer Klerk: Voorzitter.

De voorzitter: Ik breng hem nu in stemming.

De heer Klerk: Voorzitter.

De voorzitter: Wie? Gaat uw gang, de heer Klerk.

De heer Klerk: Dank u wel, voorzitter. Met een soort van dezelfde redenatie. Wij zijn tevreden met de toezegging van de wethouder. En dat hij naar de raad terugkomt voordat er overeenkomsten wordt aangegaan, zullen wij tegen deze motie stemmen.

De voorzitter: Duidelijk. Dordtenaren eerst. Ik breng hem nu in stemming. Mevrouw Koene.

Mevrouw Koene: Ik wil me graag aansluiten bij de stemverklaring van de heer Klerk.

De voorzitter: Duidelijk. En nu gaan we stemmen. De motie is met 11 stemmen voor en 25 stemmen tegen verworpen. Voor hebben gestemd Beter voor Dordt, Op Ons Eiland en de VVD. En dan kom ik bij de motie 50 procent, van Op Ons Eiland. Wenst iemand daar nog een stemverklaring over? Ik kijk rond. Nee. Gaat u stemmen. De motie is met 7 stemmen voor en 29 stemmen tegen verworpen. En voor hebben gestemd Op Ons Eiland, Fractie Stam en de VSP. Ik ga naar de motie M9, van Forum voor Democratie. Verankering cultuurhistorisch erfgoed Weeskinderendijk in de herontwikkeling Maasterras. Wenst iemand hier een stemverklaring over? Mevrouw Schnabel.

Mevrouw Schnabel: Dank u wel. Volgens de uitleg van de wethouder wordt het al meegenomen. Daarom zullen wij tegenstemmen.

De voorzitter: Andere fracties nog met een stemverklaring? Nee, dat is niet het geval. Dan breng ik hem nu in stemming. Het amendement is met 35 stemmen voor en 1 stem tegen aangenomen. En tegen heeft gestemd de fractie van de Partij van de Arbeid. Hij is aangenomen. Dan kom ik bij motie M10. Samenleven op en samenbouwen aan het Maasterras, van Op Ons Eiland.

De heer Van der Spoel: Voorzitter.

De voorzitter: De heer Van der Spoel.

De heer Van der Spoel: Dank u wel. Deze motie lezende, gaan we een wijk bouwen waar sociale cohesie en een gevoel van veiligheid geen vanzelfsprekendheden zijn. En deze motie vraagt om daarvoor een sociaal programma op te zetten. Hoe zot wil je het hebben? Daarom stem ik tegen.

De heer Hartmeijer: Voorzitter.

De voorzitter: De SP.

De heer Hartmeijer: Dank, voorzitter. Wij vinden het voorbarig om hier nu al rekening mee te houden en mensen en middelen voor in te boeken. En voor ons is het ook niet duidelijk wat dit allemaal zal opleveren. Wij stemmen tegen.

De voorzitter: Duidelijk. Mevrouw Koene.

Mevrouw Koene: Dank, voorzitter. Ik heb het net eigenlijk al gezegd, als signaal vind ik het prima. Wij willen uiteindelijk niet aan het plan als raad voorzien. We vertrouwen erop dat de partners dat zelf kunnen. Maar de gedachte erachter is oké.

De heer Gündogdu: Voorzitter.

De voorzitter: De heer Gündogdu.

De heer Gündogdu: Dat is trouwens ook een motie GroenLinks.

De voorzitter: Duidelijk. We gaan stemmen, M10. Samenleven op en samenbouwen aan het Maasstad. De motie is met 30 stemmen voor en 6 stemmen tegen aangenomen. Tegen hebben gestemd het CDA, Forum voor Democratie, de SP en Fractie van der Spoel. Dan breng ik in stemming M11. Bij verplicht vertrek bewoners Weeskinderdijk Oost zorgt de gemeente voor echt ruimhartige compensatie, van de SP, Fractie Stam, de VSP en Op Ons Eiland. Wenst iemand hier nog een stemverklaring over te geven? Forum voor Democratie, mevrouw Pichel.

Mevrouw Pichel: Omdat we straks voor de latere moties voor gaan stemmen, zullen we tegen deze stemmen.

De voorzitter: Ik kijk nog even rond. Dan breng ik hem nu in stemming.

De heer Noldus: Voorzitter.

De voorzitter: De heer Noldus.

De heer Noldus: Deze motie gaat wat ons betreft te veel in op de invulling van individueel maatwerk. En uit de toelichting hebben wij voldoende vertrouwen van de maatwerkaanpak, zoals die wordt voorgesteld. Wij zullen deze niet steunen.

De voorzitter: Duidelijk. Ik breng hem nu in stemming. Motie M11. Gaat uw gang. De motie is met 15 stemmen voor en 21 stemmen tegen verworpen. Voor hebben gestemd Beter voor Dordt, Op Ons Eiland, Partij voor de Dieren, de VSP, Fractie van der Spoel, Fractie Stam en de SP en de Partij van de Arbeid. Dan breng ik nu in stemming, Niet profiteren, maar voordeel delen. Motie M12, van de SP, Fractie van der Spoel en de VSP. Fractie Stam, excuus. Hoe kom ik hier weer bij? De heer Groenewege.

De heer Groenewege: Dank u wel. De Partij voor de Dieren stemt voor deze motie. We horen gemengde signalen over het delen van opbrengsten van de eigendommen van de huidige bewoners. En we vinden dat waar zij recht op hebben dat ze dat ook moeten kunnen krijgen. Een onderzoek en een nadere onderbouwing hiervoor is wat ons betreft welkom.

De voorzitter: Duidelijk. We brengen hem nu in stemming. De motie is met 10 stemmen voor en 26 stemmen tegen verworpen. Voor hebben gestemd Forum voor Democratie, de Partij voor de Dieren, SP, Fractie Stam, Fractie van der Spoel en de VSP. Dan kom ik bij motie M13. Bewoners kennen geen onuitputtelijke financiële bronnen, van de Fractie Stam, VSP, de SP, Forum voor Democratie, Beter voor Dordt en DENK, die er niet is. Ik breng hem in stemming. Motie M13.

De heer Noldus: Voorzitter.

De voorzitter: En een stemverklaring van de heer Noldus.

De heer Noldus: Voorzitter, belangrijk voor ons is een persoonlijke en mensgerichte aanpak, maar ook een rechtmatige invulling hiervan, zonder precedent. En daarom zullen wij voorstemmen, maar nadrukkelijk conform de toegezegde invulling door het college.

De heer Den Hartog: Voorzitter.

De voorzitter: De heer Den Hartog.

De heer Den Hartog: Dat geldt ook voor GroenLinks.

De voorzitter: Duidelijk. Dank. Ik breng hem nu in stemming. Motie M13. Hij is unaniem aangenomen, met 36 stemmen voor. Van harte gefeliciteerd. Duidelijk. We gaan door. Voor niets gaat zon op. Motie M14, van de Fractie Stam, de VSP, de SP, het CDA en Forum voor Democratie. Wie wenst hier nog een stemverklaring over te geven? De heer Noldus.

De heer Noldus: Voorzitter, hierbij verwijs ik naar dezelfde stemverklaring als bij het voorgaande punt.

De voorzitter: Duidelijk. Ik breng hem nu in stemming. Motie M14. Hij is aangenomen met 1 stem tegen, van de Partij van de Arbeid, en 35 stemmen voor.

Mevrouw Schnabel: Voorzitter, het komt denk ik door het late uur, maar ik heb per ongeluk verkeerd gestemd.

De voorzitter: U wordt geacht voor te hebben gestemd?

Mevrouw Schnabel: Ja.

De voorzitter: Dan is hij unaniem aangenomen. Voor niets gaat de zon op, M15.

De heer Groenewege: Voorzitter.

De voorzitter: Sorry, ik ben nu echt in de war. Ik kom bij motie M15. Veel bomen graag, van de Partij voor de Dieren en GroenLinks. Wenst iemand nog een stemverklaring? Nee. Gaan we nu stemmen. De motie is met 34 stemmen voor en 2 stemmen tegen aangenomen. Tegen hebben gestemd de leden van de fractie van Op Ons Eiland. Dan kom ik bij de laatste motie, M16. De ecologische verbinding tussen Maas en Maasterras, van de Partij voor de Dieren. Wenst iemand nog een stemverklaring? Dat is niet het geval. Dan breng ik hem nu in stemming. Het gaat goed. De motie is met 34 stemmen voor en 2 stemmen tegen aangenomen. Tegen heeft gestemd Op Ons Eiland.

Mevrouw Koene: Voorzitter.

De voorzitter: Mevrouw Koene.

Mevrouw Koene: Even, ik ben altijd de technische je weet weller. De motie waar mevrouw Schnabel net tegenstemde, ondanks dat het een fout is, is dat wel een feit.

Mevrouw Schnabel: Dat begrijp ik ook, maar ik wilde het gewoon aangeven.

Mevrouw Koene: Prima. Maar omdat de voorzitter concludeerde dat hij unaniem aangenomen is. Dat is niet het geval.

De voorzitter: Maar dat is mijn fout. Blijkbaar kan dat hier niet. Als de stemmen digitaal zijn uitgebracht, dan is dat de stemming die geldend is. En mevrouw Schnabel heeft aangegeven, ik had voor willen stemmen, maar dit is toch echt de uitslag die onderdeel is van de beraadslaging.

Dan zijn aangenomen de motie van Op Ons Eiland, Compenseer tot aan 30 procent, de motie Geen zwaar en gevaarlijk vrachtverkeer over de Brugweg, de motie Beeldkwaliteitsplan Maasterras op te stellen, de motie Fiets hem erin, de motie Nadere plannen uitwerking Maasterras, actief zorgdragen voor de borging zichtbaarheid van het cultuurhistorisch erfgoed, de motie Sociale cohesie samenleven op en samenbouwen aan het Maasterras, de motie Bewoners kennen geen onuitputtelijke financiële bronnen, de motie Voor niets gaat de zon op. En dan de motie Veel bomen graag, en de motie Ecologische verbinding tussen Maas en Maasterras. En daarmee komen we aan het einde van de beraadslagingen over het Maasterras. Even een moment. Dan zoek ik mijn spul even bij elkaar. Duidelijk. Dan zijn we erdoorheen. Dan feliciteer ik als de raadsvoorzitter de gemeenteraad en het college met de beraadslaging van vanavond en de uitslagen van de stemming. Het heeft ook gevolgen. Veel mensen op de publieke tribune die hierbij vanavond betrokken waren, mensen van de ambtelijke ondersteuning, maar ook omwonenden, fijn dat u de hele avond bij ons bent geweest. Dat sowieso. En de petitie is ook heel duidelijk geweest. Met elkaar sluiten we nu ook een heel intensief traject af. En ik wens de betrokken portefeuillehouders en de rest van het college ook veel succes bij de verdere uitwerking. En volgens mij komen we dan bij de sluiting van de raadsvergadering om 01.01 uur. Ik sluit hierbij de vergadering van de gemeenteraad van Dordrecht.

Aldus vastgesteld in de raadsvergadering van 23 september 2025.

De griffier,

De voorzitter,

A.E.T. Wepster

N. Mol